

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Občianske združenie Agroprameň

ŠTATUTÁRNY ZÁSTUPCA	
Meno priezvisko, titul	Pavol Šebák
Podpis	Pečiatka

Obsah

KAPITOLA 1: KONEČNÝ PRIJÍMATEĽ (OPRÁVNENÝ ŽIADATEĽ)	3
1.1 Identifikácia konečného prijímateľa (oprávneného žiadateľa)	3
1.2 Základné údaje o území	4
1.3 Budovanie partnerstva	4
1.3.1 Vznik, história a skúsenosti	4
KAPITOLA 2: PREHĽAD ZDROJOV ÚZEMIA	7
2.1 Všeobecný popis územia a analýza súčasného stavu	7
2.2 Popis prírodných zdrojov	10
2.3 Popis demografickej situácie	30
2.4 Popis spoločenských, inštitucionálnych, kultúrnych a historických zdrojov	49
2.5 Popis materiálnych zdrojov	67
2.6 Popis ekonomických zdrojov	84
KAPITOLA 3: ANALÝZY	98
3.1 SWOT analýza	98
3.2 Problémová analýza a stanovenie rozvojových priorít	107
KAPITOLA 4: ZOSTAVENIE STRATEGICKÉHO RÁMCA	110
4.1 Integrovaná stratégia rozvoja územia (strategické plánovanie)	110
4.1.1 Vízia, strategický cieľ, strategické priority a špecifické ciele	110
4.2 Akčný plán vo väzbe na os 4 Leader	117
4.3 Finančný plán	121
4.4 Monitorovací a hodnotiaci rámec	127
KAPITOLA 5: IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PRI IMPLEMENTÁCIÍ INTEGROVANEJ STRATÉGIÍ ROZVOJA ÚZEMIA	136
5.1 Organizačná štruktúra a zdroje	136
5.1.1 Organizačná štruktúra a zabezpečenie činnosti verejno-súkromného partnerstva (MAS)	136
5.2 Zdroje verejno-súkromného partnerstva (MAS)	142
5.2.1 Ľudské zdroje	142

5.2.2 Materiálne zdroje	142
5.2.3 Finančné zdroje	142
5.3 Príjem projektov	143
5.4 Výber ŽoNFP (projektov)	147
5.5 Kontrola činnosti verejno-súkromného partnerstva (MAS)	156
5.6 Zapojenie žien, mladých ľudí, poľnohospodárov a marginalizovaných skupín obyvateľstva	160
KAPITOLA 6: SÚLAD INTEGROVANEJ STRATÉGIE ROZVOJA ÚZEMIA S OSTATNÝMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI EURÓPSKEHO, NÁRODNÉHO, REGIONÁLNEHO A MIESTNEHO VÝZNAMU	163

KAPITOLA 1: KONEČNÝ PRIJÍMATEĽ (OPRÁVNENÝ ŽIADATEĽ)

1.1 Identifikácia konečného prijímateľa (oprávneného žiadateľa)

Celý názov konečného prijímateľa (oprávneného žiadateľa): **Občianske združenie Agroprameň**

Sídlo: **Lehnice 89, 930 37 Lehnice**

Registrovaný v zmysle zákona SR č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov dňa: 15.12.2009

IČO: 42 160 723

DIČ: 2022950402

Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, a.s., pobočka Lehnice, OM Lehnice 90, 930 37 Lehnice
Číslo účtu: 0193601135/0900

IBAN: SK1109000000000193601135

SWIFT: GIBASKBX

Verzia/ číslo dodatku a dátum Usmernenia pre administráciu osi 4 Leader v zmysle ktorého bola vypracovaná Integrovaná stratégia rozvoja územia: **Usmernenia pre administráciu osi 4 Leader z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 verzia 1.3 v znení dodatku č.4 (platnosť a účinnosť dňa 01. novembra 2009)**

Verzia/číslo dodatku a dátum Príručky pre žiadateľa o poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 v zmysle ktorej bola vypracovaná Integrovaná stratégia rozvoja územia: **Príručka pre žiadateľa o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013**

Verzia č. 2 platná od 15. júla 2009 upravená:

Oznámením PPA č. 27 zo dňa 1.decembra 2009

Oznámením PPA č. 28 zo dňa 19. januára 2010

Štatutárny zástupca	Meno a priezvisko	Pavol Šebák
	Adresa trvalého bydliska	Lehnice 650, 930 37 Lehnice
	Adresa pre doručovanie (ak sa líši od trvalého bydliska)	Lehnice 89, 930 37 Lehnice
	Email kontakt	sebakpavol@hotmail.sk
	Telefón	-
	Fax	-
	Mobil	+421 944 411 277

1.2 Základné údaje o území

Počet obyvateľov	12 533
Rozloha	183,1 km ²
Hustota obyvateľstva	64,8 obyv./km ²
Počet obcí	14
Z toho mestá (vymenovať)	0
Počet obyvateľov najväčšej obce	2 540
Administratívne zaradenie – okres/y	Dunajská Streda
Administratívne zaradenie – kraj/e	Trnavský kraj
Počet obcí zaradených do pólov rastu	4
Počet obcí nezaradených do pólov rastu	10
% obyvateľstva na území žiadateľa žijúceho vo vidieckych obciach na úrovni okresu	100

1.3 Budovanie partnerstva

1.3.1 Vznik, história a skúsenosti

Občianske združenie Agroprameň ako miestna akčná skupina pôvodne začala svoju činnosť v rámci občianskeho združenia Mikroregión Dunajská Magistrála, ktoré bolo zaregistrované dňa 11.07.2007 na Ministerstve vnútra SR. Členmi organizácie Mikroregión Dunajská Magistrála, sú okrem iných obce: Blahová, Blatná na Ostrove, Holice, Horná Potôň, Lehnice, Macov, Mierovo, Michal na Ostrove, Oľdza, Potônske Lúky, Rohovce, Trnávka, Veľká Paka a Vojka nad Dunajom, ktoré spolu už dlhšie spolupracujú, čoho dôkazom je aj tvorba štúdie „Rekreačná zóna - Malé Podunajsko“. Občianske združenie Mikroregión Dunajská Magistrála sa krátko po svojom vzniku úspešne uchádzalo o finančnú podporu v rámci „Výzvy na predkladanie žiadostí o zaradenie mikroregiónov do aktivít prístupu LEADER: „Príprava nových mikroregiónov TTSK na integrovaný rozvoj vidieka – prístup LEADER“ a na získanie nenávratnej finančnej pomoci pre spracovanie rozvojových stratégií mikroregiónov a prípravu miestnych a odborných kapacít – prístup LEADER“ zo strany Trnavského samosprávneho kraja. Žiadosť bola 4.9.2007 Zastupiteľstvom TTSK schválená a združeniu boli poskytnuté prostriedky na budovanie administratívnych kapacít, manažment projektu, tvorbu stratégie a publicitu. Občianske združenie Mikroregión Dunajská Magistrála spolu s ostatnými partnermi (Regionálna rozvojová agentúra ISTER, Mikroregión Medzičilizie, Združenie obcí Mikroregiónu Klátovské rameno, Mikroregión Warkun a cezhraničný partner - obec Vámosszabadi) podala žiadosť o nenávratný finančný príspevok v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Maďarská republika - Slovenská republika 2007 - 2013, ktorá bola schválená. Medzi strategické ciele Občianskeho združenia Mikroregión Dunajská Magistrála

patrí cieľ „Vybudovať miestnu akčnú skupinu, regionálne štruktúry a partnerstvá na podporu sociálneho a ekonomického rozvoja, ktoré budú slúžiť obyvateľstvu a návštevníkom mikroregiónu“, v dôsledku čoho vzniklo Občianske združenie Agroprameň, zaregistrované dňa 14.12.2009 na Ministerstve vnútra SR, ktoré bude pôsobiť ako miestna akčná skupina. Zodpovednosť za rozvoj územia majú všetci aktéri, zvlášť starostovia obcí, ktorí sa už dlhodobo pred vznikom Občianskeho združenia Agroprameň stretávali s cieľom vytvoriť miestnu akčnú skupinu a integrovanú stratégiu rozvoja územia.

Pri tvorbe stratégie sme boli otvorení k prístupiu nových členov. Štruktúra združenia však zostala stabilná, čo svedčí o ustálených vzťahoch medzi sociálno-ekonomickými partnermi v rámci mikroregiónu.

Stretnutia boli postavené na filozofii definovania konkrétnych potrieb a zámerov členov mikroregiónu.

Existovali dva druhy stretnutí:

- Stretnutia so starostami obcí
- Spoločné stretnutia starostov obcí a sociálno-ekonomických partnerov

V priebehu mesiacov november až december 2007 boli zorganizované stretnutia so všetkými starostami jednotlivých obcí. Témou stretnutí boli projektové zámery sociálno-ekonomických partnerov v jednotlivých obciach a stanovisko starostu. Vychádzalo sa z premisy, že zodpovednosť za rozvoj územia obce a zvýšenie kvality jej obyvateľov má v prvom rade starosta obce. Z každého stretnutia boli vyhotovené zápisy. Cieľom stretnutí bolo definovať konkrétne projektové zámery v obci. Starosta pred stretnutím oslovil predstaviteľov podnikateľov a tretieho sektora ohľadne navrhovaných projektov.

28. októbra 2009 sa stretli zástupcovia obcí (členovia OZ Mikroregión Dunajská Magistrála) s občanmi a miestnymi podnikateľmi a dohodli sa na vypracovaní Integrovannej stratégie rozvoja územia. V priebehu mesiacov november až december 2009 a január 2010 bola vykonaná pasportizácia údajov, týkajúca sa jednotlivých obcí. Vychádzalo sa z dostupných údajov o obciach, údajov z ich programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja, zo strategických dokumentov Trnavského samosprávneho kraja a strategických dokumentov Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a iné. Výsledkom je popis územia Občianskeho združenia Agroprameň po stránke demografickej, fyzicko-geografickej a sociálno-ekonomickej. Uvedené informácie umožnili získať prehľad o území a tým sa nastaviť na kľúčovú fázu projektu.

Verejnosť bola do procesu tvorby verejno-súkromného partnerstva celý čas kontinuálne zapájaná viacerými adekvátnymi formami.

Postoje, názory a potreby obyvateľov územia Občianskeho združenia Agroprameň boli zisťované prostredníctvom prieskumu verejnej mienky, ktorý sa uskutočnil dotazníkovou formou vo vybraných domácnostiach. Oslovená bola 10 %-tná vzorka domácností, pričom návratnosť dotazníkov bola v priemere za celé územie na úrovni 60%. Občania mali možnosť odpovedať na 4 okruhy otázok týkajúcich sa rôznych oblastí kvality života. Postoje občanov

boli v každej obci a v každej otázke osobitne vyhodnocované. Sumárne možno konštatovať, že najväčšiu nespokojnosť občanov bola adresovaná smerom k nevyhovujúcemu technickému stavu miestnych komunikácií a chodníkov, neupravené zelene a parky v centre obcí, nevyhovujúci stav verejného osvetlenia, ako aj „čierne“ skládky.

Medzi najväčšie pozitíva bývania v tomto typicky vidieckom území patrilo tiché a kľudné prostredie vo výhodnej polohe blízkosti hlavného mesta.

V rámci Občianskeho združenia Agroprameň v najvyššom orgáne – valnom zhromaždení je 42,42 % -né zastúpenie subjektov zastupujúcich verejný sektor a 57,58% tvoria subjekty zastupujúce súkromný sektor vrátane občianskeho sektora.

Verejný sektor je zastúpený obcami: Blahová, Blatná na Ostrove, Holice, Horná Potôň, Lehnice, Macov, Mierovo, Michal na Ostrove, Oľdza, Potônske Lúky, Rohovce, Trnávka, Veľká Paka a Vojka nad Dunajom. Súkromný sektor vrátane občianskeho sektora je zastúpený predovšetkým fyzickými osobami, športovými klubmi a poľovníckymi združeniami. Konkrétny zoznam členov verejno – súkromného partnerstva Občianskeho združenia Agroprameň je uvedený v prílohe č. 6.

Členovia MAS majú určité skúsenosti s tvorbou projektov. Viacerí členovia Občianskeho združenia Agroprameň už realizovali projekty, podporené zo štrukturálnych fondov. Výsledkom spoločnej spolupráce je:

- štúdia „Rekreačná zóna - Malé Podunajsko“
- ŽoNFP v rámci „Výzvy na predkladanie žiadostí o zaradenie mikroregiónov do aktivít prístupu LEADER: „Príprava nových mikroregiónov TTSK na integrovaný rozvoj vidieka – prístup LEADER“ a na získanie nenávratnej finančnej pomoci pre spracovanie rozvojových stratégií mikroregiónov a prípravu miestnych a odborných kapacít – prístup LEADER“ zo strany Trnavského samosprávneho kraja.
- ŽoNFP v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Maďarská republika - Slovenská republika 2007 - 2013

ANALYTICKÁ ČASŤ

KAPITOLA 2: PREHEAD ZDROJOV ÚZEMIA

2.1 Všeobecný popis územia a analýza súčasného stavu

Riešené územie Občianskeho združenia Agroprameň (ďalej OZ Agroprameň) sa nachádza na Podunajskej nížine v Trnavskom samosprávnom kraji, na území okresu Dunajská Streda (obce Blahová, Blatná na Ostrove, Holice, Horná Potôň, Lehnice, Macov, Mierovo, Michal na Ostrove, Oľdza, Potôňske Lúky, Rohovce, Trnávka, Veľká Paka, Vojka nad Dunajom) v centrálnej časti Žitného ostrova.

OBEC	Katastrálne územie
Blahová	Blahová
Blatná na Ostrove	Blatná na Ostrove
Holice	Holice, Beketfa, Čéfa, Čentöfa, Kostolná Gala, Póšfa, Stará Gala, Malá Budafa, Veľká Budafa
Horná Potôň	Horná Potôň, Benkova Potôň, Čičinska Potôň,
Lehnice	Lehnice, Veľký Lég, Malý Lég, Masníkovo, Sása
Macov	Macov
Mierovo	Mierovo
Michal na Ostrove	Michal na Ostrove
Oľdza	Oľdza
Potôňske Lúky	Potôňske Lúky
Rohovce	Rohovce
Trnávka	Trnávka
Veľká Paka	Veľká Paka, Malá Paka, Čukarska Paka
Vojka nad Dunajom	Vojka nad Dunajom

Územie s rozlohou 183,1 km² má nížinný charakter s vysokým podielom ornej pôdy a s malou lesnatosťou.

Obce Občianskeho združenia Agroprameň

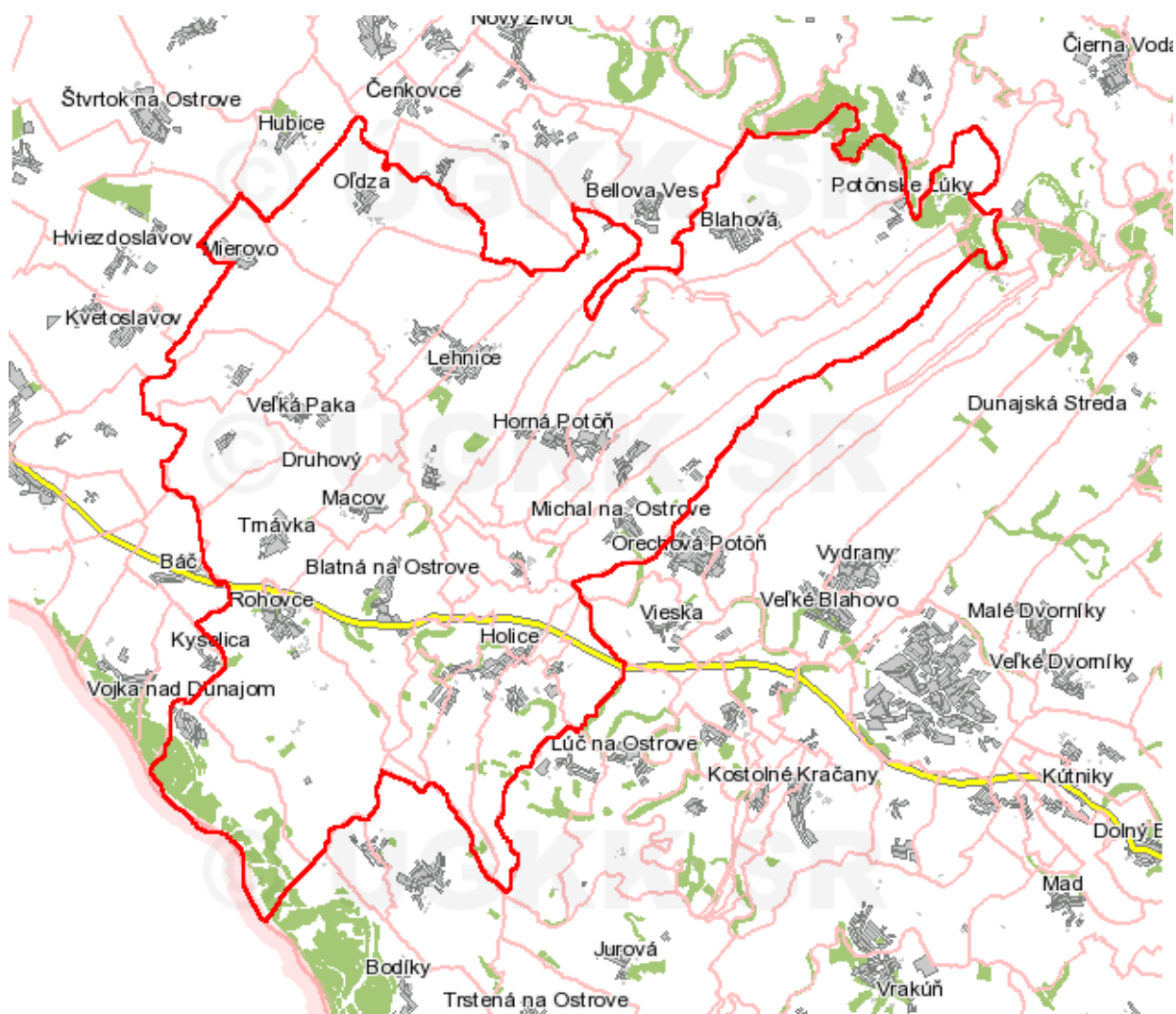
Názov	Prvá písomná zmienka z roku	Nadmorská výška stredu obce [m]	Rozloha v km ²	Hustota obyvateľstva na 1 km ²
Blahová	1951	118	11,37	33
Blatná na Ostrove	1286	121	10,78	80
Holice	1245	120	23,21	81
Horná Potôň	1250	123	28,36	66
Lehnice	1239	121	25,39	100
Macov	1367	123	2,72	75
Mierovo	1260	124	6,19	69
Michal na Ostrove	1337	118	10,65	83
Oľdza	1239	123	8,86	39
Potônske Lúky	-	116	4,94	54
Rohovce	1294	123	16,14	70
Trnávka	1275	122	7,97	57
Veľká Paka	1205	123	18,35	44
Vojka nad Dunajom	1186	122	8,21	57
OZ Agroprameň			183,1	64,8

Zdroj: ŠÚ SR

Obce sú zaradené do pólov rastu nasledovne:

- kohézne póly rastu v záujmovom území inovačných pólov rastu: Lehnice
- kohézne póly rastu mimo záujmového územia inovačných pólov rastu: Holice, Horná Potôň, Rohovce,
- obce, ktoré nie sú pólmi rastu ležiace v záujmovom území inovačných pólov rastu: Macov, Mierovo, Oľdza, Trnávka, Veľká Paka, Vojka nad Dunajom,
- obce, ktoré nie sú pólmi rastu mimo záujmových území: Blatná na Ostrove, Potônske Lúky, Blahová, Michal na Ostrove

Mapa územia MAS

(zdroj: geoportal)

Výhody MAS	Nevýhody MAS
<ul style="list-style-type: none"> - v značnej miere zachovaný vidiecky ráz obcí, - dobré podmienky poľnohospodárskej výroby, - v niektorých častiach hodnotné prírodné prostredie – okolie Dunaja a Malého Dunaja, lesopark v Lehniciach, - blízkosť Bratislavy. 	<ul style="list-style-type: none"> - poľnohospodárskou veľkovýrobou značne ovplyvnený ráz krajiny, - slabé miestne hospodárstvo, - nízka lesnatosť územia MAS 4,2 %

Napriek nízkemu počtu miestnych domácich príležitostí obyvatelia majú dostatok pracovných príležitostí. Je to spôsobené ponukou závodov veľkých nadnárodných spoločností v tesnej blízkosti v Bratislave, v Galante, v Dunajskej Strede a v Šamoríne. Živnostníci a malé firmy sa snažia využiť príležitosti okolitých miest. Počas prípravy stratégie sme identifikovali potrebu rozšírenia miestnych pracovných príležitostí. Obyvateľom obcí okrem toho chýbajú obecné služby, ktoré sú v mestách už dostupné (infraštruktúra, možnosti pre mládež atď.) Okrem toho pociťujú ohrozenia rodinných vzťahov a mali záujem, aby súčasťou stratégie boli aktivity na elimináciu týchto procesov.

Založenie MAS inicioval Mikroregión Dunajská Magistrála, po vypracovaní svojej rozvojovej stratégie si uvedomili výhody medzisektorovej spolupráce a reagovali na to založením MAS.

Zvláštnosťou územia je rovina s obcami, v ktorých ďaleko od rušných hlavných ciest sa zachovala tradičná vidiecka atmosféra. Komparatívnou výhodou je blízkosť veľkých miest (hlavne Bratislavy), ktoré jednak ponúkajú pracovné príležitosti a služby, avšak môžu byť dobrým trhom pre novovytvorené služby na území MAS. Z tohto hľadiska výhodou sú zachované zvyky a pohostinnosť, ako prirodzený potenciál vidieckeho cestovného ruchu.

2.2. Popis prírodných zdrojov

Územie sa nachádza na Podunajskej nížine v Trnavskom samosprávnom kraji, na území okresu Dunajská Streda v centrálnej časti Žitného ostrova. Jedná sa o nížinnú, značne odlesnenú krajinu, v ktorej však v blízkosti rieky Dunaj a Malý Dunaj sa vyskytujú hodnotné územia, lužných lesov.

Žitný ostrov zaberá najväčšiu časť Podunajskej roviny a je najrozsiahlejším vnútrozemským ostrovom v Európe. Riekami obmývané rovinaté územie patrí k najúrodnejším oblastiam Slovenska. Prírodné pomery predurčili oblasť k poľnohospodárskej výrobe, ale v súčasnosti sa čoraz častejšie využíva aj na rekreačné účely. K atraktivite tohto regiónu nepochybne prispieva krásne prostredie s množstvom termálnych kúpalísk s dobre vybavenými službami. Voda na nivách Podunajskej nížiny je rôzne mineralizovaná.

Pod jeho povrchom sa nachádza bohatstvo obrovskej hodnoty. 10 miliárd metrov kubických kvalitnej pitnej vody. Ide o najväčšie zásoby pitnej vody v strednej Európe.

Menšia časť riečneho ostrova je štátna prírodná rezervácia, zvyšok sa intenzívne využíva na poľnohospodárske účely.

Poľnohospodárstvo a umelé hnojenie, intenzívna priemyselná výroba – to všetko prispieva k znečisteniu povrchovej vody a ovplyvňuje aj kvalitu podzemných vôd.

Pomocnú ruku ochranárom podala aj Európska únia. Z európskeho fondu LIFE prúdia peniaze na záchranu jedinečného ekosystému. Vďaka medzinárodným financiám slovenskí ochrancovia prírody odkúpili, a dlhodobo si prenajali asi 330 hektárov pôdy. Odkúpenú lokalitu vyhlásili za prírodnú rezerváciu.

Keďže územie Žitného ostrova je veľmi úrodné najväčšie plochy boli premenené na polia a zachovalo sa len veľmi málo lesov a lúk. Popri Dunaji sa vyskytujú lužné lesy, v ktorých rastie napr. topol biely a čierny, rôzne druhy vrby, jelša lepkavá. Len v týchto lesoch sa vyskytuje liana vinič lesný a hloh čierny. Žitný ostrov má veľmi bohatú vegetáciu.

Fauna Žitného ostrova je veľmi rôznorodá. Najvýznamnejšou nízkou zverou sú zajace, bažanty a jarabice. Spomedzi vysokej zveri sa tu najviac vyskytujú srnce, jelene tzv. dunajské a diviaky. Vládnucom prvkom živočíšstva je však vodné vtáctvo. Sú tu rôzne druhy kačíc, labutí (najmä labuť spevavá), čajok, kormoránov a dropov atď. Vody Dunaja a jeho ramien obýva veľký počet rýb napr. zubáč obyčajný, zubáč volžský, sumec sivý, karas obyčajný, blatniak, slnečnica a ešte mnohé ďalšie.

Prírodné prostredie Žitného ostrova sa silne degradovalo kvôli intenzívnej poľnohospodárskej výrobe, silných vetrov a vodnej erózii. Na severe k znehodnocovaniu prispieva aj priemyselná výroba. Celé pobrežie Dunaja spolu so svojimi lesmi je chránená krajinná oblasť. Na Žitnom ostrove sa pestujú teplomilné plodiny ako napr. kukurica, pšenica, cukrová repa, slnečnica, repka olejka, rôzne druhy ovocia a zeleniny. Spomedzi priemyslu je tu zastúpený hlavne potravinársky, strojársky, chemický.

Enviromentálna situácia

V rámci environmentálnej regionalizácie Slovenska územie pri Malom Dunaji a Dunaji boli charakterizované ako oblasti s narušeným prostredím, centrálna časť ako oblasť s vyhovujúcim prostredím. Ovzdušie nie je znečistené, najbližšie zaťažené oblasti sú na okolí Bratislavy a Sládkovičova. Z hľadiska kvantitatívnej charakteristiky prietoku a hydrogeologickej produktivity oblasť patrí do kategórie „veľmi vysoká“, využiteľné množstvo podzemných vôd je 1-5 l/s na km², oblasť je súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Vrchná časť podzemných vôd je stredne znečistená, stupne kontaminácie, počítané na základe prekročení normatívnych hodnôt analyzovaných zložiek podľa „STN 75 7111 Pitná voda“ je zaradená do strednej 3. triedy znečistenia. Cez územie preteká rieka Dunaj a Malý Dunaj. Na základe hodnotenia „najhoršieho prípadu“ dotknutý úsek patrí do 4. triedy – silne znečistená voda, hlavne na základe mikrobiologických ukazovateľov a mikropolutantov, kým kyslíkový režim, základné fyzikálno-chemické a biologické ukazovatele, resp. nutrienty vykazujú priaznivé hodnoty. Pôda nie je kontaminovaná. Z hľadiska veternej erózie hrozí len mierna deflácia a mierne ohrozenie vodnou eróziou. Na základe podielu ekologicky pozitívne hodnotenej plochy k celkovej ploche (koeficient kvality) obce väčšinou sú zaradené do kategórie do skromnej kategórie 0,21-0,40.

V roku 1997 bola schválená MŽP SR záverečná správa o výsledkoch geologických prác na úlohe „Zhodnotenie starých záťaží zo skládok odpadov a iných zdrojov znečistenia v okrese

Dunajská Streda”. Cieľom úlohy bolo identifikovanie a overovanie starých záťaží z hľadiska úniku kontaminantov do životného prostredia, vytvorenie informačného systému, identifikácia pôvodcov rizík a návrh sanácie lokalít v okrese.

Vo všeobecnosti sa za staré záťaže považujú najmä neorganizované – divoké skládky odpadov, ktoré môžu byť zdrojom ohrozenia životného prostredia. Environmentálnou záťažou sú aj areály podnikov a priemyselné odpady, biologické odpady, hnojiská a poľnohospodárske dvory, chemické odpady, ťažké kovy, ropné látky a iné zdroje znečistenia podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia a ovzdušia.

Počet skládok /staré environmentálne záťaže a skládky prevádzkované na základe osobitných podmienok/ po verifikácii údajov na území okresu bolo 205.

Prekrytie skládky inertnou zeminou je na jednej tretine skládok.

Ostatné skládky sú opustené bez prekrytia príp. sú len čiastočne prekryté.

Množstvo komunálneho odpadu na území MAS

OBEC	Množstvo odpadu t/rok
Blahová	143,2
Blatná na Ostrove	321,8
Holice	472,8
Horná Potôň	518,8
Lehnice	944,0
Macov	85,2
Mierovo	117,1
Michal na Ostrove	236,9
Oľdza	110,2
Potônske Lúky	44,3
Rohovce	483,0
Trnávka	91,7
Veľká Paka	355,3
Vojka nad Dunajom	246,9
Celkom	4171,2

Zdroj: Štatistický úrad SR

Kvalita životného prostredia sa stále vo väčšej miere stáva prvoradou záležitosťou a ukazovateľom životnej úrovne. V posledných rokoch sa znehodnotilo veľa poľnohospodárskej i lesnej pôdy pre skládky odpadov. Vznikali rôzne divoké smetiska s rôznym množstvom a kvalitou odpadu, zapríčinené prudkým rastom produkcie odpadov, daným rozvojom priemyselnej výroby a súkromných prevádzok, ale predovšetkým rastom životnej úrovne obyvateľstva. V katastrálnom území obce Čukárska Paka sa nachádza pri poľnej ceste Čukárska Paka - Kvetoslavov vo vzdialenosti cca 800 m od obce skládka na nie nebezpečný odpad. Rozprestiera sa na parcele č. 194 a 190. Parcely sú vo vlastníctve obce. Skládka slúžila na ukladanie odpadu pre obce Horného Žitného ostrova ako riadená skládka 3. stavebnej triedy od roku 1988. Skládka má vybudovaný prevádzkový objekt, osadenú váhu, vybudovaný zdroj úžitkovej a požiarnej vody, nádrž priesakových vôd a monitorovací systém. Vzhľadom na naplnenie kapacity tejto skládky, skládkové teleso je uzatvorené a v súčasnosti je spracovaná projektová dokumentácia na jej zrekultivovanie. Prevádzkovateľom skládky je obec Veľká Paka, ktorá má povinnosť i po jej uzatvorení realizovať monitoring skládky a predpísanú údržbu územia. Jestvujúce stavebné objekty budú takmer v celom rozsahu slúžiť pre novonavrhovanú skládku odpadu, ktorou sa rozšíria skládkovacie priestory, a to juhozápadne od súčasného telesa skládky. Na predmetnom území je navrhovaná a schválená "Skládka odpadov pre nie nebezpečný odpad Čukárska Paka" (ďalej len SČP NNO). Majiteľom SČP NNO je Združenie obcí Horného Žitného ostrova v odpadovom hospodárstve so sídlom v Šamoríne, Hlavná 37. Lokalita je situovaná južne od existujúcej skládky odpadov, cca 800 m od prvých obytných domov v Čukárskej Pake. Realizovať sa bude v trvalom zábere pôdy. Celková kapacita SČP NNO je 600000 m³, stavaná bude v 5 kazetách. Plánovaná životnosť je 30 - 35 rokov (pre 9 kt/ročne). Predpokladaná doba plnenia 1. stavby je cca 8 rokov. Kapacita 1. stavby je 72 000 m³. Skládkovanie je počítané pre 28 obcí Horného Žitného ostrova, a to: Báč, Bellova Ves, Blahová, Blatná na Ostrove, Čakany, Čenkovce, Dunajská Lužná, Hanuliakovo, Hubice, Hviezdoslavov, Janíky, Kalinkovo, Kvetoslavov, Kyselica, Lehnice, Macov, Mierovo, Miloslavov, Nový Život, Ol'dza, Rohovce, Rovinka, Šamorín, Štvrtok na Ostrove, Tomášov, Trnávka, Veľká Paka, Zlaté klasy. Skládka bude slúžiť pre ukladanie komunálneho odpadu od obyvateľstva a iných druhov odpadov od fyzických a právnických osôb. Zvozová vzdialenosť je cca 10-12 km od pôvodcu odpadu. Zámer rozšírenia existujúcej skládky odpadov je v súlade s územno-plánovacou dokumentáciou VÚC Trnavského kraja, ktorý spracovala firma AUREX, spol. s r.o., Bratislava. Rozdelenie výstavby skládky je navrhnuté do 5 kaziet, budovaných v 3. stavbách. Výstavba navrhovanej skládky odpadov v danej lokalite je riešením nakladania s odpadmi v časti okresu Dunajská Streda - v meste Šamorín a v obciach patriacich do združenia obcí Horného Žitného ostrova. V obci je realizovaný separovaný zber - sklo, papier, batérie a akumulátory. Zvoz skla a papiera v priemernom ročnom množstve 3,6 t zabezpečuje firma PETMAS ONYX, Suvorovova 7, Pezinok.

V záujmovom území vážnym problémom je aj ohrozenie a poškodenie akosti podzemných vôd vplyvmi petrochemického, chemického a strojárkeho priemyslu. Zo základných fyzikálno-chemických ukazovateľov v záujmovom priestore najčastejšie sú namerané nadlimitné koncentrácie najmä Fe, Mn, NO₃, NH₄, fenoly, NELUV. Zo špecifických organických látok je často prekročená koncentrácia benzopyrénu.

Z hľadiska kvality ovzdušia záujmové územie nepatrí medzi zaťaženými oblasťami. Na znečisťovaní ovzdušia sa v regióne v podstatnej miere podieľajú existujúce stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a automobilová doprava, ktoré zaťažujú ovzdušie hlavne plynovými znečisťujúcimi látkami, SO_x, NO_x a CO.

Rozhodujúce je znečistenie ovzdušia malými zdrojmi (lokálne kúreniská, malé prevádzky bez odlučovacích zariadení s nekvalitným uhlím ako i zastaralými technologickými zariadeniami). Nemalý podiel na vysokej prašnosti má veterná erózia a poľnohospodárstvo. Závažné lokálne ohrozenia v znečistení ovzdušia spôsobujú v zberovej sezóne sušičky poľnohospodárskych podnikov ako i aplikácia pesticídov.

V riešenom území sa nenachádzajú výraznejšie (stredné) zdroje znečistenia ovzdušia

Z pohľadu ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľstva je nutná dôkladná inventarizácia environmentálnych záťaží, následné zabezpečenie chemikálií, aby nedochádzalo k ďalším únikom do životného prostredia a nakoniec finálna dekontaminácia územia.

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Cieľom ochrany prírody a krajiny je chrániť prírodu pre optimálne využitie krajiny. Príroda a jej časti v rámci krajiny predstavujú pre život nesmierne dôležitú, až existenčnú zložku životného prostredia. Prírodu a krajinu treba chrániť nielen z hľadiska súčasných životných potrieb, ale aj pre potrebu zachovať ju pre budúce pokolenie ako zdravú.

Využitie pôdy

V riešenom území prevládajú piesočnato-hlinité a hlinité pôdne druhy. Pôdy sú bez skeletu až slabo skeletnaté. Potenciálna erózia pôdy je nijaká až nepatrná.

Hlavné pôdne typy riešeného územia sú:

- černozeme karbonátové, sporadicky čiernice (na starých fluviaálnych sedimentoch, často s prekryvom spraší),
- čiernice karbonátové, sprievodné čiernice glejové, lokálne rašelinové pôdy (na karbonátových nivných sedimentoch),
- nivné pôdy glejové, čiernice glejové, sprievodné čiernice a gleje (na karbonátových a nekarbonátových nivných sedimentoch).

Vrstvy pleistocénu sú tvorené prevažne štrkopieskami, ktoré tvoria veľký rezervoár pitnej vody. Priepustnosť zvodnených vrstiev na väčšine územia je pórovitá – veľmi dobrá až dobrá. 70 % podzemnej vody je doplňovaná z riek a ich prítokov.

Aj keď zhruba 80 % zastúpenie ornej pôdy je charakteristické na Podunajskú nížinu, v jednotlivých obciach sa prejavujú zaujímavé rozdiely. K nim patrí vysoký podiel lesných pozemkov vo Vojke nad Dunajom.

Bonita poľnohospodárskych pôd je dobrá – v riešenom území sa nachádzajú veľmi produkčné pôdy.

Trvalé trávne porasty nie sú charakteristickým typom využitia územia MAS, lebo vývoj tohto územia podmienili vhodné klimatické podmienky a úrodné pôdy. V jej dôsledku sa trvalé trávne porasty (celkom 184,4 ha) vyskytujú len na brehoch tokov. Trvalé trávne porasty, lemujúce brehy potokov sú značne ovplyvnené ľudskou činnosťou, a to hlavne v blízkosti zastavaného územia a komunikácií. Trvalé kultúry (vinice, záhrady, ovocné sady) zaberajú 712,3 ha z celkovej výmery záujmového územia.. V prídomyých záhradách sa pestuje ovocie, zelenina alebo okrasné rastliny. Ovocné sady zaberajú 140,3 ha. Pestovanie viniča na území nie je charakteristické, preto vinice zaberajú len 188,4 ha z celkovej výmery územia. Typ pôdy prevažujú černozeme kultizemné karbonátové a pri riekach fluvizeme kultizemné karbonátové.

Katastrálna plocha územia MAS predstavuje celkom 18 314,2 ha. (Tabuľka 2.2.1). Vo využití pôdneho fondu až 78,8% predstavuje orná pôda, 5,5 % zastavaná plocha, a 4,2 % lesná plocha. Katastrálne územie tvoria len 3,9 % trvalé kultúry (vinica, záhrada a ovocný sad), 2,4 % vodné plochy a 4,2 % ostatná pôda. Trvalo trávne porasty sa nachádzajú len na necelých 1 % území. Celkovo pôdny fond územia MAS tvorí 83,7 % poľnohospodárska pôda a 16,3 % nepoľnohospodárska pôda. Poľnohospodársku pôdu tvorí až 94,2 % ornej pôdy a 5,8 % trvalých kultúr. Z nepoľnohospodárskej pôdy 33,5 % zaberie zastavaná plocha, 26,2 % lesná plocha a 14,5 % vodná plocha a ostatná plocha 25,8 % (tabuľka 2.2.2, graf 2.2.2).

Tabuľka 2.2.1 Využitie pôdneho fondu v rámci katastrov v roku 2006

	Nepoľnohospodárska plocha (v ha)				Poľnohospodárska plocha (v ha)						spolu
	lesný poz.	vodná plocha	zast. plocha	ostat. plocha	orná pôda	vinica	záhrada	ovocný sad	ttp		
Blahová	72,6	42,3	41,6	40,2	868,1	3,7	21,1	45,5	2,7	1137,8	
Blatná na O.	35,8	3,2	68,5	12,7	934,3	0	23,1	0	0,3	1077,9	
Holice	61,4	33	153,1	46	1896,9	3,3	84	0,6	42,5	2320,8	
Horná Potôň	64,6	88,6	130,4	58,4	2352,1	42,6	39,3	46,8	13,8	2836,6	
Lehnice	36,9	9,9	167,7	59,5	2092,4	76,1	48,2	12,7	35,3	2538,7	
Macov	2,1	0,3	22,9	18,1	201	0	27,7	0	0	272,1	
Mierovo	0	4,7	38,1	6,1	553,8	0	12,7	0	0	615,4	
Michal na O.	29,9	6,9	70,6	23,4	890,1	0,5	19,6	9,6	15,1	1065,7	
Oľdza	0,2	5	31,2	11,6	738,3	61,6	14,1	23,2	0,9	886,1	
Potônske Lúky	62,3	14,3	24	7,2	368,1	0	15	0,4	3,2	494,5	
Rohovce	31,9	16,7	83,6	332,4	1131,7	0	15,6	0	2,6	1614,5	
Trnávka	0	1,2	47,9	11,3	720,1	0	16	0,7	0	797,2	
Veľká Paka	52,1	12	90,3	22,8	1624,2	0,6	32,3	0,7	0,6	1835,6	
Vojka nad D.	330,2	194	30	120	64,7	0	14,9	0,1	67,4	821,3	
Spolu	780,0	432,1	999,9	769,7	14435,8	188,4	383,6	140,3	184,4	18314,2	

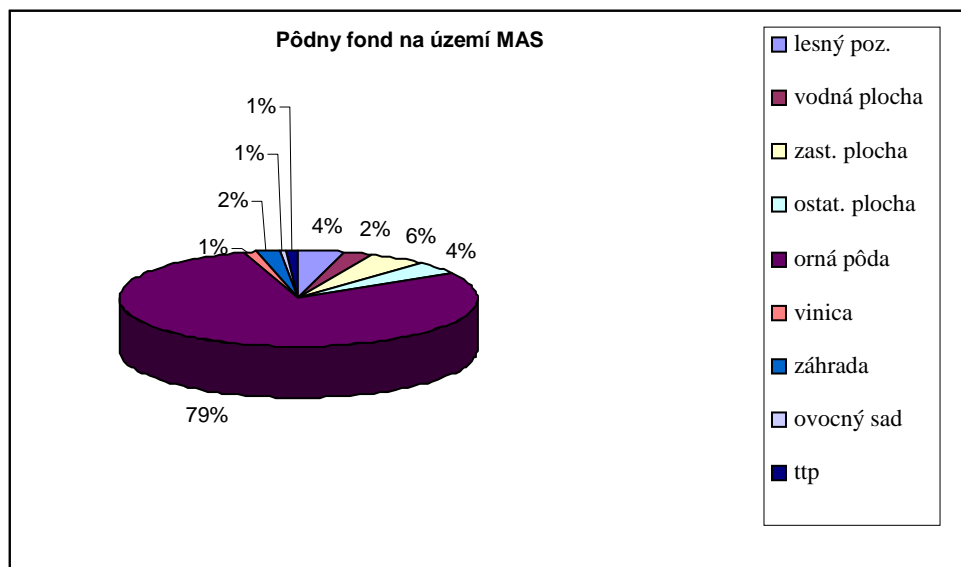
Zdroj: Štatistický úrad SR, obecné úrady

Tabuľka 2.2.2 Využitie pôdneho fondu v % v roku 2006

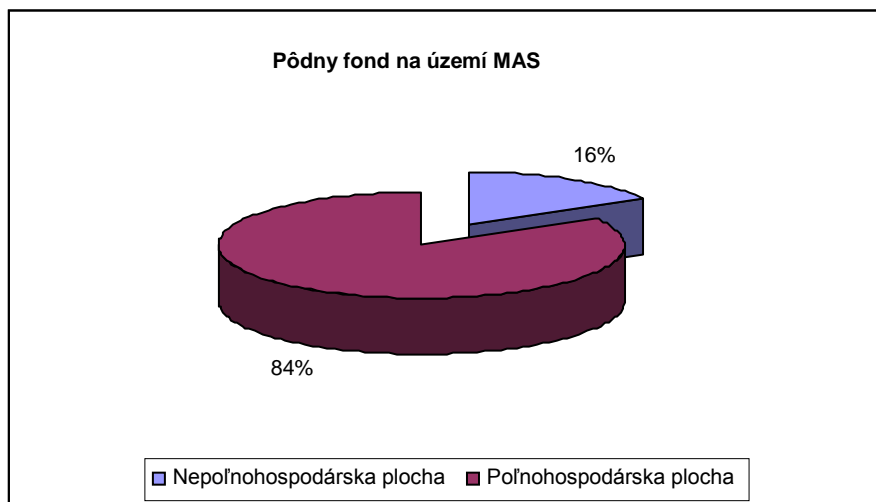
	Nepoľnohospodárska plocha (v %)				Poľnohospodárska plocha (v %)					spolu
	lesný poz.	vodná plocha	zast. plocha	ostat. plocha	orná pôda	vinica	záhrada	ovocný sad	ttp	
Blahová	6,4	3,7	3,7	3,5	76,3	0,3	1,9	4	0,2	100,0
Blatná na O.	3,3	0,3	6,4	1,2	86,7	0	2,1	0	0	100,0
Holice	2,6	1,4	6,7	2	81,8	0,1	3,6	0	1,8	100,0
Horná Potôň	2,3	3,1	4,6	2,1	82,9	1,5	1,4	1,6	0,5	100,0
Lehnice	1,5	0,4	6,6	2,3	82,4	3	1,9	0,5	1,4	100,0
Macov	0,8	0,1	8,4	6,7	73,8	0	10,2	0	0	100,0
Mierovo	0	0,8	6,1	1	90	0	2,1	0	0	100,0
Michal na O.	2,8	0,6	6,6	2,3	83,5	0	1,9	0,9	1,4	100,0
Oľdza	0	0,6	3,5	1,3	83,3	7	1,6	2,6	0,1	100,0
Potônske Lúky	12,6	2,9	4,9	1,5	74,4	0	3	0,1	0,6	100,0
Rohovce	2	1	5,2	20,5	70,1	0	1	0	0,2	100,0
Štvrtok na O.	0	0,5	6,5	0,8	86	3,7	2,5	0	0	100,0
Trnávka	0	0,2	6	1,4	90,3	0	2	0,1	0	100,0
Veľká Paka	2,8	0,7	4,9	1,2	88,6	0	1,8	0	0	100,0
Voka nad D.	40,2	23,6	3,7	14,6	7,9	0	1,8	0	8,2	100,0
Spolu	4,2	2,4	5,5	4,2	78,8	1,0	2,1	0,8	1,0	100,0

Zdroj: Štatistický úrad SR, obecné úrady

Graf 2.2.2 Pôdny fond na území MAS

Graf 2.2.3 Pôdny fond na území MAS

Klimatické pomery

Na základe klimaticko-geografických typov Slovenska riešené územie leží v suchej až mierne suchej oblasti teplej a prevažne teplej nížinnej klímy s miernou inverziou teplôt. Suma teplôt 10°C a viac za jeden rok je 3000-3200.

Priemerná ročná teplota vzduchu v obci je 9,9 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty -2,1 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 20,5 °C.

Tab. 1: Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu (v °C)

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok	Amplitúda
Teplota (°C)	-2,1	-0,2	4,6	10,5	15,4	19	20,5	19,6	15,7	10	5	0,6	9,9	22,6

Prameň: Lukniš a kol. (1972)

Zaujmové územie nie je len najteplejšou oblasťou, ale patrí aj medzi najsuchšie oblasti Slovenska (oblasť je chránená pred západnými vetrami predhorím Álp a Malými Karpatmi), priemerný ročný úhrn zrážok je 550-600 mm. Najviac zrážok padne v mesiacoch máj, jún a júl – priemerne za mesiac 59,3 mm zrážok.

Tab. 2: Priemerný počet dní so zrážkami 1,0 mm a viac

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Priemerný počet dní	6,9	6,9	6,8	6,7	8,1	7,6	7,3	6,9	4,9	7,0	8,8	8,5	86,4

Prameň: Lukniš a kol. (1972)

Tab. 3: Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok (v mm)

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Zrážky (mm)	32	33	37	43	56	62	60	48	42	48	50	44	555

Prameň: Lukniš a kol. (1972)

Časť zrážok v zimnom období padne vo forme snehu, z ktorého sa pri teplotách pod nulou utvorí pokrývka dlhšieho alebo kratšieho trvania podľa priebehu počasia. Výskyt snehu a trvanie snehovej pokrývky na danom území sú z roka na rok veľmi premenlivé v závislosti od rázu zimy. Priemerný dátum prvého dňa so snehovou pokrývkou pripadá na začiatok decembra. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou za rok je 35,0, pričom najviac dní pripadá na mesiace január a február.

Tab. 4: Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Priemerný počet dní	13,3	11,1	3,6	-	-	-	-	-	-	-	0,4	6,6	35,0

Prameň: Lukniš a kol. (1972)

Z hľadiska veterných pomerov riešená oblasť leží v jednej z najveternejších oblastí Slovenska. Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní sa vyskytuje v zimnom a jarnom období. V chladnom polroku (od októbra do marca) priemerná rýchlosť vetra je 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s. Prevládajúci smer vetra je SZ (24,5%), výskyt ostatných vetrov je nasledovný: S (17,7%), JV (16,3%), Z (8,5%), V (8,5%), J (6,1%), SV (6%), JZ (4,3%).

Pôdny fond

Územie MAS je nížinného typu s vhodnými pôdnymi a klimatickými podmienkami pre poľnohospodársku činnosť. Pôdno-ekologickým podmienkam zodpovedá i štruktúra osevných plôch. Územie patrí do kukuričnej oblasti a charakterizuje ho predovšetkým poľnohospodárska výroba. Charakteristické je pestovanie pšenice ozimnej, jačmeňa jarného, kukurice na zrno, repky a slnečnice. Pestovanie typických silážnych plodín, ako napr. lucerna a kukurica. Plochy ornej pôdy sú viac-menej v podobe intenzívne obhospodarovaných veľkoplošných honov bez nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie a trvalých trávnych porastov.

Rastlinná produkcia je výrazne ovplyvňovaná produkčným potenciálom pôd. Zaujmový región patrí do vysokoprodukčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska, dobré prírodné a klimatické podmienky územia vytvorili predpoklady pre pestovanie všetkých poľnohospodárskych plodín Slovenska.

Rastlinná výroba regiónu sa zameriava prevažne na výrobu obilnín (najviac sa pestujú pšenica ozimná a jarná, sladovnícky jačmeň, kukurica na siláž a krmivo). Ďalšími významnými komoditami sú olejniný (repka olejná, slnečnica), cukrová repa a d'ateliny. K významným plodinám regiónu, pestovaným aj na ornej pôde aj v záhradách, patria zeleniny. Najviac sa pestujú uhorky, paprika, paradajky a kapusta. Pestovanie zelenín prebieha sčasti vo fóliovníkoch.

Živočišna výroba je druhou základnou časťou poľnohospodárskej výroby, ktorej prvoradou úlohou je produkcia živočišných výrobkov pre spotrebu obyvateľstva, ako aj poskytovanie ďalších surovín pre priemyselnú výrobu. Nosným programom živočišnej výroby záujmového územia je chov ošípaných. Má veľký význam chov ošípaných a hydiny v prídumových hospodárstvach. Chov hydiny v prídumových hospodárstvach je orientovaný hlavne na sliepky a na produkciu vajec. V obci Oľdza má veľký význam aj chov rýb v obecnom rybníku.

Všetky opatrenia v rastlinnej a živočíšnej výrobe sa musia smerovať k tomu, aby sa dosiahla primeraná rentabilita výroby, za dodržania pravidiel ochrany vôd, pôdy a ovzdušia. Z ekologického hľadiska je dôležité podstatné obmedzenie používania anorganických hnojív a chemických prípravkov na ochranu rastlín. V rastlinnej výrobe sa i do budúcnosti predpokladá zachovanie jej intenzity s podmienkou udržiavania ekologickej stability poľnohospodárskej krajiny.

Včelárstvo má veľkú tradíciu, čoho hlavným produktom je med (v záujmovom území sa med produkuje z kvetu repky olejnej, agáta, slnečnice). Okrem toho sa produkuje vosk, medovina, propolis a materská kašička.

Riešené územie poskytuje výborné možnosti pre poľovníkov prakticky na celom svojom území, kde vďaka ochrane a cieľavedomej starostlivosti žije široká škála poľovnej zveri (srnec, zajac, bažant).

Lesy

Z hľadiska fyto geografického členenia riešené územie patrí do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerotermej flóry (Eupannonicum), okresu Podunajská nížina.

Potenciálna prirodzená vegetácia je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste (biotope), keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal pôsobiť. Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej aj nelesnej) s cieľom jej priblíženia sa či úplného prinávratenia do prirodzeného stavu, aby sa tak zabezpečila ekologická stabilita územia.

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu na väčšine riešeného územia predstavujú:

- jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy,
- suchomilné dubové lesy, ponticko-panonské dubové lesy

Vplyvom intenzívneho hospodárenia pôvodná vegetačná pokrývka bola vo väčšej časti odstránená (zachovali sa zvyšky lesov a lesíkov, ktoré umožňujú vytvoriť obraz o ich prirodzenom alebo jemu blízkom zložení - ochrana týchto lesov je veľmi dôležitá, lebo spôsobujú ako ekostabilizačný faktor), na miestach prirodzených kultúr sa nachádzajú najúrodnejšie poľnohospodárske pôdy Slovenska.

Lesy sú jedným z najväčších bohatstiev našej vlasti, sú jednou zo základných zložiek životného prostredia a poskytujú trvalý zdroj dreva pre priemyselné odvetvia. Lesy ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, aj ich spoločenstiev, uchovávajú prírodné krásy a sú aj zdrojom zdravia a osvieženia obyvateľstva.

V záujmovom území lesy majú veľmi malú rozlohu , dokonca je ohrozená aj ich súčasná výmera (znehodnocujú ich devastáčn é tlaky kyslých dažďov, ktoré spôsobujú zníženie prírastku drevnej hmoty a zhoršujú zdravotný stav lesných porastov).

Pôvodný lesný kryt územia MAS tvorili mäkké lužné lesy v tesnej blízkosti vodných tokov a dubové lesy v oblastiach medzi riekami. Pôvodná drevinová skladba sa zachovala len v ojedinelých prípadoch, spravidla pri vodných tokoch (vŕby, domáce topole). V súčasnosti lesy tvoria plantáže šľachteného topoľa. Vzhľadom na nížinný charakter územia s intenzívnym poľnohospodárstvom na väčšine oblastí lesný fond tvoria ochranné lesné pásy (tzv. vetrolamy) vysadené zo šľachteného topoľa, v menšej miere z agáta bieleho. Všetky lesy spravujú Štátne lesy SR. Ťažba lesa predstavuje výrub šľachtených topoľov, predávaných predovšetkým na výrobu celulózu.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obeh u látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu.

Z hľadiska živočíšnej regionalizácie Slovenska územie MAS patrí do Panónskej oblasti, v rámci ktorej do juhoslovenského obvodu lužného dunajského okrsku.

Na území MAS sa z poľovnej (srstnatej i pernatej) zveri vo voľnej prírode nachádzajú všetky významné druhy (srnec, diviak, bažant, jarabica a zajac).

Voda

Riešené územie patrí do povodia rieky Dunaj. Vo vodstve riešeného územia osobitné postavenie majú vodné kanály – cez riešené územie preteká viac odvodňovaco-zavlažovacích kanálov, z ktorých najvýznamnejšie sú kanál Tomášov-Lehnice, kanál Vojka-Kračany, kanál Malinovo - Blahová. Menšie jazerá – bývalé štrkoviska sa nachádzajú v obciach Vojka nad Dunajom, Blatná na Ostrove, Horná Potôň, Veľká Paka, Oľdza, Mierovo.

Minerálne vody v okrese Dunajská Streda sa nenachádzajú, avšak územie je o to bohatšie na geotermálne vody, ktoré sú akumulované v pontských pieskoch a pieskovcoch v hĺbke do 2500 m. Geotermálne vrty sa nachádzajú v k.ú. obci Lehnice, Horná Potôň.

Podzemné vody Žitného ostrova sa nachádzajú v silne priepustných štvrtohorných sedimentoch - štrkoch, pieskoch a piesčitých štrkoch. Územie pozdĺž Dunaja a Malého Dunaja je v rozhodujúcej miere ovplyvnené vodnými stavmi Dunaja.

Stavy podzemnej vody závisia od výškových pomerov územia a od prevládajúceho zdroja podzemných vôd. Rozkvy hladín na území bližšom k Dunaju je 250-600 cm, kým na území, kde hlavným zdrojom doplnenia podzemných vôd sú atmosferické zrážky je 80-200 cm.

Územie okresu pretína množstvo melioračných kanálov , pomocou ktorých sa odvádzajú vnútorné vody do Dunaja alebo Malého Dunaja.

Nepriaznivé hydrogeologické pomery vyžadujú tesniace systémy skládok v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch ,

ktoré v podstatnej miere zvýšia náklady na výstavbu skládok odpadov v riešenom území. Územie patrí do chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vody – do Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov (kde sa nachádzajú veľkokapacitné zdroje nadregionálneho významu).

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona č. 498/1991 Zb. považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov.

Na riešenom území sa vyskytujú významné ložiská štrkopieskov a pieskov (Lehnice – Sása, Horná Potôň a Veľká Paka), ktoré patria medzi ložiská nevyhradených nerastov.

Vybrané charakteristiky ťažby štrkopieskov v obci

Lokalita	Organizácia	Stav k 1.1.2001	Ťažba v r. 2001	Stav k 1.1.2002	Merná jednotka
Lehnice-Sása	Agripent s.r.o., BA	97,0	4,0	93,0	tis. m ³

Prameň: Správa o stave životného prostredia Trnavského kraja k roku 2002, SAŽP

V obci Lehnice ako i jeho mikroregiónne boli navŕtané významné zásoby geotermálnych vôd: vrt BL – 1, ktorý je situovaný na južnom okraji obce v parku Odborného liečebného ústavu. V súčasnosti sa nevyužíva. Zdroj je oplotený a vybavený ťažobnou kolónou. Z hľadiska zloženia sa jedná o stredne mineralizované vody sodíkovo - karbonátového typu s teplotou 54 °C.

Charakteristiky zdroja geotermálnej vody v obci

Lokalita ev. č. vrt	Hĺbka (m)	Vek hor.	Výdatnosť	Teplota v. na povr.	Tepelný výkon	Mineralizácia	Chem. Typ vody	Plyny
BL - 1 Lehnice	1500	neogén dák, pont	23,2 l/s	54°C	3,78 MW	2,2 g/l	Na-HCO ₃	CH ₄ -N ₂

Prameň: Správa o stave životného prostredia Trnavského kraja k roku 2002, SAŽP

Chránené oblasti a oblasti Natura 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre Európsku úniu ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej

rôznorodosti v celej Európskej únii. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území: chránené vtáčie územia a územia európskeho významu.

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno na účel zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Na základe uznesenia vlády SR č. 66 zo dňa 9.7.2003 do riešeného územia zasahuje chránené vtáčie územie: Chránené vtáčie územie Lehnice, ktoré bolo vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 8. augusta 2005 vyhlásené za Chránené vtáčie územie Lehnice na účel zachovania biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov dropa fúzatého, prepelice poľnej a sokola červenonohého a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Vybrané charakteristiky Chráneného vtáčieho územia Lehnice

Výmera [ha] :	2 346,85
Prekryv so sieťou CHÚ :	0 %
V pôsobnosti :	CHKO Dunajské luhy
Lokalizácia chráneného územia :	
Okres :	Dunajská Streda
Kataster :	Bellova Ves, Horná Potôň, Malý Lég, Maslovce, Masníkovo, Oľdza, Sása, Veľká Paka, Veľký Lég
Charakteristika : Podstatnú časť územia tvorí intenzívne využívaná poľnohospodárska krajina. Dôležitá je tu hlavne ochrana sokola červenonohého (<i>Falco vespertinus</i>), prepelice poľnej (<i>Coturnix coturnix</i>) a škovránka poľného (<i>Alauda arvensis</i>).	

Prameň: ŠOP SR, 2008

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Vybrané charakteristiky Prírodnej rezervácie Hetméň

Evidenčné číslo:	803
Výmera chráneného územia:	147 100 m ²
Výmera ochranného pásma:	-
Rok vyhlásenia:	1993
Rok poslednej novelizácie:	-
Zriaďovací orgán pri vyhlásení CHÚ:	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ:	Vyhláška MŽP SR č. 83/1993 z 23.3.1993 - ú. od 1.5.1993, 4. stupeň o. - vyhláška KÚŽP Trnava č. 1/2004 z 9.7.2004 - ú. od 1.9.2004
Názov organizačnej jednotky Štátnej ochrany prírody SR, spravujúcej CHÚ:	ŠOP - S-CHKO Dunajské luhy
Predmet ochrany:	Ochranársky veľmi hodnotný prvok v poľnohospodársky intenzívne využívanej krajine - pozostatok pôvodného lužného jaseňovo-topoľového lesa. Lokalita sa nachádza na Podunajskej nížine na geologickom podklade viatych pieskov.
Príslušnosť do súvislej európskej sústavy chránených území:	nie
Súkromné chránené územie:	nie
Lokalizácia	
Obec:	Lehnice
Katastrálne územie:	Veľký Lég
Príslušnosť k VCHÚ:	Nie je súčasťou VCHÚ

Prameň: ŠOP SR, 2008

Na území obce Lehnice sa nachádza 1 maloplošné chránené územie na základe zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, a to Prírodná rezervácia Hetméň.

Na riešenom území sa nachádzajú lokality s chráneným stromom s názvom:

- Dub letný v Lehniciach, v Holici (Kostolná Gala) a vo Vojke nad Dunajom
- Platán vo Vojke nad Dunajom

Vybrané charakteristiky chráneného stromu Dub letný v Lehniciach

Evidenčné č. štátneho zoznamu:	S 250					
Právny predpis:	VZV KÚ v Trnave, 1/1996, 12. 12. 1996					
Dôvod ochrany:	Kultúrny, vedecký, ekologický, krajinotvorný a estetický význam.					
Význam ochrany:	kultúrny, krajinársky a estetický					
Lokalizácia:						
Kraj:	Trnavský					
Okres:	Dunajská Streda					
Katastrálne územie:	Veľký Lég					
Podrobná lokalizácia výskytu:	predzahrádka RD č. 107 pri ceste do Bratislavy u autobusovej zastávky					
Druh pozemku:	zastavané plochy a nádvoría					
Druh vlastníctva:	súkromné					
Počet stromov:	1					
V pôsobnosti organizačného útvaru ŠOP SR:	Správa CHKO Dunajské luhy					
Ochranné pásmo:	3. stupeň ochrany					
Ev. číslo	Slovenský názov taxónu	Vedecký názov taxónu	Obvod kmeňa [cm]	Výška stromu [m]	Priemer koruny [m]	Vek stromu [rok]
1	dub letný	Quercus robur L.	340	20	28	150

Prameň: ŠOP SR, SAŽP, 2008

www.enviroportal.sk

Vybrané charakteristiky chránených stromov: Stromy vo Vojke

Evidenčné č. štátneho zoznamu: S 245	
Právny predpis:	VZV KÚ v Trnave, 1/1996, 12. 12. 1996
Dôvod ochrany:	Kultúrny, vedecký, ekologický, krajinotvorný a estetický význam.
Význam ochrany:	kultúrny, krajinársky a estetický
Kraj:	Trnavský
Okres:	Dunajská Streda
Katastrálne územie:	Vojka nad Dunajom
Podrobná lokalizácia výskytu:	križ.ciest na kompu a do Brat.,oproti OcÚ
Druh pozemku:	ostatné plochy
Druh vlastníctva:	nevysporiadané
Počet stromov:	3
V pôsobnosti organizačného útvaru ŠOP SR:	Správa CHKO Dunajské luhy
Ochranné pásmo:	3. stupeň ochrany

Ev. číslo	Slovenský názov taxónu	Vedecký názov taxónu	Obvod kmeňa [cm]	Výška stromu [m]	Priemer koruny [m]	Vek stromu [rok]
1	platan javorolistý	Platanus hispanica Münchh.	358	23	22	150
2	platan javorolistý	Platanus hispanica Münchh.	254	20	18	150
3	dub letný	Quercus robur L.	343	19	20	150

Prameň: ŠOP SR, SAŽP, 2007

www.enviroportal.sk

Dôvodom jeho ochrany je jeho ekologický, krajinotvorný a estetický význam. Strom patrí do pôsobnosti Správy CHKO Dunajské luhy. Stav stromu je optimálny.

Areály parkov (historická zeleň) majú pri posudzovaní kvality životného prostredia výnimočné hodnoty tak z hľadiska dendrologického, ako aj krajinno-ekologického a kultúrnohistorického. V obci Lehnice sa nachádza významný pamiatkovo chránený park s kaštieľom. Rozloha parku je 4,8 ha.

Regionálny územný systém ekologickej stability bol v roku 1994 spracovaný pre územie okresu Dunajská Streda Ústavom krajinnej ekológie SAV. V riešenom území sú evidované genofondové plochy flóry a fauny, ktoré sú zakreslené v mape a evidované v RÚSES pod číslom:

- genofondová plocha flóry (gf)
 - gf 51 - Park Lehnice, vzácne druhy drevín, prírode blízky biotop
 - gf 52 - zvyšky mokrých lúk s vlhkomilnou vegetáciou bezkolencových lúk
- genofondová plocha fauny (gz)
 - gz 3 - Park Lehnice s rôznymi druhmi bezstavovcov a významných druhov vtákov a drobnej zveri a cicavcov.

Nitrátová direktíva

Na území SR Nariadením vlády SR zo dňa 26. 6. 2003 boli vyčlenené zraniteľné oblasti na základe „Nitrátovej direktívy“. Nitrátová direktíva je súborom opatrení smerujúcich k zníženiu možnosti znečistenia vodných zdrojov (povrchových aj podzemných) dusičnanmi, ktoré môžu pochádzať z minerálnych hnojív, a z hospodárskych hnojív (maštalný hnoj, hnojovica, močovka) a to vtedy, keď sú aplikované v nadmerných dávkach a v nesprávnom čase, alebo keď sú zle uskladňované. Aj územie MAS patrí do zraniteľného z hľadiska ochrany vodných zdrojov. Poľnohospodárske subjekty hospodáriace na spomínaných územiach sú povinné rešpektovať osobitné zásady hospodárenia podľa „Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe“. V zraniteľných oblastiach sa na základe súboru pôdnych, hydrologických, geografických a ekologických parametrov určili pre každý poľnohospodársky subjekt 3 kategórie obmedzení hospodárenia:

kategória A - produkčné bloky s najnižším stupňom obmedzenia hospodárenia

kategória B - produkčné bloky so stredným stupňom obmedzenia hospodárenia

kategória C - produkčné bloky s najvyšším stupňom obmedzenia hospodárenia

Počet produkčných blokov zaradených na základe nitrátovej direktívy

Obec	Kategória A	Kategória B	Kategória C
Blahová	0	3	1
Blatná na Ostrove	2	26	3
Holice	17	72	14
Horná Potôň	20	88	9
Lehnice	11	52	3
Macov	1	7	1
Mierovo	3	11	6
Michal na Ostrove	3	12	5
Oľdza	7	17	5
Potônské Lúky	3	13	5
Rohovce	20	18	9
Trnávka	3	14	1
Veľká Paka	9	25	2
Vojka nad Dunajom	18	15	6

zdroj: www.agroportal.sk

2.3 Popis demografickej situácie

V území MAS k 31.12.2008 žije 12 533 obyvateľov, pričom v území žije viac žien ako mužov o 347 osôb (tabuľka 2.3.2). V území je zaznamenaná vyššia úmrtnosť mužov v predôchodkovom veku. Počet obyvateľov sa zvýšil o 983 ľudí počas 8 rokov. Najvýraznejší nárast obyvateľov bol zaznamenaný v obci Lehnice, kde sa počet obyvateľov od roku 2001 do roku 2008 zvýšil o 151. Najnižší nárast obyvateľov bol počas osem rokov v obci Mierovo, kde sa počet obyvateľov zvýšil iba o 11. Na základe údajov Štatistického úradu SR a podľa údajov získaných z obecných úradov vývoj počtu obyvateľov od roku 2001 do roku 2008 mal stúpajúcu tendenciu (tabuľka 2.3.3, graf 2.3.3). Z demografického vývoja obyvateľstva podľa pohlavia vyplýva, že podiel žien je každý rok vyšší v priemere o 348 ľudí. Zo získaných údajov ďalej vyplýva, že počet predproduktívneho obyvateľstva od roku 2001 má klesajúcu tendenciu, počet produktívneho obyvateľstva má stúpajúci charakter a počet poproduktívneho obyvateľstva má mierne stúpajúci priebeh (tabuľka 2.3.3, graf 2.3.3).

V skupine predproduktívneho obyvateľstva najpozitívnejší obraz má obec Horná Potôň, kde medzi rokmi 2001 - 2008 je nárast obyvateľov o 62 ľudí. Najhoršie výsledky vykazuje obec Lehnice s poklesom - 189.

Z podielu predproduktívneho obyvateľstva k 31.12.2007 vyplýva, že v obci Michal na Ostrove (18,09 %) je viac ľudí v predproduktívnom veku, ako v ostatných obciach MAS (celková hodnota MAS je 14,87 %) – tabuľka 2.3.1.

Podiel produktívneho obyvateľstva v období 2001 -2008 sa vo všetkých skúmaných obciach zvýšil, okrem v obciach Horná Potôň (zníženie o 47 ľudí) a Veľká Paka (zníženie o - 61).

Zloženie produktívneho obyvateľstva k 31.12.2007 v jednotlivých obciach MAS je približne na rovnakej úrovni. Najmenej produktívnych ľudí sa nachádza v obci Vojka nad Dunajom (58,23 %) a najviac v obci Horná Potôň (67,29 %) – tabuľka 2.3.1.

Podiel poproduktívneho obyvateľstva v období 2001 – 2008 je najvyšší vo obci Lehnice, kde sa počet obyvateľov zvýšil o 297 ľudí, kým v obci Veľká Paka sa znížil o 110 ľudí.

K 31.12.2007 v obci Michal na Ostrove len 17,97 % ľudí je poproduktívnom veku, pričom najviac ľudí v tejto kategórii sa nachádza v obci Vojka nad Dunajom (33,17 %). – tabuľka 2.3.1

V produktívnom veku žije k 31.12.2007 v území 7 996 občanov a predproduktívnom veku je 1 838 obyvateľov a v poproduktívnom veku žije 2 478 občanov (tabuľka 2.3.1).

Tabuľka 2.3.1 -Štruktúra obyvateľov v jednotlivých obciach MAS k 31.12.2007

P.č.	Názov obce	Počet obyvateľov v spolu	Muži	Ženy	Predproduktívny vek počet / %	Produktívny vek počet / %	Poproduktívny vek počet / %
1.	Blahová	375	198	177	55 14,66 %	228 60,08 %	92 24,53 %
2.	Blatná na O.	863	423	440	111 12,86 %	576 66,74 %	176 20,39 %
3.	Holice	1873	890	983	258 13,37 %	1194 63,74 %	421 22,47 %
4.	Horná Potôň	1868	902	966	265 14,18 %	1257 67,29 %	346 18,52 %
5.	Lehnice	2509	1210	1299	382 15,22 %	1654 65,92 %	473 18,85 %
6.	Macov	197	97	100	27 13,70 %	121 61,42 %	49 24,87 %
7.	Mierovo	434	226	208	71 16,35 %	265 61,05 %	98 22,58 %
8.	Michal na O.	851	427	424	154 18,09 %	544 63,92 %	153 17,97 %
9.	Ofdza	316	143	173	50 15,82 %	209 66,13 %	57 18,03 %
10.	Potônske Lúky	263	136	127	31 11,78 %	174 66,15 %	58 22,05 %
11.	Rohovce	1104	537	567	191 17,30 %	707 64,03 %	206 18,65 %
12.	Trnávka	437	208	229	62 14,18 %	273 62,47 %	102 23,34 %
13.	Veľká Paka	791	374	417	137 17,31 %	480 60,68 %	174 21,99 %
14.	Vojka nad Dunajom	431	226	205	37 8,56 %	251 58,23 %	143 33,17 %
Spolu		12 312	6 009	6 303	1 838 14,87 %	7 996 64,43 %	2 478 20,69 %

Zdroj: Štatistický úrad r. 2007

Z podielu predproduktívneho obyvateľstva k 31.12.2008 vyplýva, že v obci Trnávka (22,25 %) je viac ľudí v predproduktívnom veku ako v ostatných obciach. Najmenej produktívnych ľudí sa nachádza v obci Vojka nad Dunajom (46,90 %) a najviac v obci Mierovo (71,10 %) – tabuľka 2.3.2.

V produktívnom veku žije k 31.12.2008 v území MAS 8 051 občanov a predproduktívnom veku je 2 085 obyvateľov a v poproduktívnom veku žije 2 397 občanov (tabuľka 2.3.2).

Tabuľka 2.3.2 - Štruktúra obyvateľov v jednotlivých obciach MAS k 31.12.2008

P.č.	Názov obce	Počet obyvateľov spolu	Muži	Ženy	Predproduktívny vek - počet / %	Produktívny vek - počet / %	Poproduktívny vek - počet/%
1.	Blahová	371	196	175	75 20,22%	226 60,92%	70 18,86%
2.	Blatná na O.	879	427	452	148 16,84%	577 65,64%	154 17,52%
3.	Holice	1889	900	989	275 14,56%	1258 66,59%	356 18,85%
4.	Horná Potôň	1867	912	955	335 17,94%	1249 66,90%	283 15,16%
5.	Lehnice	2540	1216	1324	372 14,65%	1664 65,51%	504 19,84%
6.	Macov	205	103	102	31 15,12%	124 60,49%	50 24,39%
7.	Mierovo	429	224	205	68 15,85%	305 71,10%	56 13,05%
8.	Michal na O.	884	446	438	165 18,67%	559 63,23%	160 18,10%
9.	Ol'dza	344	153	191	65 18,90%	224 65,12%	55 15,98%
10.	Potônske Lúky	265	138	127	32 12,08%	175 66,04%	58 21,88%
11.	Rohovce	1128	549	579	201 17,82%	736 65,25%	191 16,93%
12.	Trnávka	454	213	241	101 22,25%	250 55,07%	103 22,68%
13.	Veľká Paka	811	385	426	163 20,10%	485 59,80%	163 20,10%
14.	Vojka nad Dunajom	467	231	236	54 11,56%	219 46,90%	194 41,54%
Spolu		12 533	6 093	6 440	2 085 16,63 %	8 051 64,24 %	2 397 19,13 %

Zdroj: Štatistický úrad r. 2008

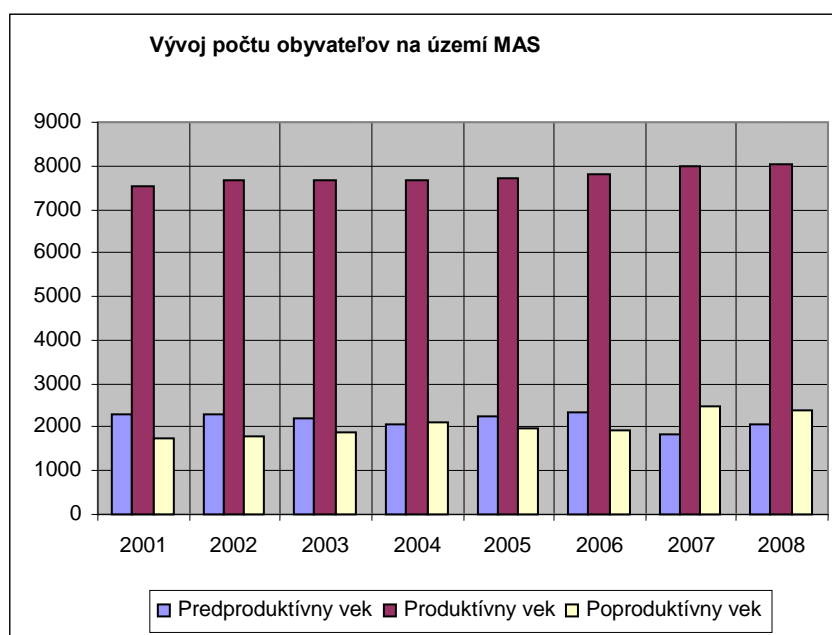
Tabuľka 2.3.3 - Vývoj počtu obyvateľov od roku 2001 - 2008

Názov obce:

Rok	Počet obyvateľov spolu	Muži	Ženy	Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek
2001	11 550	5 591	5 959	2 286	7 530	1 734
2002	11 743	5 686	6 057	2 289	7 653	1 801
2003	11 759	5 670	6 089	2 222	7 672	1 865
2004	11 838	5 801	6 037	2 072	7 671	2 095
2005	11 945	5 767	6 178	2 252	7 699	1 994
2006	12 058	5 855	6 203	2 334	7 801	1 923
2007	12 312	6 009	6 303	1 838	7 996	2 478
2008	12 533	6 093	6 440	2 085	8 051	2 397
Spolu	95 738	46 472	49 266	17 378	62 073	16 287

Zdroj: Štatistický úrad SR, obecné úrady

Graf 2.3.3 – Vývoj počtu obyvateľov na území MAS od roku 2001-2008

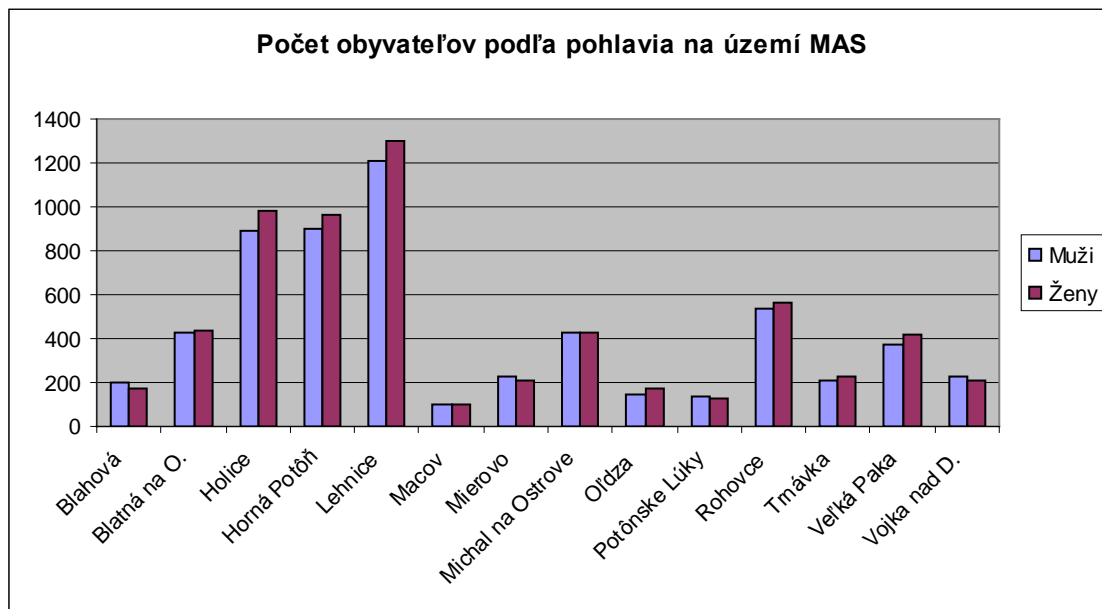
Z hľadiska pohlavia situácia je veľmi odlišná v prípade porovnania hodnôt v jednotlivých obciach MAS. K 31.12.2007 v obci Michal na Ostrove počet mužov a žien je takmer totožné, iba o 0,36 % je viac mužov ako žien. Najväčší rozdiel je v obci Oľdza, kde počet žien je o 9,5 % vyšší ako počet mužov (tabuľka 2.3.4, graf 2.3.4).

Tabuľka 2.3.4 - Počet obyvateľov MAS podľa pohlavia a územia za rok 2007

Názov obce	Počet obyvateľov spolu	Muži	Ženy	Muži	Ženy
				v %	v %
Blahová	375	198	177	52,80	47,20
Blatná na Ostrove	863	423	440	49,02	50,98
Holice	1873	890	983	47,52	52,48
Horná Potôň	1868	902	966	48,29	51,71
Lehnice	2509	1210	1299	48,23	51,77
Macov	197	97	100	49,24	50,76
Mierovo	434	226	208	52,07	47,93
Michal na Ostrove	851	427	424	50,18	49,82
Oľdza	316	143	173	45,25	54,75
Potônske Lúky	263	136	127	51,71	48,29
Rohovce	1104	537	567	48,64	51,36
Trnávka	437	208	229	47,60	52,40
Veľká Paka	791	374	417	47,28	52,72
Vojka nad Dunajom	431	226	205	52,44	47,56
SPOLU	12312	6009	6303	48,71	51,29

Zdroj: Štatistický úrad SR, obecné úrady

Graf 2.3.4 – Počet obyvateľov podľa pohlavia na území MAS k 31.12.2007

Zdroj Štatistický úrad SR, obecné úrady

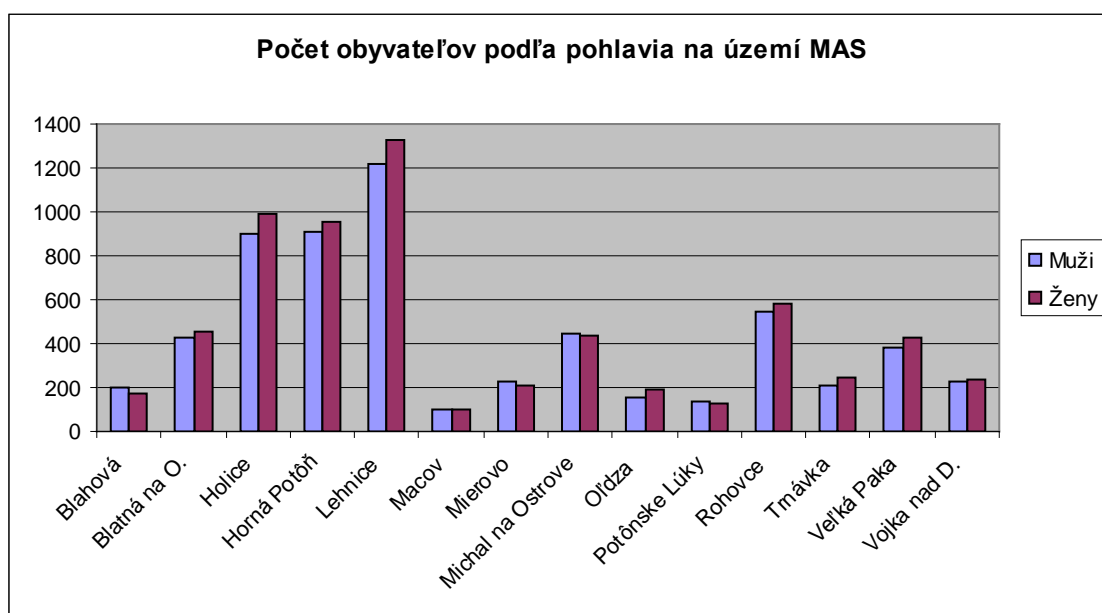
K 31.12.2008 v obci Macov počet mužov a žien je takmer totožné, iba o 0,49 % je viac mužov ako žien. Najväčší rozdiel je v obci Olůza, kde počet žien je o 11,05 % vyšší ako počet mužov (tabuľka 2.3.5, graf 2.3.5). Z demografického vývoja obyvateľstva podľa pohlavia vyplýva, že podiel žien je vyšší o 2,77 % na území MAS.

Tabuľka 2.3.5 Počet obyvateľov MAS podľa pohlavia a územia za rok 2008

Názov obce	Počet obyvateľov spolu	Muži	Ženy	Muži v %	Ženy v %
Blahová	371	196	175	52,83	47,17
Blatná na O.	879	427	452	48,58	51,42
Holice	1889	900	989	47,64	52,36
Horná Potôň	1867	912	955	48,85	51,15
Lehnice	2540	1216	1324	47,87	52,13
Macov	205	103	102	50,24	49,76
Mierovo	429	224	205	52,21	47,79
Michal na Ostrove	884	446	438	50,45	49,55
Oľdza	344	153	191	44,48	55,52
Potônske Lúky	265	138	127	52,08	47,92
Rohovce	1128	549	579	48,67	51,33
Trnávka	454	213	241	46,92	53,08
Veľká Paka	811	385	426	47,47	52,53
Vojka nad D.	467	231	236	49,46	50,54
SPOLU	12533	6093	6440	48,61	51,38

Zdroj: Štatistický úrad SR, obecné úrady

Graf 2.3.5 – Počet obyvateľov podľa pohlavia na území MAS k 31.12.2008

Zdroj: Štatistický úrad SR, obecné úrady

- *Trendy vo vývoji jednotlivých vekových kategórií*

Vo všetkých vekových kategóriách pod 20 rokov dochádza k výraznému poklesu populácie a taktiež k rýchlemu starnutiu obyvateľstva. Z celkového počtu obyvateľov je väčší počet žien ako mužov, okrem vekovej kategórie 5-9, 25-29, 35-44, 50-54 v ktorých je iba minimálne rozdiel. Podľa ukazovateľov najviac ľudí je vo vekovej kategórii 25-29 rokov (8,37 %), 30-34 rokov (9,14%), a 35-39 rokov (7,95%), čo je veľmi priaznivé z hľadiska produktivity miestneho obyvateľstva.

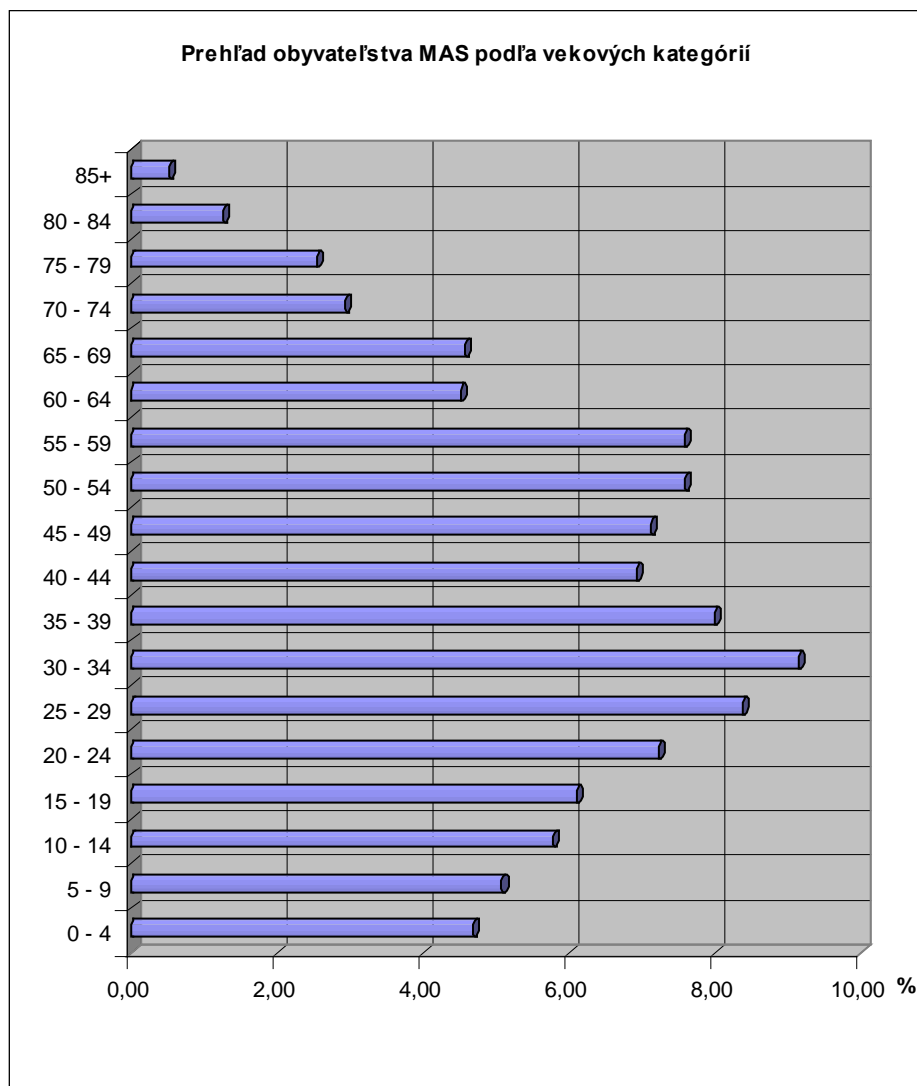
Z hľadiska zastúpenia najmladšej generácie situácia je najhoršia v obci Vojka nad Dunajom (kategória 0-4 roky tvorí 2,78% celkového obyvateľstva) a najlepšia v obci Rohovce (kategória 0-4 roky tvorí 6,21% celkového obyvateľstva). Podľa pohlavia najviac obyvateľov je v obci Oľdza (muži 15,03%, ženy 13,09%), Potônske Lúky (muži 15,32%, ženy 12,77%). Podľa pohlavia najviac obyvateľov s najvyšším vekom sú v obci Macov (1,95%).

Tabuľka 2.3.6 - Prehľad obyvateľstva MAS podľa vekových kategórií k 31.12.2008

	Ženy		Muži		Spolu	
	počet	podiel	počet	podiel	počet	podiel
0 - 4	308	4,77	280	4,61	588	4,69
5 - 9	302	4,67	335	5,52	637	5,08
10 - 14	370	5,73	356	5,86	726	5,79
15 - 19	389	6,02	375	6,18	764	6,10
20 - 24	453	7,01	453	7,46	906	7,23
25 - 29	522	8,08	527	8,68	1049	8,37
30 - 34	587	9,08	559	9,21	1146	9,14
35 - 39	492	7,64	505	8,32	997	7,95
40 - 44	431	6,67	436	7,18	867	6,92
45 - 49	464	7,20	430	7,06	894	7,13
50 - 54	465	7,23	491	8,06	956	7,59
55 - 59	487	7,54	470	7,71	957	7,58
60 - 64	301	4,66	265	4,37	566	4,52
65 - 69	313	4,84	262	4,32	575	4,59
70 - 74	213	3,30	156	2,57	369	2,94
75 - 79	205	3,17	114	1,88	319	2,55
80 - 84	94	1,46	57	0,94	151	1,27
85+	44	0,68	22	0,36	66	0,53
SUM Spolu	6440	100,00	6093	100,00	12533	100,00

Zdroj: Štatistický úrad, obecné úrady

Graf 2.3.6 - Prehľad obyvateľstva MAS podľa vekových kategórií k 31.12.2008

- *trendy v demografii*

V rámci sídelnej štruktúry prevažujú obce od 1000 obyvateľov vidieckeho charakteru. V obciach je vysoký podiel obyvateľov 60 a viac rokov, čo svedčí o regresii vývoja obyvateľstva.

Tabuľka 2.3.7 - Prirodzený pohyb obyvateľstva

P.č.	Názov územia	Živonarodení			Zomrelí				
					spolu			v tom	
		spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	do 1 r.	do 28 dní
1	Blahová	4	2	2	-	-	-	-	-
2	Blatná na Ostrove	7	2	5	6	5	1	-	-
3	Holice	10	4	6	22	12	10	-	-
4	Horná Potôň	16	5	11	11	5	6	1	1
5	Lehnice	15	5	10	27	16	11	-	-
6	Macov	2	1	1	2	-	2	-	-
7	Mierovo	1	1	-	8	5	3	-	-
8	Michal na Ostrove	8	5	3	10	9	1	-	-
9	Oľdza	4	1	3	4	2	2	-	-
10	Potônske Lúky	-	-	-	4	2	2	-	-
11	Rohovce	10	2	8	6	4	2	-	-
12	Trnávka	4	2	2	4	3	1	-	-
13	Veľká Paka	10	2	8	12	7	5	-	-
14	Vojka nad Dunajom	1	1	-	8	2	6	-	-

Zdroj: Obecné úrady r.2004

Obce miestnej akčnej skupiny sa vyznačujú veľmi nízkym prirodzeným prírastkom obyvateľstva. V ostatných obciach pozorujeme prirodzený úbytok obyvateľov, spôsobený nízkou natalitou obyvateľstva. Celkom obyvateľstvo starne.

Tabuľka 2.3.8 -Mechanický pohyb obyvateľstva

P.č.	Názov územia	Sťahovanie						Saldo migrácie					
		pristťahovaní			vystťahovaní			spolu			z toho zahraničnej		
		spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy
1	Blahová	17	10	7	26	14	12	-9	-4	-5	-	-	-
2	Blatná na O.	16	8	8	28	11	17	-12	-3	-9	-	-	-
3	Holice	23	11	12	13	5	8	10	6	4	-	-	-
4	Horná Potôň	78	44	34	19	6	13	59	38	21	-	-	-
5	Lehnice	46	17	29	43	21	22	3	-4	7	-	-	-
6	Macov	8	4	4	-	-	-	8	4	4	-	-	-
7	Mierovo	6	4	2	7	4	3	-1	-	-1	-	-	-
8	Michal na O.	29	14	15	11	4	7	18	10	8	1	1	-
9	Oľdza	27	10	17	10	4	6	17	6	11	-	-	-
10	Potônske Lúky	4	3	1	10	5	5	-6	-2	-4	-	-	-
11	Rohovce	26	9	17	24	11	13	2	-2	4	-	-	-
12	Trnávka	23	12	11	12	5	7	11	7	4	-	-	-
13	Veľká Paka	22	11	11	14	6	8	8	5	3	-	-	-
14	Vojka nad D.	15	7	8	12	4	8	3	3	0	-	-	-

Zdroj: Obecné úrady r.2004

Vo viacerých obciach pozorujeme úbytok obyvateľov v rámci migrácie. Naopak obce ako Horná Potôň má vysoký prírastok obyvateľov.

Tabuľka 2.3.9 - Celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva

P.č.	Názov územia	Prírastky (+), úbytky (-) obyvateľstva		
		spolu	muži	ženy
1	Blahová	-5	-2	-3
2	Blatná na Ostrove	-11	-6	-5
3	Holice	-2	-2	0
4	Horná Potôň	64	38	26
5	Lehnice	-9	-15	6
6	Macov	8	5	3
7	Mierovo	-8	-4	-4
8	Michal na Ostrove	16	6	10
9	Oľdza	17	5	12
10	Potônske Lúky	-10	-4	-6
11	Rohovce	6	-4	10
12	Trnávka	11	6	5
13	Veľká Paka	6	0	6
14	Vojka nad Dunajom	-4	2	-6

Zdroj: Obecné úrady r.2004

Celkový prírastok obyvateľstva je nízky – do 17 obyvateľov (s výnimkou obce Horná Potôň – prírastok – 64 obyvateľov). Vo viacerých obciach sa pozoruje dokonca úbytok obyvateľov. To svedčí o súčasnej regresii vývoja počtu obyvateľov v území MAS. Tento trend je možné v krátkom čase niekoľkých rokov možné zvrátiť len naštartovaním a realizáciou rozvojových programov a projektov v oblasti bývania, zamestnanosti a cestovného ruchu.

- *národnostné a etnické zloženie obyvateľstva;*

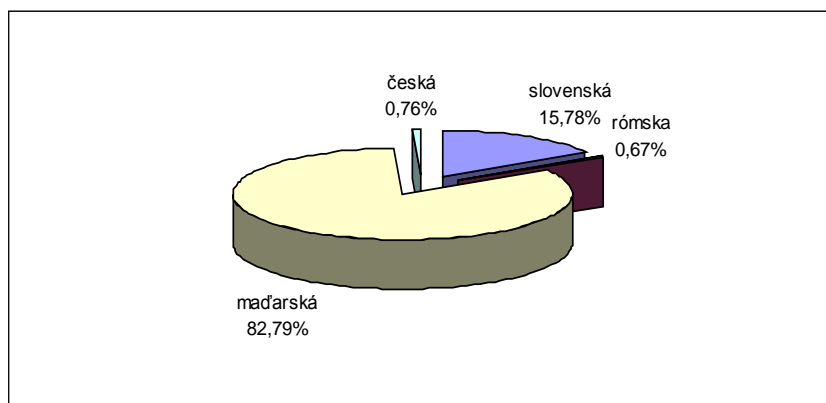
Štruktúru obyvateľstva územia, možno charakterizovať ako národnostne a nábožensky rozmanitú. Prevažuje tu slovenská národnosť, rómska, maďarská a česká (tabuľka 2.3.10, graf 2.3.10). Rómska národnosť má svoje zastúpenie hlavne v Lehniciach 2,1 %, v obci Mierovo 1,9 %, v obci Michal na Ostrove 1,8 %. Českú národnosť zastupujú hlavne obce Blahová (4,46 %), Macov (17,42 %) a maďarskú národnosť zastupujú hlavne Holice (96,00 %), Horná Potôň (93,86 %), Oľdza (93,80 %) a Potônské Lúky (95,28 %).

Tabuľka 2.3.10 - Národnostné zloženie MAS

Názov obce	slovenská	maďarská	rómska	česká	spolu	slovenská	maďarská	rómska	česká
						v %	v %	v %	v %
Blahová	157	186	0	16	359	43,73	51,81	0,00	4,46
Blatná na Ostrove	85	741	0	0	826	10,29	89,71	0,00	0,00
Holice	72	1751	0	1	1824	3,95	96,00	0,00	0,05
Horná Potôň	107	1757	0	8	1872	5,72	93,86	0,00	0,43
Lehnice	679	1659	51	20	2409	28,19	68,87	2,12	0,83
Macov	40	88	0	27	155	25,81	56,77	0,00	17,42
Mierovo	65	345	8	1	419	15,51	82,34	1,91	0,24
Michal na Ostrove	61	633	13	4	711	8,58	89,03	1,83	0,56
Oľdza	15	242	0	1	258	5,81	93,80	0,00	0,39
Potônske Lúky	9	222	0	2	233	3,86	95,28	0,00	0,86
Rohovce	118	909	5	5	1037	11,38	87,66	0,48	0,48
Trnávka	80	348	0	0	428	18,69	81,31	0,00	0,00
Veľká Paka	298	376	0	2	676	44,08	55,62	0,00	0,30
Vojka nad Dunajom	51	379	1	1	432	11,81	87,73	0,23	0,23
SPOLU	1837	9636	78	88	11639	15,78	82,79	0,67	0,76

Zdroj: SODB 2001

Graf 2.3.10 Podiel jednotlivých národností v MAS

Zdroj. SODB 2001

- *vierovyznanie*

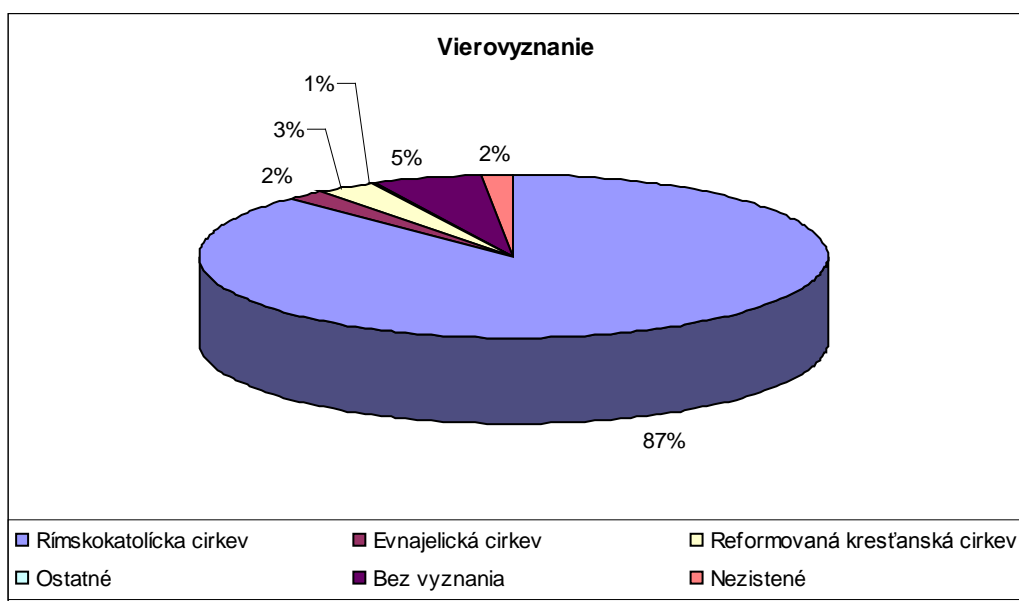
MAS charakterizuje výrazná prevaha katolíkov (tabuľka 2.3.11, graf 2.3.11). Okrem nich je zastúpená aj reformovaná (2,93 %) a evanjelická cirkev (2,07 % obyvateľstva). Na území MAS až 5,46 % obyvateľov sa nehlási k žiadnemu vierovyznaniu. Najväčšie percento obyvateľov bez vyznania sú obce Rohovce (10,70 %) a Blahová (10,3 %).

Tabuľka 2.3.11 - Náboženské zloženie obyvateľov v jednotlivých obciach MAS

Názov obce	Rímskokatolícka cirkev	Evanjelická cirkev	Reformovaná kresťanská cirkev	Ostatné	Bez vyznania	Nezistené	Spolu
Blahová	286	19	10	0	37	7	359
Blatná na O.	738	9	15	1	40	23	826
Holice	1751	6	17	5	36	9	1824
Horná Potôň	1544	35	176	9	85	23	1872
Lehnice	2102	22	36	32	165	52	2409
Macov	144	1	0	1	5	4	155
Mierovo	375	4	9	1	27	3	419
Michal na O.	622	11	42	2	21	13	711
Oľdza	243	0	4	1	2	8	258
Potônske Lúky	209	0	2	0	22	0	233
Rohovce	897	10	16	2	111	1	1037
Trnávka	351	16	7	0	35	19	428
Veľká Paka	502	105	7	0	34	28	676
Vojka nad Dunajom	406	3	0	7	15	1	432
SPOLU	10170	241	341	61	635	191	11639
Spolu v %	87,38	2,07	2,93	0,52	5,46	1,64	

Zdroj: SODB 2001

Graf 2.3.11 - Štruktúra obyvateľov na území MAS podľa vierovyznania

Zdroj: SODB 2001

- *vzdelanostná úroveň – stupeň aj druhy, vývojové trendy vo vzdelanosti*

Najnovšie dostupné údaje o vzdelanostnej štruktúre obyvateľov MAS pochádzajú zo sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001, preto jej vývojové trendy za posledné obdobie nie je možné sledovať. Vzdelanostná štruktúra MAS odzrkadľuje vidiecky charakter (tabuľka 2.3.12, graf 2.3.12). Najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia so základným (30,35%) a s učňovským vzdelaním (30,67%). Tretiu skupinu najvyššieho ukončeného stupňa školského vzdelania tvoria obyvatelia so strednou odbornou školou (16,05%). Len 3,04 % obyvateľov MAS má vysokoškolské vzdelanie, ktoré veľmi zaostáva za priemerom Západného Slovenska 8,2%. Najhoršia situácia je v obci Veľká Paka, kde len 1,63% obyvateľov má vysokoškolské vzdelanie. Najlepšia situácia prevláda v obci Rohovce, kde 4,73% obyvateľov má vysokoškolské vzdelanie (graf 2.3.14). Naopak s ohľadom vzdelanostnej úrovni najviac ľudí so základným vzdelaním je v obci Vojka nad Dunajom (40,97%) a najmenej je v obci Trnávka (25,47%) – graf 2.3.13.

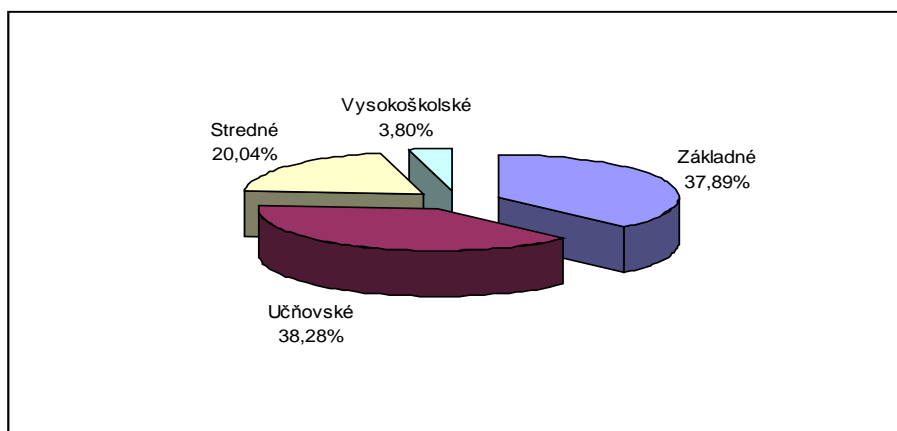
Tabuľka 2.3.12 - Najvyšší ukončený stupeň školského vzdelania v obciach MAS

Názov obce	Základné		Učňovské		Stredné		Vysokoškolské	
	počet	podiel v %	počet	podiel v %	počet	podiel v %	počet	podiel v %
Blahová	112	31,20	103	28,69	68	18,94	9	2,51
Blatná na O.	243	29,42	254	30,75	138	16,71	16	1,94
Holice	487	26,70	564	30,92	369	20,23	80	4,39
Horná Potôň	612	32,69	615	32,85	242	12,93	33	1,76
Lehnice	738	30,64	663	27,52	408	16,94	76	3,15
Macov	50	32,26	56	36,13	23	14,84	6	3,87
Mierovo	138	32,94	124	29,59	57	13,60	12	2,86
Michal na O.	232	32,63	192	27,00	120	16,88	23	3,23
Ol'dza	82	31,78	86	33,33	31	12,02	8	3,10
Potônske Lúky*								
Rohovce	280	27,00	335	32,30	162	15,62	49	4,73
Trnávka	109	25,47	141	32,94	69	16,12	15	3,50
Veľká Paka	202	29,88	225	33,28	84	12,43	11	1,63
Vojka nad D.	177	40,97	140	32,41	60	13,89	9	2,08
MAS	3462	37,89	3498	38,28	1831	20,04	347	3,80

Zdroj: SODB 2001

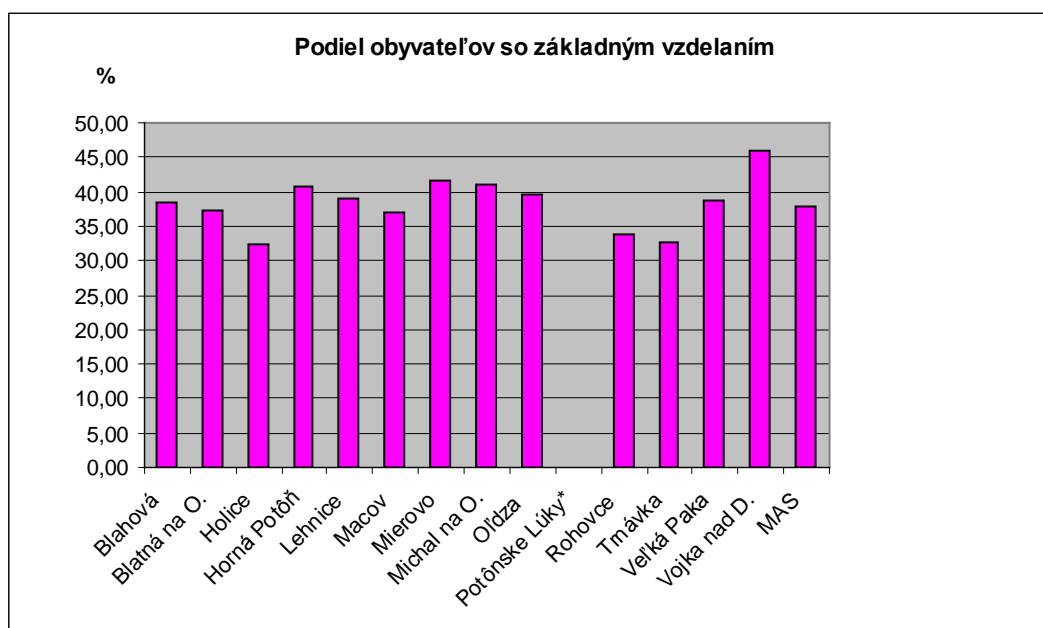
* Obec Potônske Lúky počas obdobia 2001 bol obecnou časťou obce Horná Potôň

Graf 2.3.12 - Najvyšší ukončený stupeň školského vzdelania v obciach MAS

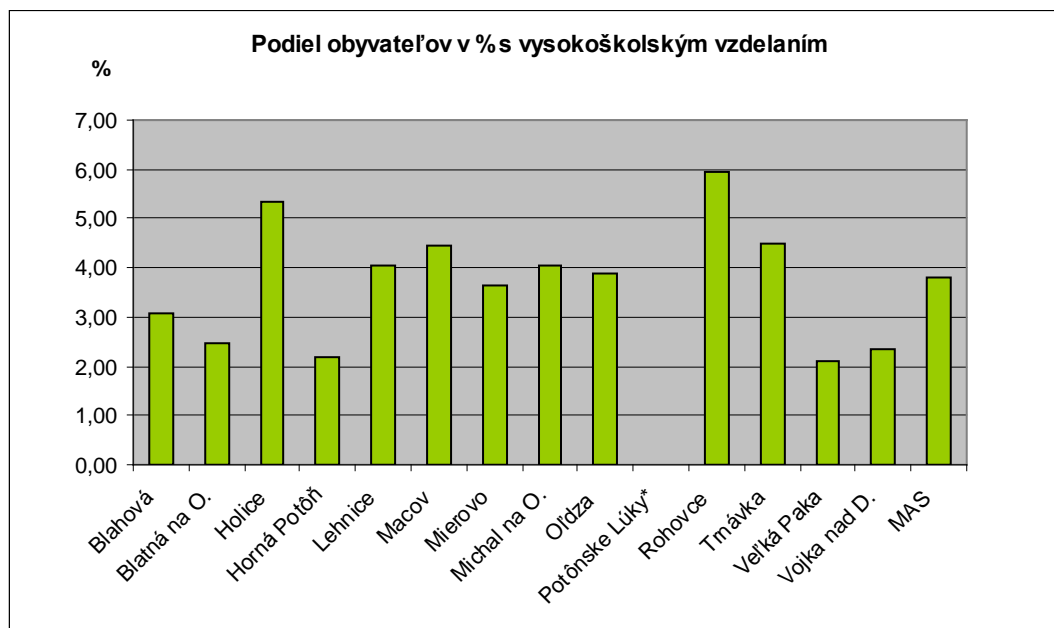
Zdroj: SODB 2001,

Graf 2.3.13 - Podiel obyvateľov v % so základným vzdelaním

Zdroj: SODB 2001, * Obec Potônske Lúky počas obdobia 2001 bol obecnou časťou obce Horná Potôň

Graf 2.3.14 - Podiel obyvateľov v % s vysokoškolským vzdelaním

Zdroj: SODB 2001, * Obec Potônske Lúky počas obdobia 2001 bol obecnou časťou obce Horná Potôň

- *prehľad zručností obyvateľstva*

Z tradičných ľudových remesiel na celom území MAS je najpopulárnejšie vyšívanie, ale predovšetkým pre vlastné potreby. Cieľom vedenia MAS je spolupráca osobami, ktorí sa zaoberajú remeselníctvom – či už odber kvalitných suvenírov, prezentácia tradičnej výroby a výrobkov regiónu, spolupráca pri zariaďovaní interiérov, remeselné dielne ako doplnkový program pre turistov, návšteva remeselníka v jeho dielni, resp. možnosť vyskúšania si výroby. Zabezpečiť pre nich odborné poradenstvo, spoločnú prezentáciu tradičných remeselných výrobkov pre návštevníkov regiónu a vytvoriť šancu pre založenie regionálnej organizácie remeselníkov.

2.4 Popis spoločenských, inštitucionálnych, kultúrnych a historických zdrojov

Školstvo

Na území MAS funguje 12 materských škôl, 10 základných škôl. V obciach Macov, Oľdza a Trnávka nie je ani materská škola ani základná škola. Deti navštevujú tieto vzdelávacie inštitúcie v susedných obciach. Na základe údajov obecných úradov počet detí v materských školách sa pohybuje okolo 326. Počet detí na základných školách sa trvalo znižuje, čo je okrem demografických trendov spôsobené aj zapisovaním žiakov do škôl okolitých mestách (Dunajská Streda, Šamorín a Bratislava). Na území MAS stredná škola nefunguje.

Okrem základného vzdelania na jednotlivých základných školách môžu deti po vyučovaní navštevovať aj rôzne záujmové krúžky. Najväčší záujem je o počítačové a jazykové krúžky. Od školského roku 2008/2009 na materských školách sa vychovávajú deti podľa nového štátneho vzdelávacieho programu a na základných školách učí podľa nového školského vzdelávacieho programu. Štátne vzdelávacie programy a školské vzdelávacie programy boli schválené 19. júna 2008 po schválení zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov dňa 22.mája 2008.

Vývoj počtu detí v materských školách na území MAS (tabuľka 2.4.1, graf 2.4.1) má od školského roku 2004/2005 do 2006/2007 klesajúcu tendenciu, avšak v školskom roku 2007/2008 už nastal určitý nárast detí.

Vývoj počtu žiakov na základných škôl v jednotlivých obciach klesá (tabuľka 2.4.2, graf 2.4.2). Jedine len v obci Lehnice vývoj počtu žiakov od školského roku 2004/2005 má mierne stúpajúci, resp. stagujúci priebeh.

Tabuľka 2.4.1 Vývoj počtu žiakov materských škôl v obciach MAS

Názov materskej školy	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009
MŠ s VJM Blahová	23	21	21	11	15
MŠ s VJM Blatná na Ostrove	26	22	19	23	24
MŠ s VJM Holice a V. Budafa	62	55	59	51	57
MŠ Horná Potôň a Čečínska Potôň	46	39	45	45	39
MŠ Lehnice	82	74	76	84	80
MŠ s VJM Mierovo 22	16	16	13	19	20
MŠ s VJM Michal na Ostrove	21	18	19	22	23
MŠ Potônske Lúky	6	5	5	7	8
MŠ s VJM Rohovce	33	31	25	23	23
MŠ Veľká Paka	24	19	22	23	23
MŠ s VJM Vojka n/Dunajom	10	10	8	12	12
Spolu	326	289	291	309	309

Zdroj: obecné úrady, materské školy

Graf 2.4.1 Vývoj počtu žiakov na materských školách v obciach MAS

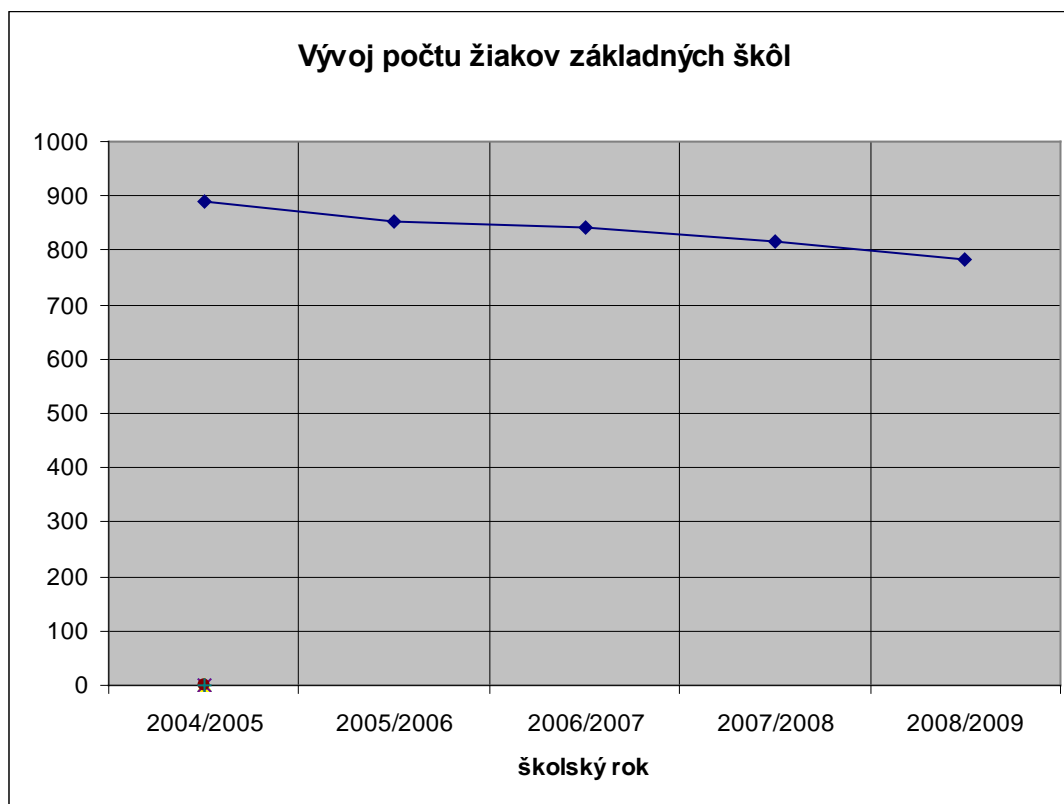

Tabuľka 2.4.2 Vývoj počtu žiakov základných škôl v obciach MAS

Názov základnej školy	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009
ZŠ s VJM Blahová	6	5	0	0	0
ZŠ s VJM Blatná na Ostrove	27	29	34	29	27
ZŠ s VJM Holice	214	212	220	215	203
ZŠ s VJM Horná Potôň	135	125	112	110	100
ZŠ Lehnice	197	167	164	162	170
ZŠ s VJM Lehnice	140	146	144	136	122
Špeciálna ZŠ Lehnice	27	32	26	28	27
ZŠ s VJM Mierovo	12	7	7	7	5
ZŠ s VJM Michal na Ostrove	5	7	0	0	5
ZŠ s VJM Potônske Lúky	9	10	10	8	6
ZŠ s VJM Rohovce	114	111	115	115	110
ZŠ Veľká Paka	15	19	18	19	20
Spolu	895	865	8502	829	795

Zdroj: obecné úrady, materské školy

Graf 2.4.2 - Vývoj počtu žiakov na základných školách v obciach MAS

Zdravotníctvo

Štruktúra a počet zdravotníckych zariadení vyhovuje potrebám miestnych obyvateľov. Na území MAS sa nachádza len jeden odborný liečebný ústav. Vzhľadom na existenciu viacerých zdrojov termálnych vôd je tento stav nedostačujúci a v rámci stratégie miestnej akčnej skupiny je potrebné podporiť snahy o výstavbu nových rekreačných a liečebných objektov. Nemocničná starostlivosť je zabezpečená v Dunajskej Strede, v Galante a v Bratislave.

Tabuľka 2.4.3 Polikliniky, nemocnice, ambulantné zariadenia a vybrané zdravotnícke

zariadenia

P.č.	Názov územia	Polikliniky sam. (úz. a záv.)	Nemocnice s poliklinikou (vr. pôrodníc)	Transfuziologické a hematologické odd.	Samostatné ambulancie praktického lekára			Odborné liečebné ústavy (bez liečební pre dlhodobochorých)	Lekárne a výdajne liekov
					pre dospelých	pre deti	špecialistu		
1	Blahová	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Blatná na Ostrove	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Holice	-	-	-	1	1	1	-	1
4	Horná Potôň	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Lehnice	-	-	-	1	1	3	1	1
6	Macov	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Mierovo	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Michal na Ostrove	-	-	-	2	1	3	-	1
9	Oľdza	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Potônske Lúky	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Rohovce	-	-	-	1	1	1	-	1
12	Trnávka	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Veľká Paka	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Vojka nad Dunajom	-	-	-	1	-	-	-	-

Zdroj: Obecné úrady

Tabuľka 2.4.4 - Zdravotnícke zariadenia na území MAS

Názov alebo obchodné meno	Obec	Poskytnuté služby
MUDr. Július Bartalos	Holice 930 34	Prakt.lekár pre dosp.
MUDr. Mária Bertóková	Holice 930 34	Prakt.lekár pre deti a dorast
MUDr.Iveta Lánczosová	Holice 930 34	Stomatológ
Mgr.Andrea Szabóová	Holice 930 34	Lekáreň „ GALA“
MUDr.Milan Drugda	Rohovce 930 30	Prakt.lekár pre dosp.
MUDr.Ľudovit Janek	Rohovce	Gynekológ
MUDr. Mária Bertóková	Rohovce	Prakt.lekár pre deti a dorast
MUDr.Emília Modravá	Lehnice č.5 930 37	Prakt.lekár pre dosp.
MUDr.Jana Bieliková	Lehnice	Prakt.lekár pre deti a dorast
MUDr.Marčela Tichová	Lehnice	Gynekológ
MUDr.Zdena Michalovová	Lehnice	Stomatológ
MUDr.Peter Javor	Lehnice č.113 930 37	Ortopédia
Mgr.Andrea Hegedüsová	Lehnice	Lekáreň „U Anjela“
MUDr.Marián Tichavský	Michal na Ostrove	Prakt.lekár pre dosp.
MUDr.Ingrid Tichavská	Michal na Ostrove	Prakt.lekár pre dosp.
MUDr.Valéria Bizubová	Michal na Ostrove č.11	Prakt.lekár pre deti a dorast
MUDr.Tibor Feldmár	Michal na Ostrove	Gynekológ
MUDr.Viera Feldmárová	Michal na Ostrove	Stomatológ
PhMr. Alžbeta Ághová	Michal na Ostrove	Lekáreň „Betula“

Zdroj: obecné úrady

Sociálne služby

Inštitúcie poskytujúce sociálne služby sa nachádzajú v obciach:

- **Vojka nad Dunajom:** tu sa nachádza sociálna inštitúcia Domov dôchodcov „Penzión Lyda“, v ktorej zriaďovateľom je SENIOR n.o. Vojka nad Dunajom. V domove býva cca 35 – 40 dôchodcov.
- **Rohovce:** v domove dôchodcov SENIOR Park býva cca 65 – 70 dôchodcov. Je pre nich zabezpečené ubytovanie, stravovanie a ďalšia sociálna starostlivosť pre starých ľudí.

V oblasti sociálnych služieb územie je nevyvinuté, hlavne v službách pre dôchodcov.

- *Ďalšie verejné služby a inštitúcie pôsobiace na území*

Niektoré združenia, neziskové organizácie na území MAS poskytujú aj verejné služby pre miestnych obyvateľov (tabuľka 2.4.5) V rámci tejto služby zabezpečí použitie Internetu, počítačov, tlačiarne a fotokopírovacieho stroja pre obyvateľov regiónu. Vo všetkých obciach fungujú organizácie CSEMADOK-u, ktoré sa venujú maďarským kultúrnym tradíciám (spevokoly, tanečné súbory, organizovanie kultúrnych podujatí). Vo všetkých obciach pracujú dobrovoľní hasiči, miestne organizácie Červeného kríža, poľovnícke združenia a rybárske zväzy. Zo športu je všeobecne rozšírený futbal, tradície má aj kolkárstvo. Vo viacerých obciach boli založené aj obecné rozvojové organizácie.

Tabuľka 2.4.5 Združenia a neziskové organizácie na území MAS

P.č.	Názov organizácie	Adresa	Právna forma	Oblasť činnosti
1	Futbalový klub Blahová, Bellova Ves	Blahová 136, 930 52 Blahová	Občianske združenie (ďalej: OZ)	Športová činnosť
2	Maďarský občiansky spolok - občianske združenie Magyar Polgári Kör - Polgári Társulás	Blatná na Ostrove 17, 930 32 Blatná na Ostrove	OZ	Ľudské práva
3	Občianske združenie NIRVANA Club	Blatná na Ostrove 170, 930 32 Blatná na Ostrove	OZ	Kultúrne aktivity
4	Telovýchovná jednota Dynamo Blatná na Ostrove	Blatná na Ostrove 145, 930 32 Blatná na Ostrove	OZ	Športová činnosť
5	TJ Modrý Dunaj Dobrohošť	Dobrohošť 2, 930 31 Dobrohošť	OZ	Športová činnosť
6	HSC - Holice športový klub	Póšfa 147, Holice, 930 34 Holic	OZ	Športová činnosť
7	Občianske združenie GELLE SZÉK - GELLE SZÉK Polgári Társulás	Póšfa 125, Holice, 930 34 Holic	OZ	Regionálny rozvoj
8	Občianske združenie Regence	Kostolná Gala 113, Holice, 930 34 Holic	OZ	Regionálny rozvoj

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

9	Urbariát Holice - Póšfa	Póšfa 17, Holice, 930 34 Holice	OZ	Urbariáty, lesy
10	Glandula, o.z.	Masníkovo 61, 930 36 Horná Potôň	OZ	Zdravotníctvo
11	Klub kulturistov BB + BB Horná Potôň	Horná Potôň 150, 930 36 Horná Potôň	OZ	Športová činnosť
12	Golf country Club Centar	Horná Potôň, 930 36 Horná Potôň	OZ	Kluby
13	Telovýchovná jednota Družstevník Horná Potôň	Horná Potôň 150, 930 36 Horná Potôň	OZ	Športová činnosť
14	Združenie majiteľov poľovných pozemkov k.ú. Horná Potôň (Benke, Lögér, Čečínska Potôň	Horná Potôň 188, 930 36 Horná Potôň	OZ	Poľovníctvo a ochrana ŽP
15	Agroprameň	Lehnice 89, 930 37 Lehnice	OZ	Regionálny rozvoj
16	AMICITIA	Lehnice 58, 930 37 Lehnice	OZ	Kultúrne aktivity
17	Bulldog a Mops klub SKJ - FCI	Lehnice 160, 903 37 Lehnice	OZ	Kynologické
18	Gazdovský spolok v Lehnicach - Légi Gazdakör	Lehnice 89, 930 37 Lehnice	OZ	Poľnohospodárstvo
19	Integrácia Rómov do majoritnej spoločnosti	Sása 376, Lehnice, 930 37 Lehnice	OZ	Ľudské práva
20	Klub chovateľov a priateľov nemeckých dóg	Lehnice 160, 974 00 Lehnice	OZ	Kynologické
21	Mikroregión Dunajská Magistrála	Lehnice 89, 930 37 Lehnice	OZ	Regionálny rozvoj
22	Rómske spoluzitie	Veľký Lég 565, Lehnice, 930 37 Lehnice	OZ	Rómske
23	Signum	Nemocnica, Lehnice 620, 930 37 Lehnice	OZ	Zdravotníctvo
24	Telovýchovná jednota Lehnice	Športový areál, Lehnice 638, 930 37 Lehnice	OZ	Mládežnícke a športové aktivity
25	Spolok bývalých kolonistov obce Macov	Macov 16, 930 32 Macov,	OZ	Poľnohospodárska pôda a lesy
26	Športový klub Macov	Macov 42, 930 32 Macov	OZ	Športová činnosť
27	Združenie majiteľov poľovných pozemkov Macov - Krahulec	Macov 12, 930 32 Macov	OZ	Ochrana životného prostredia a zverí
28	TJ Družstevník Mierovo	Mierovo 94, 930 41 Mierovo	OZ	Športová činnosť
29	Združenie majiteľov poľovníckych pozemkov kat.úz. Mierovo a Hviezdoslavov	Mierovo 86, 930 41 Mierovo	OZ	Ochrana životného prostredia a zverí

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

30	Telovýchovná jednota Družstevník Michal na Ostrove	Michal na Ostrove, 930 35 Michal na Ostrove	OZ	Mládežnícke a kultúrne aktivity
31	Telovýchovná jednota SC Potónske Lúky	Potónske Lúky 21, 930 36 Potónske Lúky	OZ	Mládežnícke a kultúrne aktivity
32	Aranykert - bábkové divadlo	Rohovce 235, 930 30 Rohovce	OZ	Mládežnícke aktivity
33	Família	Rohovce 235, 930 30 Rohovce	OZ	Regionálny rozvoj
34	KISS OFF ROAD RALLY TEAM	Rohovce 116, 930 30 Rohovce	OZ	Športová činnosť
35	Rodinné centrum Rohovce - dielnička Jolanka	Rohovce 73, 930 30 Rohovce	OZ	Rodinné
36	Športový klub EKE Rohovce	Rohovce 164, 930 30 Rohovce	OZ	Športová činnosť
37	Športový klub Rohovce	Rohovce 242, 930 30 Rohovce	OZ	Mládežnícke a športové aktivity
38	Združenie majiteľov poľovných pozemkov Rohovce	Rohovce 108, 930 30 Rohovce	OZ	Ochrana životného prostredia a zverí
39	Dragon club kickbox Žitný Ostrov	Trnávka 123, 930 32 Trnávka	OZ	Mládežnícke a športové aktivity
40	Futbalový klub Trnávka	Trnávka 192, 930 32 Trnávka	OZ	Športová činnosť
41	Telovýchovná jednota TJ Trnávka	Trnávka 107, 930 32 Trnávka	OZ	Mládežnícke a športové aktivity
42	Združenie majiteľov poľovných pozemkov Trnávka	Trnávka 161, 930 32 Trnávka	OZ	Ochrana životného prostredia a zverí
43	Klub mladých kynológov Dagnik	Malá Paka 104, 930 51 Veľká Paka	OZ	Mládežnícke aktivity
44	Komunitné centrum regiónu Žitný ostrov	Veľká Paka 264, 930 51 Veľká Paka	OZ	Regionálny rozvoj
45	TJ Družstevník Veľká Paka	Veľká Paka, 930 51 Veľká Paka	OZ	Športová činnosť
46	Združenie majiteľov poľovných pozemkov v k.ú. Veľká Paka, Malá Paka a Čukárska Paka	Veľká Paka 267, 031 01 Veľká Paka	OZ	Ochrana životného prostredia a zverí
47	Miestna organizácia rybárskeho zväzu Vojka nad Dunajom	Vojka nad Dunajom 54, 930 31 Vojka nad Dunajom	OZ	Športová činnosť Ochrana životného prostredia
48	Občianske združenie Vajk - Vajk Polgári Társulás	Vojka nad Dunajom 104, 930 31 Vojka nad Dunajom	OZ	Regionálny rozvoj
49	TJ Družstevník Vojka nad Dunajom	Vojka nad Dunajom 74, 930 31 Vojka nad Dunajom	OZ	Športová činnosť
50	VITALITA n.o. LEHNICE	113, 93037 Lehnice	NO	Zdravotníctvo
51	Pokrok - Haladás n.f.	ZŠ s vyučov. jazykom maďarským Lehnice, 93037 Lehnice	NF	Rozširovanie základných znalostí žiakov

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

				školy
52	SENIOR n.o.	930 31 Vojka nad Dunajom 220	NO	Zdravotná a sociálna starostlivosť

Zdroj: Obecné úrady

Vo všetkých obciach existujú tradičné podujatia. Tie sú tematicky zamerané predovšetkým pre miestnych obyvateľov (deň detí - matiek, Vianoce atď.). K podujatiam s potenciálom využitia v cestovnom ruchu patria fašiangové obchôdzky. V tomto odvetví by bolo možné využiť aj výrobky remeselníkov, ktorých je však len málo.

Zo zariadení na využívanie voľného času sú všeobecne rozšírené futbalové ihriská (tabuľka 2.4.6), telocvične majú k dispozícii v 7 obciach. Ďalšie možnosti na trávenie voľného času sú rekreačné zóny územia (tabuľka 2.4.7).

Tabuľka 2.4.6 – Zariadenia na možnosti trávenia voľného času

	Fut. ihr.	Telocv.	Štadióny	Kul dom	Sp. dom	Kino	Knižn.
Blahová	1	-	-	-	-	-	-
Blatná na Ostrove	1	1	-	-	-	-	1
Holice	1	1	-	1	-	-	1
Horná Potôň	2	1	-	1	-	1	1
Lehnice	1	1	1	1	-	1	1
Macov	-	-	-	1	1	-	1
Mierovo	1	-	-	1	-	-	1
Míchal na Ostrove	1	-	-	1	-	-	-
Oľdza	1	-	-	1	-	-	1
Potônske Lúky	1	-	-	-	-	-	-
Rohovce	1	1	-	1	-	-	1
Štvrtok na Ostrove	1	1	-	1	1	-	1
Trnávka	1	-	-	1	1	-	1
Veľká Paka	1	1	-	1	-	-	1
Vojka nad D.	1	-	-	-	-	-	1

Zdroj: obecné úrady

Obce disponujú skromnými možnosťami športového využitia. Je snahou členov posunúť športové aktivity pre všetkých na vyššiu kvalitatívnu úroveň. V tomto smere je nezastupiteľná aktivita športových klubov, škôl a mládežníckych združení.

Tabuľka 2.4.7 – Rekreačné zóny na území MAS

Názov územia	Názov rekreačnej zóny	Druh rekreácie
Holice	chatová osada Kondoroš	individuálna rekreácia
Blahová	rekreačné zariadenie	kúpanie, turistika a cykloturistika, vodné športy
Rohovce	Šulianske jazero	individuálna i skupinová rekreácia
Vojka nad Dunajom	Vojkanské jazero	individuálna rekreácia

Zdroj: Štatistický úrad

Obecné úrady

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu zložený z pracovníkov obce. Zabezpečuje administratívne a organizačné veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj ďalších zriadených orgánov obecného zastupiteľstva. V každej obci MAS funguje obecný úrad, ktorý zabezpečuje okrem zákonom daným pracovným úlohám aj rôzne služby pre miestnych obyvateľov. Hlavné služby obecných úradov sú nasledovné:

- Vydanie drobných stavebných povolení
- Evidencia obyvateľov
- Overovanie dokladov
- Služby matriky
- Prevádzkovanie obecnej knižnice
- Prevádzkovanie kultúrnych domov a ďalších kultúrno-spoločenských zariadení,
- Zabezpečenie písomnej agendy všetkých orgánov obce,
- Zabezpečenie odborných podkladov a iných písomností na rokovanie obecného zastupiteľstva,
- Vypracovanie písomných vyhotovení všetkých rozhodnutí starostu vydaných v správnom konaní,
- Vykonávanie nariadení, uznesení obecného zastupiteľstva a rozhodnutí starostu

Členmi MAS sú všetky obce z územia, preto najvyšší a výkonný orgán MAS bude spolupracovať s pracovníkmi obecných úradov. Spolupráca sa bude týkať najmä prípravy podkladových materiálov.

Všetky obecné úrady MAS majú prístup k internetu. Verejný prístup k internetu zabezpečujú väčšinou základné školy. V domácnostiach a u podnikateľských subjektov je internet zabezpečený formou telefónnej linky, cez mikrovlnný systém atď..

Štátna správa

Územie MAS patrí do pôsobnosti obvodného úradu, resp. obvodného úradu životného prostredia v Dunajskej Strede.

Obvodný úrad životného prostredia vykonáva v zmysle ods. §5 zák.č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonáva štátnu správu starostlivosti o životné prostredie na úsekoch:

- štátnej vodnej správy,
- štátnej správy ochrany prírody a krajiny,
- štátnej správy ochrany ovzdušia,
- štátnej správy odpadového hospodárstva,
- štátnej správy prevencie závažných priemyselných havárií, podľa osobitných predpisov.

Obvodný úrad životného prostredia v administratívno-správnom konaní koná samostatne. Obvodný úrad životného prostredia plní napríklad tieto úlohy:

- vykonáva v druhom stupni štátnu správu starostlivosti o životné prostredie vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni koná obec,
- poskytuje obciam odbornú pomoc pri aplikácii právnych predpisov, podľa ktorých obec plní úlohy štátnej správy starostlivosti o životné prostredie,
- poskytuje obciam na požiadanie údaje o evidencii, ak ide o údaje, ktoré sa jej týkajú,
- kontroluje výkon štátnej správy starostlivosti o životné prostredie uskutočňovanej obcami,
- upozorňuje obce na nedostatky, ktoré zistí v ich činnosti pri výkone štátnej správy starostlivosti o životné prostredie,
- kontroluje výkon štátnej správy starostlivosti o životné prostredie v súlade s týmto zákonom.

Sídlo pracoviska daňového úradu a k tomu patriace obce MAS:

Šamorín –Blatná na Ostrove, Lehnice, Macov, Mierovo, Oľdza, Rohovce, Trnávka, Veľká Paka, Blahová

Dunajská Streda –Holice, Horná Potôň, Potônske Lúky, Michal na Ostrove,Vojka nad Dunajom

Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru a k tomu patriace obce MAS:

Šamorín – Blahová, Blatná na Ostrove, Lehnice, Macov, Mierovo, Oľdza, Rohovce, Trnávka, Veľká Paka

Dunajská Streda – Holice, Horná Potôň, Potônske Lúky, Michal na Ostrove

Gabčíkovo –Vojka nad Dunajom

Sídlo okresného súdu a k tomu patriace obce MAS:

Dunajská Streda – všetky obce MAS

Sídlo okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru a k tomu patriace obce MAS:

Šamorín –Blahová, Blatná na Ostrove, Lehnice, Macov, Mierovo, Oľdza, Rohovce, Trnávka, Veľká Paka

Dunajská Streda - Holice, Horná Potôň, Potônske Lúky, Michal na Ostrove, Vojka nad Dunajom

Sídlo územnej vojenskej správy a ktomu patriace obce MAS:

Trnava – všetky obce MAS

Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a ktomu patriace obce MAS:

Šamorín –Blahová, Blatná na Ostrove, Lehnice, Macov, Mierovo, Oľdza, Rohovce, Trnávka, Veľká Paka, Vojka nad Dunajom

Dunajská Streda - Holice, Horná Potôň, Michal na Ostrove, Potônske Lúky

Bankové a iné finančné služby

Na území MAS má SLSP pobočku v Lehniciach. Poštová banka na poštách je dostupná v nasledovných obciach: Blahová, Blatná na Ostrove, Holice, Horný Potôň, Lehnice, Michal na Ostrove, Rohovce, Veľká Paka, Vojka nad Dunajom. Slovenská pošta má zastúpenie v 9 obciach MAS a zabezpečuje rôzne poštové a peňažné služby pre miestnych obyvateľov.

- *Prehľad kultúrnych a historických zdrojov*

Územie je už od dávnejších čias osídlené, dôkazom sú mohyly halštatskej kultúry z doby železnej. Prvé písomné zmienky obcí pochádzajú z 12. a 13. storočia. Z kultúrnych pamiatok sú zaujímavé predovšetkým kostoly a kaštiele rôznych známych rodov.

História jednotlivých obcí MAS:

Blahová:

Obec vznikla v roku 1951 odčlenením osady od obce Lehnice. Väčšinou obyvateľstva osady tvorili kolonisti z 20 rokov.

Blatná na Ostrove:

Obec sa prvýkrát spomína v listine z roku 1268 ako Sárálja. V období feudalizmu obec patrila zemianskym rodinám. Na začiatku 17. storočia Földesovcom, neskôr Bittóovcom, ktorých sídlom bola až do rozpadu monarchie.

Holice:

Najstarší záznam o tejto obci pochádza z roku 1250, keď patrila Prešporskému hradu. V roku 166 kráľ Matej Korvín udelil obci mestské práva, v 18. storočí sa stala poddanskou dedinou prešporského panstva.

Horná Potôň:

Prvá zmienka o obci pochádza z roku 1255, keď sa spomína pod názvom Potun. Dnešná obec vznikla v roku 1940, keď k nej pričlenili Benkovu Potôň a Čečinskú Potôň. Miestni obyvatelia boli poľnohospodári, ktorí chovali hovädzí dobytok a kone.

Lehnice:

K súčasnej dnešnej obci sú pripojené niekdajšie samostatné lokality Veľký Lég, Malý Lég, Sása a Masníkovo. Prvá zmienka o osadách Malý a Veľký Lég je z prvej polovice 13. storočia. Bol majetkom Prešporského hradu. Najstaršia písomná správa o obci sa zachovala z r. 1239 v tvare Legu. Už v stredoveku patrila šľachtickým rodinám, najmä Sárkányovci a Zomorovci mali tu majetky. V 19. storočí tu mali majetky Petőczovci, Váradyovci, Bacsákovci a Benyovszkyovci.

Macov:

Prvýkrát sa spomína v roku 1367 ako Machaza. Bola kráľovským majetkom, neskôr sa jej majiteľmi stali Pálffyovci. Po roku 1920 prišlo na skonfiškované pálfyovské veľkostatky 23 českých, moravských a slovenských rodín, ktorých potomkovia tu žijú dodnes.

Mierovo:

Archeologické nálezy dokladujú osídlenie v staroveku a v čase sťahovania národov. Prvýkrát sa spomína v listine z roku 1252 ako Beke. Patrila svätajurskému panstvu a od 17. storočia bola poddanskou dedinou eberhardského panstva.

Michal na Ostrove:

Pôvodne obec bola súčasťou väčšieho územného komplexu s názvom Poton. Vo forme Zenmihal sa vyskytuje obec v r. 1332, je však otázne, či v skutočnosti ide o predchodcu dnešnej dediny, keďže s takýmto názvom existovalo v 14. stor. niekoľko obcí. V stredoveku majetky tu mali príslušníci rodiny Nehéz, po ich vymretí nadobudli majetky Keményovci, ako aj Csölleiovci. V r. 1553 mali tu majetky Petzer Kémény a Ignác Farkas. Obec patrila aj do panstva Rohovce a majiteľmi pozemkov tu boli aj Batthyánovci a Pongráczovci. V 18. stor. zemepánom obce bol Ján Illésházy.

Oľdza:

V roku 1239 sa spomína ako Olgia, v roku 1251 ako Ouga, ktorá bola kráľovským majetkom Prešporského hradu. V listine kráľa Mateja z 29. mája 1488 je spomínaná pod menom Ogya. Patrila viacerým šľachtickým rodinám, napríklad Olgyayovcom, Udvarnokyovcom a Bacsákovcom.

Potônske Lúky:

Prvá písomná správa o obci pochádza z r. 1246, kedy sa vyskytuje pod názvom Poton. Obec Potônske Lúky vznikla 1. 01. 2003 osamostatnením od Hornej Potône, ktorá je od nej vzdialená 9 km.

Rohovce:

Prvá písomná správa o obci je z. r. 1250, keď sa spomína ako Zeroa. Obec pôvodne patrila kráľovským dvorníkom. V stredoveku tu nadobudli majetky rodiny Bazini a Szentgyörgyi. Časť dnešnej obce, pôvodne pod názvom Nagyszarva, patrila Sárkányovcom, ktorí tu v 15. stor. postavili vodný hrad. Neskôr patrila Illésházyovcom, ktorí tu mali sídlo svojho panstva.

Trnávka:

Prvýkrát je doložená v listine z roku 1275 ako Tarnuk, keď patrila predkom Olgyayovcov. Od 16. storočia bola poddanskou dedinou panstva Veľký Máger, ktoré patrilo prešporským klariskám.

Veľká Paka:

Vznikla v roku 1940 spojením dedín Veľká, Malá a Čukárska Paka, ktoré sa vyvinuli v chotári pôvodnej osady Paka. Prvá zmienka o nej pochádza z roku 1222. Bola poddanskou dedinou prešporského hradného panstva.

Vojka nad Dunajom:

Po prvý raz sa spomína pod názvom Vayka v listinách z roku 1186. Patrila Prešporskému hradu a kapitule. Neskôr ju kráľ Béla IV. daroval ostrihomskému arcibiskupovi. Názov obce môže súvisieť s menom prvého uhorského kráľa Štefana I., ktorý sa pred pokrstením volal Vajk. Vojka nad Dunajom bola od 12. storočia až do zrušenia poddanstva centrom osobitného celku Vojčianska prediálna stolica. Až do druhej polovice 19. storočia mala táto obec privilégia mestečka.

Kultúrne a historické pamiatky jednotlivých obcí MAS:

Tento región má veľmi bohatú históriu, pretože už v bronzovej dobe bol dávno obývaný. Toto dokazujú aj vykopávky z obdobia okolo 1300 pred Kr. Od tohto obdobia sa tu postupne usadzovali nové kmene a národy. Veľký vplyv na tu žijúcich ľudí mala kultúra Etruskov a Keltov, ale predsa najväčšiu sugesciu tu mala Rímska ríša. V 6. storočí sa tu usadili predkovia Slovákov, v 9. storočí bol ostrov súčasťou Nitrianskeho kniežatstva a Veľkej Moravy, od 10. storočia Uhorska. Maďarské obyvateľstvo sa tu vo väčšom množstve usadilo až od konca stredoveku/začiatku novoveku.

Mnohé kultúrno-historické pamiatky sú nedostatočne ponúkané návštevníkom a nie sú propagované. Takmer celý deň sú neobmedzene prístupné sochy, významné hroby, pomníky, božie muky, pamätné miesta, technické pamiatky, ale napríklad kostoly sú otvorené len v čase konania bohoslužieb, a preto sú v inom čase prakticky neprístupné. Veľký potenciál v turizme znamenajú kaštiele tohto územia v obci *Rohovce* (Pongráczovský kaštieľ Ľudovít II., Jagelo a Mária Habsburgová) a *Lehnice*.

Najznámejšie šľachtické rody: Esterházyovci, Zichyovci, Baldácsyovci, Batthyanyovci a začiatkom 20. storočia grófska vetva rodu Pongráczovcov.

Medzi najrozšírenejšie kultúrno-historické pamiatky patria cirkevné pamiatky. Je tomu preto, že kým rôzne pevnosti, hrady po čase stratili svoj význam, a ľudia ich už neobnovovali, cirkevné pamiatky prechádzali neustálymi renováciami. Napriek tomu sa stávali, že mnohé z týchto pamiatok padli za obeť tunajším prírodným podmienkam, najmä povodniam. Najstaršie dodnes zachovalé kostoly na ostrove nájdeme: *Holice*, *Mierovo*, *Rohovce* a ďalšie. Tieto stavby vznikli ešte v 13. storočí.

Blatná na Ostrove:

Sú dve klasicistické kúrie zo začiatku 19. storočia. Rímskokatolícky barokový kostol Najsvätejšej Trojice z roku 1721. Ide o jednoľodovú stavbu bez veže s polkruhovým uzáverom presbytéria.

Holice:

Rímskokatolícky kostol sv. Petra a Pavla postavili v prvej polovici 13. storočia v neskororománskom slohu. V kostole sú unikátne zvyšky exteriérovej nástennej maľby z neskorého stredoveku. Na konci 14. storočia kostol goticky prestavali, renesančné úpravy pochádzajú zo 17. storočia, niekoľko ďalších z 20. storočia. Barokový kostol z rokov 1736 až 1739 postavili podľa plánov architekta T. Haffeneckera.

Horná Potôň:

Sakrálnu architektúru reprezentuje klasicistický evanjelický reformovaný kostol z roku 1816, ktorý vznikol prestavbou školskej budovy.

Lehnice:

V anglickom parku časti Veľký Lég stojí neskororenesančný kaštieľ zo začiatku 17. storočia. Prestavbu realizoval gróf Benyovszky v roku 1930 podľa vzoru anglických a škótskych kaštieľov v romantickom pseudogotickom slohu. Barokový rímskokatolícky kostol sv. Alžbety Vdovy z roku 1679, ktorý postavili na mieste staršieho gotického kostola. Klasicistická kúria v miestnej časti Sása pochádza z polovice 19. storočia. V Lehnicach je prírodná rezervácia Hetmėň so zvyškami lužného lesa.

Mierovo:

Najstaršou sakrálnou pamiatkou obce je rímskokatolícky kostol sv. Michala Archanjela postavený ako tehlový románsky kostol v 13. storočí. V 18. storočí ho barokovo upravili a začiatkom 20. storočia prestavali. Neskorobarokový kaštieľ z druhej polovice 18. storočia, v 19. storočí upravený. V minulosti patrila rodine Jeszenákovcov. Nápis, ktorý kedysi stál nad vstupnou bránou, bol zároveň ich krédom: "Je to dom cnosti, pracovitosti a usilovnosti ako aj večným prístreším výborných myšlienok a šľachtickej zábavy." Kaštieľ je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod č. 102/0.

Michal na Ostrove:

Patrí k najstarším kultúrnym oblastiam Slovenska, čo dokladujú mnohé nálezy pravekého osídlenia, z ktorých hľadám najznámejšia je „Moravianska venuša“. Najmä vďaka priaznivým prírodným podmienkam bolo toto územie intenzívne osídľované. Vystriedalo sa tu mnoho

národov a kultúr. Kelti, Germáni, Slovania a na juhu starí Maďari osídľovali najmä nížinné oblasti. Na rozvoji remeselnej výroby, obchodu i vinohradníctva sa významne podieľali Nemci, ktorí prichádzali najmä v období veľkej kolonizácie. V džbankárstve vynikali Habáni, ktorí sa usídľovali na Záhorí a po roku 1622 aj v Chtelnici a Dechticiach. V 16.-17. storočí prevažnú časť územia regiónu ťažko postihli turecké nájazdy a stavovské povstanie. V 18. a 19. storočí dochádza opäť k výraznému rozvoju, najmä poľnohospodárstva, ktoré vtislo celému regiónu jeho vlastný neopakovateľný ráz. Obec sa osídlila už v čase Arpádovcov a v cirkevných záznamoch sa nachádza od roku 1050. Ako prvým majiteľom bol v roku 1337 Péter Orros, potom sa darovaním stáva majetkom hontianskeho comesa Morochuka. Neskôršie je majetkom grófov Kéménydyho, Farkasa, časom Illésházyho, Batthyányho a Pongrácza. Jej stará farnosť existovala už v roku 1390, kostol pochádza zo začiatku XVI. storočia.

V jeho interiéri sa nachádza krstiteľnica z r. 1538 a unikátne fresky zo 14. stor. Pri kostole je kamenný kríž s plastikou Ukrižovaný, pochádza z r. 1657. kaplnka sv. Rodiny bola postavená v 19. stor. V obci niekoľko domov pripomína aj pôvodnú ľudovú architektúru.

Rohovce:

Pôvodne románsky rímskokatolícky kostol sv. Andreja Apoštola z 13. storočia. Goticky ho upravili v 15. storočí, barokovo prestavali v 18. storočí. Pôvodne renesančný kaštieľ z roku 1570 je kultúrnou pamiatkou. Dnešný vzhľad získal po barokovej prestavbe v roku 1730.

Trnávka:

Klasicistická kaplnka Ružencovej Panny Márie postavená v roku 1849 bola začiatkom 20. storočia rozšírená o novú vežu.

Veľká Paka:

Barokový rímskokatolícky kostol sv. Ladislava postavený v roku 1678. Presbytérium pôvodného kostola sa stalo po prestavbe v roku 1937 bočnou kaplnkou. V Malej Pake sa nachádza kaplnka sv. Kríža z druhej polovice 19. storočia postavená na starom základe.

Vojka nad Dunajom:

Starú roľnícku architektúru hlinených domov so sedlovou trstinovou strechou a s pôvodným zariadením reprezentuje dom v súkromnom vlastníctve. Klasicistický rímskokatolícky kostol sv. Michala Archanjela postavili začiatkom 18. storočia na mieste staršieho kostola z 13. storočia.

Výpis z Ústredného zoznamu pamiatkového fondu o hnutelných a nehnuteľných kultúrnych pamiatok na území MAS

Miestna časť	Pamiatkový objekt	Bližšie určenie	
Kostolná Gala	KOSTOL	r.k. sv. Petra a Pavla	Hlavná ul. 122
Kostolná Gala	SOCHA NA STĹPE	Panna Mária s dieťaťom	Hlavná ul.
Kostolná Gala	STĹP OBECNÝ	trhové právo	Hlavná ul.
Mierovo	KAŠTIEĽ		Mierovo 20
Mierovo	KOSTOL	r.k. Všetkých svätých	v strede obce na kopci
Michal na Ostrove	KOSTOL	r.k. sv. Michala	Pri hlavnej ceste 130
Michal na Ostrove	KRÍŽ	kameň	Pri kostole
Rohovce	KAŠTIEĽ A PARK		Na kraji obce 169
Rohovce	KAŠTIEĽ A PARK		Pri kaštieli
Rohovce	KOSTOL	r.k. sv. Ondreja	Na okraji obce 4
Rohovce	SOCHA	sv. Ján Nepomucký	Pri dome č.169
Vojka nad Dunajom	KOSTOL	r.k. sv. Michala	Hlavná ul.
Veľký Lég	KAŠTIEĽ S AREÁLOM		Pri hl. ceste v obci
Veľký Lég	KAŠTIEĽ S AREÁLOM		V obci pri hl. ceste
Veľký Lég	KOSTOL	r.k. sv. Alžbety	V strede obce

Zdroj: Pamiatkový úrad SR

- *Typické črty územia, ktoré môžu byť základom pre budovanie identity.*

Jednoznačne dominuje dolnozemska poľnohospodárska tradícia. Veľkým prírodným čarom regiónu je však aj Dunaj a Malý Dunaj. Veľkou hodnotou územia je miestna gastronómia, založená na maďarskej, slovenskej ba aj na rakúskej kuchyni, pre ktorých suroviny predstavujú miestne poľnohospodárske výrobky, ktoré dodajú typické hornozitnoostrovské chute k jedlám. V obciach sa okrem už typických zvykov, ktoré sa zachovali celkovo na Žitnom ostrove, objavujú aj ojedinelé ľudové zvyky ako napríklad plieskanie bičom a strieľanie v deň Vianoc.

V záujmovom území veľkú tradíciu majú aj hody, jarmoky, trhy, fašiangové slávnosti – tieto každoročne organizované kultúrne podujatia tiež predstavujú zaujímavý turistický produkt.

2.5 Popis materiálnych zdrojov

Z hľadiska usporiadania vlastníckych vzťahov situácia nie je uspokojivá (tabuľka 2.5.1). ROEP (Register obnovennej evidencie pôdy) bol spracovaný len v niektorých obciach, pozemkové úpravy neboli začaté nikde. Historická rozdrobenosť vlastníctva a nejasné vlastnícke vzťahy budú vzhľadom na zdĺhavosť procesu ešte dlho znamenať prekážku pre rozvojové projekty. Plány hospodárskeho a sociálneho rozvoja majú hotové vo všetkých obciach.

Tabuľka 2.5.1 - Situácia v usporiadaní vlastníckych vzťahov

Obec	ROEP	Územný plán
Blahová	nie	nie
Blatná na Ostrove	prvá etapa – rok 2000	nie
Holice	nie	áno
Horná Potôň	áno	prebieha
Lehnice	prebieha	áno
Macov	nie	nie
Mierovo	nie	nie
Michal na Ostrove	nie	nie
Oľdza	nie	áno
Potônske Lúky	áno	áno
Rohovce	I. etapa ukončená	áno
Trnávka	v roku 2004	nie
Veľká Paka	nie	áno
Vojka nad Dunajom	nie	nie

Zdroj: obecné úrady

Domový a bytový fond

Úroveň bývania je jednou zo základných charakteristík životnej úrovne obyvateľstva. Jej vývoj úzko súvisí s rastom počtu obyvateľstva, jeho štruktúrou a rozmiestnením. Ovplyvňuje úroveň reprodukcie pracovných síl, pôsobí na celkový životný štýl obyvateľstva.

Jedným zo základných predpokladov na riešenie celkovej nepriaznivej situácie v regióne, ako sú nízka ekonomická aktivita obyvateľov a nepriaznivý demografický vývoj s priamym

dopadom na jeho vekovú štruktúru, je vytváranie podmienok na bývanie. Domový fond pozostáva predovšetkým z rodinných domov.

Trvalo obývané domy vykazujú priaznivú vekovú štruktúru, priemerný vek domového fondu je 36 rokov (celoslovenský priemer je 38 rokov). Od veku bytov čiastočne závisia aj všetky ostatné charakteristiky, počínajúc veľkosťou, až po ich technické vybavenie.

Bývanie a jeho úroveň patria k dôležitým aspektom celkových životných podmienok obyvateľstva. Byt neplní iba materiálnu funkciu prirodzených potrieb rodiny ako základnej jednotky spoločnosti, ale zároveň je výraznou zložkou kultúrneho štandardu obyvateľstva a v nemalej miere aktívne pôsobí na regeneráciu ľudí.

Na celkovú úroveň bývania pôsobí predovšetkým počet obyvateľov bývajúcich v bytoch a domácnostiach, čo je však popri celkovom počte bytov a ich vybavení podmienené demografickou skladbou obyvateľstva a domácností.

Ďalším dôležitým ukazovateľom bývania rodín je spoločné bývanie domácností. Napriek tomu, že v mnohých prípadoch ide o vzájomne želané spolužitie (tzv. viacgeneračné rodiny), spoločné bývanie je väčšinou dôsledkom nevyriešeného bytového problému. Dotýka sa to predovšetkým mladých rodín.

Tabuľka 2.5.2 Prírastky, úbytky a stav bytového fondu k 31.12. 2004

P.č.	Názov územia	Prírastky bytov spolu	z toho formou výstavby		Úbytky bytov spolu	Stav bytov spolu
			obecnou (štátnou)	individuálnou		
1	Blahová	1	-	-	-	134
2	Blatná na Ostrove	-	-	-	-	280
3	Holice	8	-	1	-	649
4	Horná Potôň	58	-	1	-	690
5	Lehnice	4	-	1	-	752
6	Macov	3	-	-	-	93
7	Mierovo	-	-	-	-	142
8	Michal na Ostrove	1	-	-	-	243
9	Oľdza	5	-	-	-	107
10	Potônske Lúky	-	-	-	-	-
11	Rohovce	4	-	-	-	333
12	Trnávka	2	-	-	-	153
13	Veľká Paka	8	-	2	-	302
14	Vojka nad Dunajom	1	-	1	-	211

Zdroj: obecné úrady r.2004

Územie má vysoké predpoklady pre rozvoj bytovej výstavby. Blízkosť Bratislavy vytvára predpoklady pre vytvorenie takej sídelnej, dopravnej a občianskej infraštruktúry, ktorá umožní kvalitné bývanie a život pre súčasných obyvateľov Bratislavy a okolitých priemyselných aglomerácií. Súčasné prírastky bytov nezodpovedajú (s výnimkou obce Horná Potôň) možnostiam rozvoja bytovej výstavby (blízkosť Bratislavy).

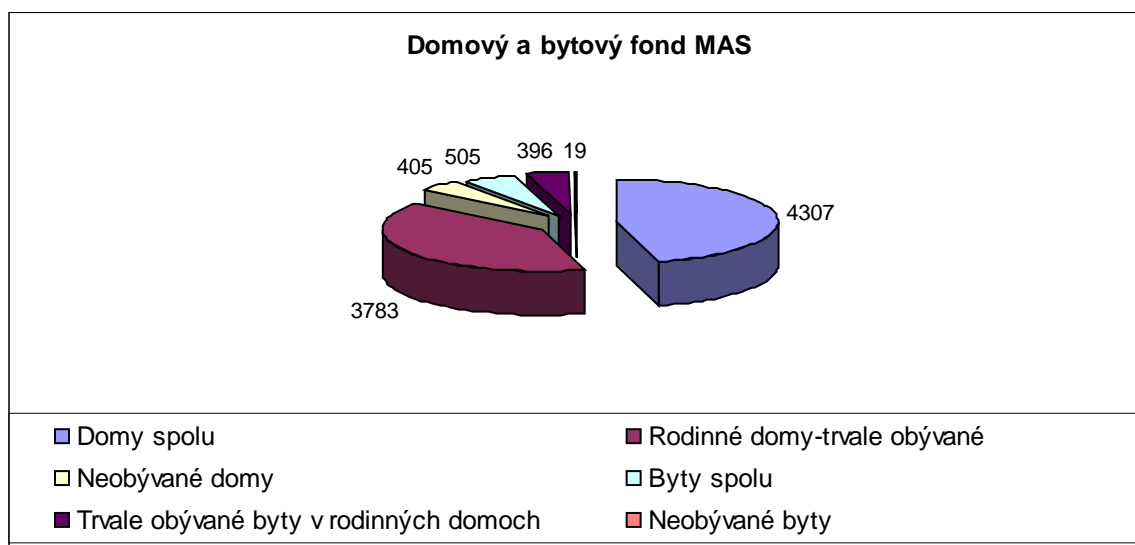
Domový fond pozostáva predovšetkým z rodinných domov (tabuľka 2.5.3, graf 2.5.3) . Pomer neobývaných domov zhruba na území MAS je 12,17 % (graf 2.5.3). Na území MAS sú ubytovacie zariadenia iba v obciach Blahová, Horná Potôň, Mierovo a Veľká Paka. Dôležitým nástrojom na tvorbu miestnych pracovných príležitostí môže byť rekonštrukcia miestnych nevyužívaných budov pre podnikateľskú činnosť a ich ponuka pre zamestnávateľov.

Tabuľka 2.5.3 - Domový a bytový fond OZ Agroprameň

	Domy spolu	Rodinné domy- trvale obývané	Neobývané domy	Byty spolu	Trvale obývané byty v rodinných domoch	Neobývané byty
Blahová	160	142	18	4	142	15
Blatná na O.	290	241	14	33	2	1
Holice	650	600	50	59	10	0
Horná Potôň	759	625	50	79	5	0
Lehnice	808	710	98	125	0	0
Macov	117	68	49	0	68	0
Mierovo	142	120	22	8	0	0
Michal na O.	230	223	7	58	58	0
Oľdza	142	134	8	4	0	0
Potônske Lúky	75	70	5	14	14	0
Rohovce	280	267	13	74	71	3
Trnávka	153	140	13	12	12	0
Veľká Paka	342	298	44	26	5	0
Vojka nad D.	159	145	14	9	9	0
Spolu	4307	3783	405	505	396	19

Zdroj: Obecné úrady r. 2009

Graf 2.5.3 - Domový a bytový fond MAS

Infraštruktúra

Rozvoj infraštruktúry je jedným zo základných predpokladov rozvoja každého regiónu i obce a výrazne ovplyvňuje hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva.

Kvalitná dopravná infraštruktúra a dobrá dopravná dostupnosť sú základné predpoklady rozvoja riešeného územia, ktoré významne ovplyvňujú jej hospodársky potenciál, spôsob života i životnú úroveň jej obyvateľov. Veľký význam dopravy je daný jej podstatným vplyvom na efektívnosť dovozu vstupov do územia a vývozu výstupov výroby z daného územia.

Všeobecná je nespokojnosť so stavom miestnych komunikácií a chodníkov vo vnútri obcí. Okrem miestnych ciest sieť tvoria nasledovné cesty:

Cesta I / 63 Bratislava – Štúrovo má nadregionálny význam a tvorí hlavnú komunikačnú os okresu Dunajská Streda, ktorá spája najväčšie sídla okresu - Šamorín, Dunajskú Stredu a Veľký Meder. Okolo Dunajskej Stredy je vybudovaný jej obchvat, avšak cez Šamorín a Veľký Meder prechádza komunikácia intravilánom. V úseku Bratislava – Veľký Meder je súčasťou medzinárodnej cesty E 575, ktorá je nasmerovaná cez Medveďov do Maďarska.

Cesta II / 503 Šamorín – Senec ďalej smerom na Malacky má nadregionálny význam a tvorí významné priečne prepojenie okresu ako súčasť veľkej okružnej cesty okolo Bratislavy. Táto cesta slúži zároveň aj pre odklon tranzitnej kamiónovej dopravy.

Cesta II / 572 Dunajská Streda – Bratislava má lokálny význam, ktorej funkcia spočíva v alternatívnom spojení s Bratislavou.

Doprava

Tabuľka 2.5.4 -Miestne komunikácie, chodníky, mosty a MHD

P.č.	Názov územia	Dĺžka miestnych komunikácií [km]		Dĺžka vybudovaných chodníkov [km]	Počet mostov	Počet liniek autobusov SAD		Počet staníc a zastávok vlakov
		spolu	z toho bezprašné			linkovej dopravy	miestneho významu	
1	Blahová	7,7	7,7	-	-	-	2	-
2	Blatná na Ostrove	2,6	2,6	2,3	-	2	3	-
3	Holice	16,7	15,0	3,0	1	2	2	-
4	Horná Potôň	10,0	10,0	6,5	2	-	6	-
5	Lehnice	20,0	20,0	18,5	-	-	6	1
6	Macov	1,9	1,9	1,5	-	-	2	-
7	Mierovo	4,0	3,5	1,3	-	-	3	-
8	Míchal na Ostrove	5,5	5,5	2,3	-	-	6	1
9	Oľdza	2,3	2,3	1,4	-	-	5	-
10	Potônske Lúky	3,0	-	-	-	-	2	-
11	Rohovce	16,3	12,9	4,2	1	2	2	-
12	Trnávka	2,1	2,1	2,8	-	-	2	-
13	Veľká Paka	13,9	6,9	1,9	-	-	1	2
14	Vojka nad Dunajom	4,6	4,6	3,6	-	-	1	-

Zdroj: SODB 2001

Cestná sieť je dostačujúcej úrovni. V prípade rýchleho rozvoja bytovej výstavby je potrebné prehodnotiť súčasnú kapacitu ciest II. a III. triedy ako aj kapacitu ciest 1. triedy v regióne (smer Bratislava – Dunajská Streda). Dôležitá je výstavba rýchlostnej komunikácie R7 z Bratislavy smerom na Dunajskú Stredu.

Železničná doprava

Hlavný dopravný ťah územia okresu Dunajská Streda: H 131 Bratislava - Dunajská Streda – Komárno

Vodná doprava

Vodná doprava je rozvinutá v okrese Dunajská Streda, kde sa vybudovaním vodného diela Gabčíkovo podstatne zlepšili plavebné podmienky na slovenskom úseku Dunaja. Dunajská vodná cesta, ktorá je jedným z hlavných koridorov, má prístavy v Bratislave a v Komárne, umožňuje napojenie na prístavy v Severnom a Čiernom mori a napojenie na sieť západoeurópskych vodných ciest.

Cyklistická doprava

Regionálne cyklotrasy sa podľa stupňa náročnosti a dĺžky trasy členia na paralelné trasy na stredné a nenáročné trasy a okruhy zdravia či rodinné trasy, ďalej na ľahké trasy, spojky medzi cyklotrasami či krátke odbočky k rôznym prírodným, historickým a technickým zaujímavostiam. Cyklistické chodníky rozširujú možnosti rozvoja turistického ruchu v regióne.

Dunajská cyklistická cesta - je najznámejšia a najfrekventovanejšia cyklistická cesta v Európe. Vedie po hrádzi Dunaja. Od Prístavného mosta pokračuje po oboch stranách Dunaja, resp. vodného diela Gabčíkovo po obec Vojka nad Dunajom, na pravej strane vodného diela Gabčíkovo. Z ľavej strany vodného diela sa z obce Kyselica do Vojky nad Dunajom preplavíme kompou. Dunajská cyklistická cesta na území Slovenska je dlhá 168 km. Celá trasa má veľmi mierne klesajúci charakter.

Komunikačná infraštruktúra

Situácia je dobrá, telefónna sieť a internet sú všade dostupné.

Technická infraštruktúra

Vážnym problémom obcí je absencia kanalizácie a napojenia na čističku odpadových vôd (s výnimkou obcí Veľká Paka a Vojka nad Dunajom). Uvedený problém je možné čiastočne riešiť za podpory z Programu rozvoja vidieka (Opatrenie: obnova a rozvoj obcí). Komplexné riešenie tohto problému je možné realizovať v rámci iných operačných programov Národného strategického referenčného rámca.

Tabuľka 2.5.5 -Technická vybavenosť - vodovodná a kanalizačná sieť

P.č.	Názov územia	Vodovodná sieť			Kanalizačná sieť		
		verejný vodovod	spotreba pitnej vody [tis. m ³]		kanalizačná sieť	počet prípojok kanalizačnej siete	čistička odpadových vôd
			spolu	z toho pre domácnosti			
1	Blahová	Nie	-	-	Nie	-	Nie
2	Blatná na Ostrove	Nie	-	-	Nie	-	Nie
3	Holice	Áno	8	4	Nie	-	Nie
4	Horná Potôň	Nie	-	-	Nie	-	Nie
5	Lehnice	Áno	80	43	Nie	-	Nie
6	Macov	Nie	-	-	Nie	-	Nie
7	Mierovo	Nie	-	-	Nie	-	Nie
8	Michal na Ostrove	Áno	2	2	Nie	-	Nie
9	Oľdza	Nie	-	-	Nie	-	Nie
10	Potônske Lúky	Nie	-	-	Nie	-	Nie
11	Rohovce	Áno	36	31	Nie	-	Nie
12	Trnávka	Áno	12	11	Nie	-	Nie
13	Veľká Paka	Áno	43	40	Áno	61	Áno
14	Vojka nad Dunajom	Áno	22	20	Áno	152	Áno

Zdroj: Štatistický úrad SR (r.2007)

- *Majetok obcí a investičné aktivity obcí v posledných 5 rokoch, plánované investičné aktivity.*

Obce na území MAS disponujú len obvyklým majetkom (obecné úrady, rôzne obecné zariadenia, tabuľka 2.5.6). K dispozícii majú len málo voľných budov, najčastejšie bývalé školské zariadenie. Majitelia väčšinou majú predstavy o ich využití. Majetok obcí slúži na plnenie úloh obcí. Majetok obcí sa má zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojich celkových hodnotách zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obcí je neprípustné, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Majetok obcí možno použiť najmä na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obcí. Majetok obcí, ktorý slúžia na verejné účely (najmä pre miestne komunikácie a iné verejné priestranstvá), je verejne prístupný a možno ho obvyklým spôsobom používať, ak jeho používanie obec neobmedzila. Majetok obcí a nakladanie s ním upravuje zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, v znení neskorších predpisov.

Tabuľka 2.5.6 - Majetok obcí

Obec	Celková nadobúdacia hodnota majetku obcí v €
Blahová	210 748
Blatná na Ostrove	841 134
Holice	1 083 781
Horná Potôň	1 360 951
Lehnice	2 241 917
Macov	194 516
Mierovo	1 062 205
Michal na Ostrove	241 037
Oľdza	597 491
Potônske Lúky	349 864
Rohovce	1 824 072
Trnávka	829 848
Veľká Paka	742 880
Vojka nad Dunajom	559 517
MAS	12 139 961

Zdroj: obecné úrady

Realizované a plánované aktivity

Od roku 2004 boli na území MAS zrealizované viaceré projekty obcí (tabuľka 2.5.7). Najviac projektov bolo zrealizovaných v obci Lehnice (celkom 26). Z hľadiska financovania projektov najväčšie investície boli realizované na území obce Lehnice (celkové náklady projektov 2 649 tis. €), Holice (celkové náklady projektov 1 426 tis. €). Spolufinancovanie projektov zo strany obcí bolo najväčšie v obci Lehnice (celkom 324 tis. €) a Rohovce (286 tis. €). Spolufinancovanie projektov bolo zabezpečené najmä z obecných rozpočtov a úverových zdrojov (hlavne v prípade vybudovania obecných nájomných bytov). Najväčšie dotácie boli poskytnuté pre obec Lehnice (1 327 tis. €). Dotácie boli prevažne z fondov EÚ a zo štátneho rozpočtu. Najväčšia dotácia vo výške 1 327 tis. € bola poskytnutá pre obec Lehnice na realizáciu projektu „Budovanie a rekonštrukcia cestovného ruchu v areáli športovo – rekreačného zariadenia v obci Lehnice“.

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Celkové náklady realizovaných projektov predstavujú 5 489 tis. € z toho 3 610 tis. € boli poskytnuté dotácie. V rámci realizovaných projektov boli charakterizované len verejné investície, lebo súkromné investície nemohli byť sumarizované úplne, keďže väčšina podnikateľských subjektov tieto informácie považuje za dôverné.

Tabuľka.2.5.7 - Realizované projekty jednotlivých obcí MAS za posledných 5 rokov

Názov projektu	Líder projektu	Rok realizácie	Celkové náklady (tis. Sk)	Spolufinancovanie tis. Eur – (Sk)	Ďalšie finančné zdroje tis. Eur- (Sk)	Donor projektu
Výstavba viacúčelového ihriska	Obec Blatná na Ostrove	2009	57 € (1 710 Sk)	17 € (510 Sk)	40 € (1 200 Sk)	Úrad vlády SR
Rekonštrukcia a plynofikácia kultúrneho domu	Obec Blatná na Ostrove	2008	18 € (550 Sk)	12 € (350 Sk)	7 € (200 Sk)	Ministerstvo financií SR
Rekonštrukcia strechy ZŠ	Obec Blatná na ostrove	2008	13 € (400 Sk)	0	13 €(400 Sk)	Ministerstvo školstva SR
Výmena okien	Obec Blatná na Ostrove	2008	8 € (251 Sk)	8 € (251 Sk)	0	vlastné prostriedky
Rozšírenie plynovodu v obci	Obec Blatná na Ostrove	2009	18 € (555 Sk)	18 € (555 Sk)		vlastné prostriedky
Nájomné byty 18 b.j.	Obec Holice	2006	688 € (20 714 Sk)	138 € (4 142 Sk)	550 € (16 572 Sk)	ŠFRB

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Technická vybavenosť k 18 b.j.	Obec Holice	2006	61 € (1 843 Sk)	12 € (368 Sk)	49 €(1475 Sk)	MVaRR SR
Zlepšenie prístupu ku vzdelaniu a úrovne jeho kvality na ZŠ Holice	Obec Holice	2006	617 € (18591Sk)	31 € (929 Sk)	586 € (17662Sk)	MvaRR SR
Výstavba multifunkčného ihriska	Obec Holice	2008	60 € (1 820 Sk)	20 € (620 Sk)	40 € (1 200 Sk)	Úrad vlády SR
KV - Výstavba chodníkov v k.ú. Sása	Obec Lehnice	2005	4 € (124 Sk)	1 € (24 Sk)	3 € (100 Sk)	Úrad vlády SR
Rekonštrukcia elektroinštaláčného vedenia v budove jedálne základnej školy	Obec Lehnice	2005	12 € (350 Sk)	2 € (50 Sk)	10 € (300 Sk)	Ministerstvo financií SR
Rozšírenie verejného vodovodu-časť Lehnice-Kolónia	Obec Lehnice	2005	63 € (1 890 Sk)	3 € (90 Sk)	60 € (1 800 Sk)	Ministerstvo životného prostredia
Budovanie a rekonštrukcia cestovného ruchu v areáli športovo-rekreačného zariadenia v obci Lehnice	Obec Lehnice	2005-2007	1 327 € (39973Sk)	72 € (2155 Sk)	1 255 € (37 818Sk)	Slovenská agentúra pre cestovný ruch – EU
Nákup nových publikácií	Obec Lehnice	2005	1 € (16 Sk)	0,5 € (1 Sk)	0,5 € (15 Sk)	Ministerstvo kultúry SR
Informatizácia knižnice s cieľom uľahčenia prístupu ku knižničnému fondu	Obec Lehnice	2005	1 € (26 Sk)	0,5 € (1 Sk)	0,5 € (25 Sk)	Ministerstvo kultúry SR
Cesta 20 RD Sása	Obec Lehnice	2005 - 2006	133 € (3 998 Sk)	92 € (2778 Sk)	40 € (1 220 Sk)	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Rekonštrukcia športového areálu - druhá etapa (prístavba šatní)	Obec Lehnice	2006	9 € (282 Sk)	1 € (32 Sk)	8 € (250 Sk)	Ministerstvo financií SR
Medzinárodný rómsky festival	Obec Lehnice	2006	1 € (25 Sk)	0,5 € (5 Sk)	0,5 € (20 Sk)	Trnavský samosprávny kraj
Príprava projektovej dokumentácie obnovy historického cintorína a krypty – mauzólea rodiny Benyovszkých v Lehniciach	Obec Lehnice	2006	6 € (182 Sk)	1 € (42 Sk)	5 € (140 Sk)	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Nákup kniž. fondu	Obec Lehnice	2007	1 € (30 Sk)	0,5 € (15 Sk)	0,5€ (15 Sk)	Ministerstvo kultúry SR
Medzinárodný rómsky festival	Obec Lehnice	2007	1 € (30 Sk)	0,5€ (5 Sk)	0,5 € (10 Sk)	Trnavský samosprávny kraj
Deň zeme	Obec Lehnice	2007	0,4 € (12 Sk)	0,1 € (2 Sk)	0,5 € (10 Sk)	Trnavský samosprávny kraj
Sút'aženie v duchu fair-play	Obec Lehnice	2007	0,5 € (10 Sk)		0,5 € (10 Sk)	Trnavský samosprávny kraj
NBNŠ-BD 18 b.j.	Obec Lehnice	2008	296 € (8 915 Sk)	0	296 € (8 915 Sk)	MVaRR SR
Technická vybavenosť	Obec Lehnice	2008 - 2009	120 € (3 612 Sk)	69 € (2083 Sk)	51 € (1 529Sk)	MVaRR SR
Viacúčelové ihrisko	Obec Lehnice	2008	85 € (2 557 Sk)	45 € (1357 Sk)	40 € (1 200 Sk)	Rozpočtová rezerva vlády SR
Skvalitnenie obecného verejného osvetlenia v obci Lehnice s cieľom	Obec Lehnice	2008 - 2010	560 € (16870Sk)	31 € (934 Sk)	529 € (16000 Sk)	FM EHP a NFM, ŠR

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

úspory energie"						SR
Rekonštrukcia športového areálu – II. etapa	Obec Lehnice	2008	12 € (361 Sk)	0	12 € (361 Sk)	Ministerstvo financií SR
Súťaženie v duchu fair-play	Obec Lehnice	2008	2 € (53 Sk)	1 € (43 Sk)	1 € (10 Sk)	Trnavský samosprávny kraj
Medzinárodný festival rómskej kultúry	Obec Lehnice	2008	1 € (28 Sk)	0,5 € (18 Sk)	0,5 € (10 Sk)	Trnavský samosprávny kraj
Zdravie jediná hodnota uznávaná všetkými	Obec Lehnice	2008	0,5 € (20 Sk)	0	0,5 € (20 Sk)	Trnavský samosprávny kraj
Vypracovanie sociálnej štúdie - II. etapa	Obec Lehnice	2009	3 €		3 €	Trnavský samosprávny kraj
Zdravie jediná hodnota uznávaná všetkými	Obec Lehnice	2009	4 €	1€	3 €	Trnavský samosprávny kraj
Súťaženie v duchu fair-play	Obec Lehnice	2009	3 €	2 €	1 €	Trnavský samosprávny kraj
"Medzinárodný festival rómskej kultúry	Obec Lehnice	2009	2 €	1 €	1 €	Trnavský samosprávny kraj
Rekonštrukcia VO	Obec Macov	2007	5 € (150 Sk)	1 € (30 Sk)	0	Ministerstvo financií SR
Rekonštrukcia kultúrneho domu	Obec Macov	2004	53 € (1 600 Sk)	33 € (1 000 Sk)	0	PPA
Územný plán a PHSR obce Mierovo	Obec Mierovo	2007	16 € (475 Sk)	1 € (23 Sk)	3 € (95 Sk)	MVaRR SR
Výstavba športovej prezliekarne	Obec Rohovce	2006	76 € (2280 SK)	3 € (80 Sk)	0	Ministerstvo školstva SR

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Oprava rímsko-katolíckeho kostola	Obec Rohovce	2006	11 € (323 Sk)	7 € (200 Sk)	0	Úrad vlády SR
Obnova materskej školy	Obec Rohovce	2007	17 € (500 Sk)	0	0	-
Prístavba k domu smútku	Obec Rohovce	2007	76 € (2 300 Sk)	5 € (150Sk)	0	Ministerstvo financií SR
Oplotenie športového ihriska	Obec Rohovce	2008	8 € (250 Sk)	0	0	-
Výmena okien na obecnom úrade	Obec Rohovce	2008	3 € (80 Sk)	0	0	-
Rekonštrukcia strechy telocvične pri ZŠ	Obec Rohovce	2008	12 € (350 Sk)	0	0	-
Rekonštrukcia strechy Základnej školy	Obec Rohovce	2009	14 € (430 Sk)	13 € (400 Sk)	0	Ministerstvo financií SR
Výstavba viacúčelového ihriska s umelou trávou	Obec Rohovce	2009	58 € (1 750 Sk)	40 € (1 200Sk)	0	Úrad vlády SR
Výstavba zberného dvora	Združ.obcí Horného Žitného ostrova+obec	2009	70 € (2095 Sk)	66 € (2000 Sk)	0	Envirofond
Výmena stavebných otvorov na základnej škole	Obec Rohovce	2009	152 € (4 600 Sk)	152 € (4600 Sk)	0	Ministerstvo školstva SR
Rekultivácia skládky odpadov	Obec Veľká Paka	2005	33 € (1 000 Sk)	16 € (500 Sk)	0	Ministerstvo životného prostredia SR
Kanalizácia	Obec Veľká Paka	2004	697 € (21000Sk)	69 € (2100 Sk)	0	Ministerstvo životného prostredia SR
Celkové náklady:			5 490 €	987 €	3 610 €	

Zdroj: obecné úrady

Plánované investičné aktivity v jednotlivých obciach MAS do roku 2011 (tabuľka 2.5.8) boli zostavené zo schválených PHSR obcí a podľa údajov obecných úradov. PHSR jednotlivých obcí MAS boli vypracované podľa zákona „NR SR č. 351/2004 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja“ v zmysle uplatnenia princípov programovania, subsidiarity a partnerstva a v nadväznosti na §10 zákona č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a boli schválené na obecných zastupiteľstvách. Strategické časti rozvojových dokumentov obsahujú plánované investície do roku 2011. Aj v tomto prípade medzi plánované investičné aktivity nebolo možné zaradiť zoznam súkromných investícií, keďže väčšina podnikateľských subjektov považuje projektové zámery za dôverné informácie.

Tabuľka 2.5.8 - Plánované investičné aktivity v jednotlivých obciach MAS do roku 2011

Názov projektu	Líder projektu	Územie realizácie plánovaného projektu	Plánovaný rok realizácie	Plánované celkové náklady v tis.
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia cyklotrás, chodníkov, verejného osvetlenia, verejných priestranstiev a parkov	MAS	Obec Blahová	2011	61 €
Výstavba detského ihriska	Obec Blatná na Ostrove	Obec Blatná na Ostrove	2010	20 € (600 Sk)
Rekonštrukcia miestností Klubu dôchodcov	Obec Blatná na Ostrove	Obec Blatná na Ostrove	2010	7 € (200 Sk)
Rozšírenie miestnej komunikácie	Obec Blatná na Ostrove	obec Blatná na Ostrove	2010	99 € (3 000 Sk)
Rekonštrukcia kultúrneho domu	MAS	obec Blatná na Ostrove	2011	102 €
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	MAS	obec Blatná na Ostrove	2008-2011	43 €
Revitalizácia centra Obce Holice	Obec Holice	obec Holice	2010	477 € (14 391 Sk)

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Modernizácia verejného osvetlenia v Obci Holice	Obec Holice	obec Holice	2009	124 € (3 755 Sk)
Rekonštrukcia MŠ Holice	Obec Holice	obec Holice	2010-2011	204 € (6 158 Sk)
Nadstavba zdravotného strediska, nájomnými bytmi a technická vybavenosť	Obec Holice	obec Holice	2010-2011	517 € (15 600 Sk)
Vybudovanie zberného dvora odpadov	obec Holice	obec Holice	2010-2011	232 € (7 000 Sk)
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	MAS	obec Holice	2011	220 €
Rekonštrukcia športového areálu	MAS	obec Holice	2011	93 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia, chodníkov	MAS	obec Horná Potôň	2011	216 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia autobusových zastávok	MAS	obec Horná Potôň	2011	93 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia miestnych ciest, lávok, mostov	MAS	obec Lehnice	2011	421 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia	MAS	obec Macov	2011	9 €
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	MAS	obec Macov	2011	20 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia autobusových zastávok	MAS	obec Macov	2011	3 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia	MAS	obec Mierovo	2011	14 €
Rekonštrukcia miestnych komunikácií II.	MAS	obec Mierovo	2011	35 €

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

etapa				
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk	MAS	obec Mierovo	2011	21 €
Rekonštrukcia komunikácii v obci Mierovo I. etapa	Obec Mierovo	obec Mierovo	2010-2011	128 € (3 851 Sk)
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia chodníkov, verejných priestranstiev a parkov	MAS	obec Michal na Ostrove	2011	146 €
Rekonštrukcia a modernizácia objektov spoločenského významu, vrátane ich okolia	MAS	obec Oľdza	2011	57 €
Rekonštrukcia detského ihriska	Obec Oľdza	obec Oľdza	2010	32 €
Oprava a výstavba ciest a chodníkov	Obec Oľdza	obec Oľdza	2010	10 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk,	MAS	obec Potônske Lúky	2011	44 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia, chodníkov, verejného osvetlenia, verejných priestranstiev a parkov	MAS	obec Rohovce	2011	149 €
Revitalizácia obecnej zóny	Obec Rohovce	obec Rohovce	2010-2011	401 € (12 080 Sk)
Úprava námestia pred kaštieľom	Obec Rohovce	obec Rohovce	2010-2011	158 € (4 770 Sk)
Rekonštrukcia strechy obecného úradu a výmena stavebných otvorov	Obec Rohovce	obec Rohovce	2010	15 € (450 Sk)
Rekonštrukcia hygienických zariadení v základnej škole	Obec Rohovce	obec Rohovce	2010	13 € (400)
Rekonštrukcia strelnice a výstavba poľovníckeho domu	Poľovnícke združenie JASTRAB	obec Rohovce	2010-2011	83 € (2 500 Sk)

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

	Rohovce			
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk, autobusových zastávok	MAS	obec Trnávka	2011	75 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia chodníkov, verejného osvetlenia	MAS	obec Veľká Paka	2011	134 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia, chodníkov	MAS	obec Vojka nad Dunajom	2011	19 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia miestnych ciest, lávok, mostov	MAS	obec Vojka nad Dunajom	2011	17 €
Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk	MAS	obec Vojka nad Dunajom	2011	17 €
Rekonštrukcia a modernizácia objektov spoločenského významu, vrátane ich okolia	MAS	obec Vojka nad Dunajom	2011	19 €

2.6 Popis ekonomických zdrojov

Z hľadiska ekonomickej aktivity MAS má prijateľné ukazovatele ekonomicky aktívneho obyvateľstva na trvalo bývajúcim obyvateľstve (tabuľka 2.6.1, graf 2.6.1). Podiel oproti slovenskému, západoslovenskému alebo krajskému priemeru je o 1,40-1,53 % nižší. Podiel žien v rámci ekonomicky aktívneho obyvateľstva je nižší, čo môžeme vysvetľovať predovšetkým vidieckym charakterom regiónu, v dôsledku čoho časť žien ešte stále zostáva doma. Kým podiel žien na trvalo bývajúcim obyvateľstve v MAS je len o 0,83 % nižší ako celoštátny priemer, ich podiel na ekonomicky aktívnom obyvateľstve je o 1,65 % nižší. Najhoršia situácia je v obci Vojka nad Dunajom, kde podiel žien z EAO je len 43,06 %, nad celoštátnym priemerom sa nachádzajú Macov, Mierovo, Michal na Ostrove, Oľdza a Trnávka.

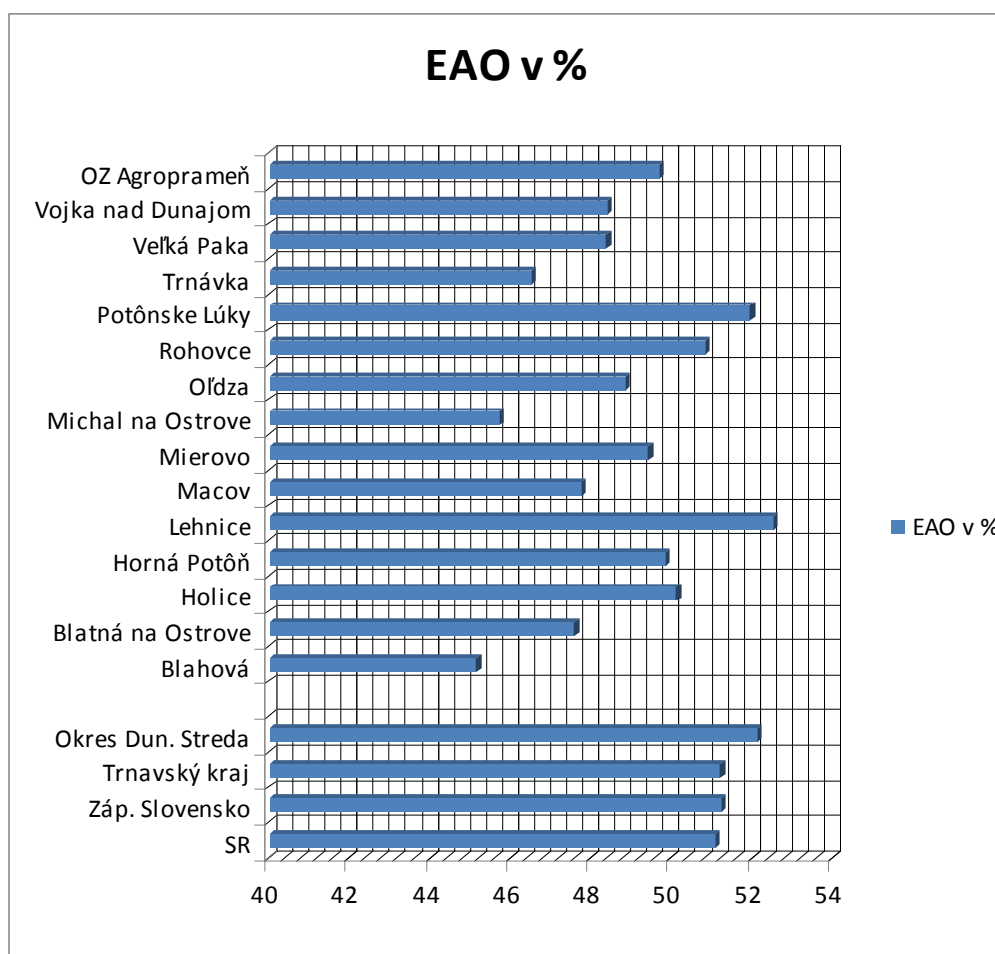
Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Tabuľka 2.6.1 Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva na trvalo bývajúcim obyvateľstve v %

	Trvale bývajúce obyv.			Podiel žien v %	Ekonomicky aktívne obyv.			Podiel žien v %	Podiel EAO v %
	Spolu	Muži	Ženy		Spolu	Muži	Ženy		
SR	5 379 455	2 612 515	2 766 940	51,44	2 748 050	1 428 518	1 319 532	48,02	51,08
Záp. Slovensko	1 870 007	909 334	960 673	51,37	957 578	503 229	454 349	47,45	51,21
Trnavský kraj	551 003	268 473	282 530	51,28	282 132	148 707	133 425	47,29	51,20
Okres Dun. Streda	112 384	54 814	57 570	51,23	58 549	30 715	27 834	47,54	52,10
Blahová	359	186	173	48,18	162	89	73	45,06	45,13
Blatná na Ostrove	826	409	417	50,48	393	211	182	46,31	47,58
Holice	1824	869	955	52,36	914	491	423	46,28	50,11
Horná Potôň	1872	929	943	50,37	933	500	433	46,41	49,84
Lehnice	2409	1 211	1 198	49,73	1265	685	580	45,85	52,51
Macov	155	78	77	49,68	74	37	37	50,00	47,74
Mierovo	419	213	206	49,16	207	105	102	49,28	49,40
Michal na Ostrove	711	352	359	50,49	325	165	160	49,23	45,71
Oľdza	258	122	136	52,71	126	65	61	48,41	48,84
Rohovce	1037	519	518	49,95	527	292	235	44,59	50,82
Potônske Lúky	233	118	115	49,36	121	65	56	46,28	51,93
Trnávka	428	199	229	53,5	199	100	99	49,75	46,50
Veľká Paka	676	317	359	53,11	327	177	150	45,87	48,37
Vojka nad Dunajom	432	226	206	47,69	209	119	90	43,06	48,38
MAS	11 639	5 748	5 891	50,61	5 782	3 101	2 681	46,37	49,68

Zdroj: SODB 2001

Graf 2.6.1 - Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva na trvalo bývajúcim obyvateľstve v %

Hospodárstvo MAS charakterizuje relatívne veľký podiel miestnych podnikov, veľký podiel živnostníkov a súkromne hospodáriacich roľníkov, silný vplyv stredných a veľkých podnikov v okolitých mestách (Dunajská Streda, Šamorín, Bratislava) a zastúpenie verejného sektora.

Z hľadiska zamestnania v obciach MAS problém môže znamenať v budúcnosti so zamestnaním málo kvalifikovanej pracovnej sily. Problém pre veľké podniky v súčasnosti je nedostatok málo kvalifikovanej pracovnej sily. Pre málo vzdelaných ľudí naskytla možnosť zamestnať sa aj v stavebníctve a to hlavne v regióne Bratislavy.

Firmy, ktoré sa zaoberajú so službami v stavebníctve neraz ponúkajú lepšie platené pracovné možnosti v porovnaní s veľkými firmami. Denná dochádzka na 60 km je síce náročná, ale zárobky sú oveľa vyššie, čo znamená veľkú výzvu nielen pre miestnych zamestnávateľov, ale aj pre veľké podniky. Je zrejmé, že spoľahlivých nových pracovníkov si nájde len zamestnávateľ, ktorý ponúkne výhodnejšiu zárobkovú možnosť. Z toho ale vychádza, že v budúcnosti na území MAS sa oplatí rozvíjať odvetvia s vyššou pridanou hodnotou. Podľa údajov zo sčítania obyvateľstva na území MAS v roku 2001 bolo 5782 ekonomicky aktívnych obyvateľov (tabuľka 2.6.1, graf 2.6.1), ktorého počet sa ročne znižuje kvôli

nepriaznivému demografickému vývoju. Podľa týchto údajov z ekonomicky aktívnych ľudí 46,37 % tvoria ženy (tabuľka 2.6.1, graf 2.6.1).

Zamestnanosť vo verejnej sfére

Na území MAS je možné zamestnať sa vo verejnom sektore (tabuľka 2.6.2, graf 2.6.2) najmä na obecných úradoch, materských a základných školách. V rámci zamestnania na obecných úradoch sa ľudia zaoberajú napr. každodenným životom a rozvojom obcí, kultúrnymi a spoločenskými aktivitami, opatrovateľskou službou, atď.. Podľa údajov vo verejnej sfére pracuje 394 ľudí, z toho 319 sú ženy (80,96%). Najviac ľudí je zamestnaných v základnej škole (31,73%) a na obecnom úrade (29,70%). Z celkových zamestnaných vo verejnej sfére najviac ľudí robí na základných školách v obci Lehnice (42 ľudí) a na Obecnom úrade v obci Holice (23 ľudí). Zo žien najviac robí v základných školách (26,65%) a na obecných úradoch (19,04%). V porovnaní jednotlivých obcí z hľadiska zamestnania žien najlepšie je na tom obec Lehnice, kde robí až 78,51% žien zo všetkých zamestnaných. Na záver môžeme konštatovať, že zamestnanie vo verejnom sektore využívajú hlavne ženy.

Tabuľka 2.6.2 - Zamestnanosť vo verejnej sfére na území MAS

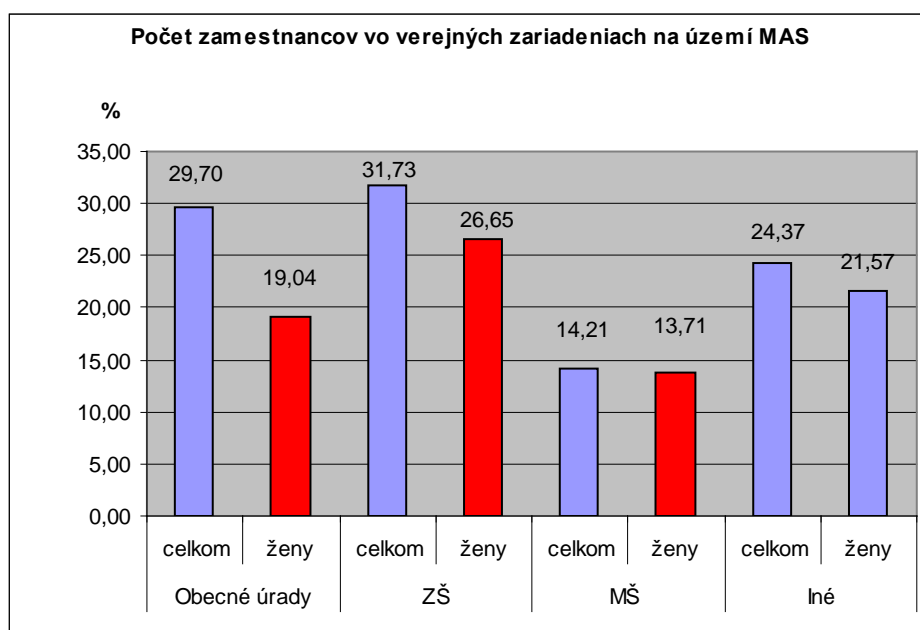
Obec	Názov verejného zariadenia								Názov iného verejného zariadenia
	Obecné úrady		ZŠ		MŠ		Iné		
	celkom	ženy	celkom	ženy	celkom	ženy	celkom	ženy	
Blahová	3	2	2	2	2	2	0	0	
Blatná na Osotrove	17	15	6	4	3	3	2	2	školská jedáleň
Holice	23	13	30	26	12	11	0	0	
Horná Potôň	13	19	13	10	8	8	0	0	
Lehnice	20	8	42	33	14	13	45	41	špec.ZŠ,dom soc.služ.
Macov	2	2	0	0	0	0	0	0	
Mierovo	4	3	2	2	3	3	2	2	školská jedáleň
Michal na Ostrove	4	3	3	3	3	3	3	0	školská jedáleň
Oľdza	4	3	0	0	0	0	0	0	
Potônske Lúky	2	1	2	2	2	2	0	0	
Rohovce	10	8	23	21	5	5	37	33	Seniorpark n.o. DDS
Trnávka	3	2	0	0	0	0	0	0	

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agropremeň

Veľká Paka	4	3	2	2	2	2	0	0	DD, šk.jedáleň
Vojka nad Dunajom	8	3	0	0	2	2	2	2	školská jedáleň
SPOLU	117	75	125	105	56	54	96	85	

Zdroj: obecné úrady

Graf 2.6.2 - Zamestnanosť vo verejnej sfére na území MAS

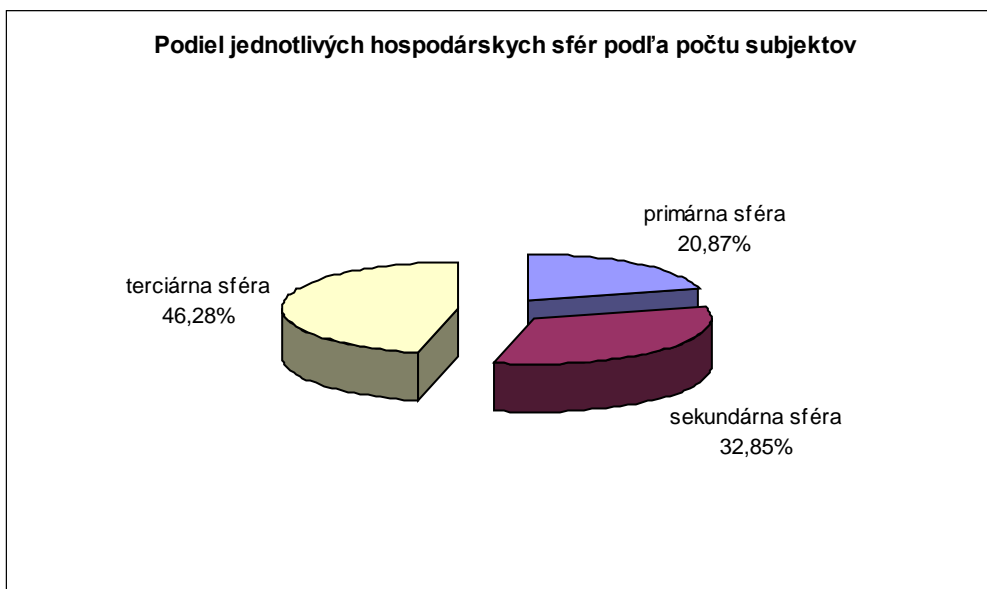
Z hľadiska organizačnej štruktúry hospodárstva (tabuľka 2.6.3, graf 2.6.3) najviac podnikateľských subjektov na území MAS je v terciárnej sfére (46,28%) a najmenej v primárnej sfére (20,87%). Podľa jednotlivých hospodárskych odvetví sa zaoberá 27,18%, s obchodovaním, ubytovacími a dopravnými službami 37,54 % a poľnohospodárstvom 20,87% podnikateľských subjektov. V primárnom sektore sa zaoberajú len poľnohospodárskou výrobou. V sekundárnom sektore sa najviac podnikateľských subjektov (tabuľka 2.6.3) živí stavebníctvom. V terciárnej sfére (tabuľka 2.6.3) sa až 37,54% podnikateľských subjektov zaoberá obchodovaním, ubytovacími a dopravnými službami. Najviac podnikateľských subjektov (tabuľka 2.6.3) je zaregistrovaných v obci Holice (126) a v Lehniciach (116).

Tabuľka 2.6.3 - Organizačná štruktúra hospodárstva na území MAS

obec	počet subjektov spolu	primárna sféra		sekundárna sféra		terciárna sféra	
		poľnohospodárstvo	ťažba nerastných surovín	priemysel	stavebníctvo	obchod, hotely, doprava	peňažníctvo, nehnuteľnosti
Blahová	12	3	0	1	1	4	3
Blatná na O.	23	5	0	4	4	5	5
Holice	126	49	0	0	39	31	7
Horná Potôň	48	4	0	3	26	11	4
Lehnice	116	2	0	0	3	100	11
Macov	9	4	0	0	0	4	1
Mierovo	50	6	0	0	21	20	3
Michal na O.	19	4	0	3	6	2	4
Oľdza	24	12	0	2	7	2	1
Potônske Lúky	16	4	0	3	5	4	0
Rohovce	59	7	0	10	25	10	7
Trnávka	63	18	0	3	15	25	2
Veľká Paka	25	7	0	5	6	5	2
Vojka nad D.	28	4	0	1	10	9	4
Spolu	618	129	0	35	168	232	54
Spolu podľa hospodárskych sfér		129		203		286	

Zdroj: obecné úrady

Graf 2.6.3 - Podiel jednotlivých hospodárskych sfér podľa počtu subjektov

Primárna sféra

Poľnohospodárstvo na väčšine území naďalej charakterizuje veľkovýroba, menší producenti majú len malé zastúpenie. Najväčšími agropodnikami sú Agripent s.r.o. v Lehniciach, Poľnohospodárske družstvo v obciach Horná Potôň, Holice, DAN FARM s.r.o. v obci Blahová a CERES s.r.o. v obci Blatná na Ostrove. V rastlinnej výrobe bola zachovaná tradičná skladba pestovania obilia. V posledných rokoch je pozorovaný posun k pestovaniu kukurice a repky. V živočíšnej výrobe dochádza k trvalému znižovaniu stavov hovädzieho dobytku, ale tradičné vysoké stavy ošípaných zostali. (tabuľka 2.6.4)

Sekundárna sféra

Najväčším zamestnávateľom na území MAS je Winfer s.r.o. s výrobou oceľových konštrukcií v obci Lehnice, ktorý zamestnáva 54 zamestnancov a stavebnícka firma Bala v obci Holice s počtom 50 zamestnancov. Okrem toho pomerne významné je stavebníctvo, drevovýroba, kovovýroba, výroba čistiacich prostriedkov, výroba plastov a nábytku. (tabuľka 2.6.4)

Terciárna sféra

Skutočnosť, že v službách prevažuje obchod z hľadiska počtu subjektov, ako aj počtu zamestnanosti môžeme považovať za vyspelosť terciárnej sféry v území. Najväčšia je COOP Jednota v Lehniciach. Štruktúra služieb je rozmanitá Okrem podniku miestnych služieb vo väčších obciach prevažujú živnostníci. (tabuľka 2.6.4.)

Tabuľka 2.6.4 -Zoznam najväčších firiem v jednotlivých obciach MAS

P.č.	Obchodné meno	Sídlo (prevádzka)	Počet zamestnancov (cca)	Druh činnosti:
Primárna sféra				
1.	PD Holice	Holice	60	Poľnohospodárstvo
2.	PD Horná Potôň	Horná Potôň	50	Poľnohospodárstvo
3.	DAN FARM s.r.o.	Blahová	30	Poľnohospodárstvo
4.	Agripent, spol. s r.o.	Lehnice	32	Poľnohospodárstvo
5.	Senspol, s.r.o.	Veľká Paka	10	Poľnohospodárstvo
6.	Agromarkt s.r.o.	Rohovce	6	Poľnohospodárstvo
7.	CERES s.r.o.	Blatná na Ostrove	5	Poľnohospodárstvo
Sekundárna sféra				
1.	Winfer, spol.sr.o.	Lehnice	54	Výroba oceľ. konštrukcií
2.	Bala a.s.	Holice	50	Stavebníctvo
3.	Gynex, s.r.o.	Lehnice	24	Výroba čistiacej prostriedkov, farby, laky
4.	Kovomat s.r.o.	Holice	25	Kovovýroba
5.	Firma Füle	Holice	20	Stavebníctvo
6.	Arifex - Píla	Čečinska Potôň	20	Drevovýroba
7.	Vikvalit s.r.o.	Holice	15	Stavebníctvo
8.	Carneval International	Veľká Paka	13	Textilná výroba
9.	Triada odpad s.r.o. Výroba EASY betonových tvárníc	Oľdza	10	Výroba betónových tvárníc
10.	Fejes Ottó a syn s.r.o.	Blatná na Ostrove	10	Spracovanie mäsa
11.	Arcus International	Horná Potôň	10	Výroba plastov
12.	Melli Interiéry	Horná Potôň	10	Výroba nábytku

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

13.	BMD Metal s.r.o.	Rohovce	9	Kovovýroba
14.	Mayer s.r.o.	Blatná na Ostrove	4	Drevovýroba
15.	Š&L stavebné práce	Vojka nad Dunajom	6	Stavebníctvo
16.	B-N Stav	Veľká Paka	5	Stavebníctvo
Terciárna sféra				
1.	Coop Jednota	Lehnice	11	Predajne s rozličným tovarom
	Ivan Seňan	Veľká Paka	8	Dopravná firma
2.	Private Fish Csárda	Lehnice	7	Pohostinské a reštauračné služby
3.	BIZO Schrottenecker s.r.o.	Rohovce	6	Veľkoobchod-predaj poľnohospodárskej techniky+servis
4.	Castel Penzion	Mierovo	4	Reštauračné a ubytovacie služby
5.	Čente Csárda reštaurácia	Vojka nad Dunajom	4	Reštauračné a ubytovacie služby
6.	Rekreačná oblasť Madarász	Blahová	5	Reštauračné a ubytovacie služby
7.				
8.	Villa Poton	Horná Potôň	3	Reštauračné a ubytovacie služby
9.	Jazero Michal	Michal na Ostrove	3	Reštaurácia a rybolov
10.	Penzión pri rybníku	Veľká Paka	3	Reštaurácia a rybolov ubytovanie

Zdroj: obecné úrady

Na území MAS sú stredne veľké podniky, rôzne malé firmy, predovšetkým s.r.o. a živnostníci (tabuľky 2.6.5, 2.6.6)

**Tabuľka 2.6.5 Štruktúra fyzických osôb vedených v Registri
štatistických jednotiek k 31. 12. 2008**

Názov územia	Fyzické osoby		
	živnostníci	slobodné povolania	súkromne hosp. roľníci
Blahová	4	0	2
Blatná na Ostrove	9	0	4
Holice	57	6	45
Horná Potôň	30	1	2
Lehnice	79	5	14
Macov	4	0	3
Mierovo	41	0	3
Michal na Ostrove	9	0	3
Ol'dza	10	0	11
Potônske Lúky	11	0	4
Rohovce	38	1	2
Trnávka	38	0	16
Veľká Paka	12	0	7
Vojka nad Dunajom	15	0	2
spolu	357	13	118
celkom	488		

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tabuľka 2.6.6 Štruktúra právnických subjektov vedených v Registri štatistických jednotiek k 31. 12. 2008

Názov územia	Právnické subjekty							
	Spol. s r.o.	Družstvá	v.o.s.	a.s.	Fyz. os. OR	rozpočtové	príspevkové	ostatné
Blahová	1	1	0	1	0	2	0	1
Blatná na Ostrove	4	1	0	1	0	3	0	1
Holice	7	2	0	1	0	3	0	5
Horná Potôň	7	2	0	1	0	3	0	2
Lehnice	4	2	0	2	0	7	0	3
Macov	0	0	0	1	0	1	0	0
Mierovo	2	1	0	0	0	3	0	0
Michal na Ostrove	4	0	0	1	0	1	0	1
Oľdza	2	0	0	0	0	1	0	0
Potônske Lúky	0	0	0	0	0	1	0	0
Rohovce	10	0	0	2	0	3	0	3
Trnávka	6	1	0	0	0	2	0	0
Veľká Paka	2	1	0	0	0	1	0	2
Vojka nad Dunajom	6	1	0	1	0	2	0	1
spolu	55	12	0	11	0	33	0	19
celkom	130							

Zdroj: Štatistický úrad SR

Medzi *nezamestnaných* občanov patria hlavne:

- dlhodobo nezamestnaní občania (viac ako 24 mesiacov), ktorí majú malú tendenciu sa ešte zamestnať na trvalo na pracovnú zmluvu, nakoľko im systém verejno – prospešných prác a aktivačných činností cez obecné úrady vyhovuje a sú spokojní
- občania s nižším alebo žiadnym vzdelaním
- občania pred dôchodkovom veku
- občania rómskej národnosti
- občania po skončení materskej dovolenky

Nižšie percento tvoria občania:

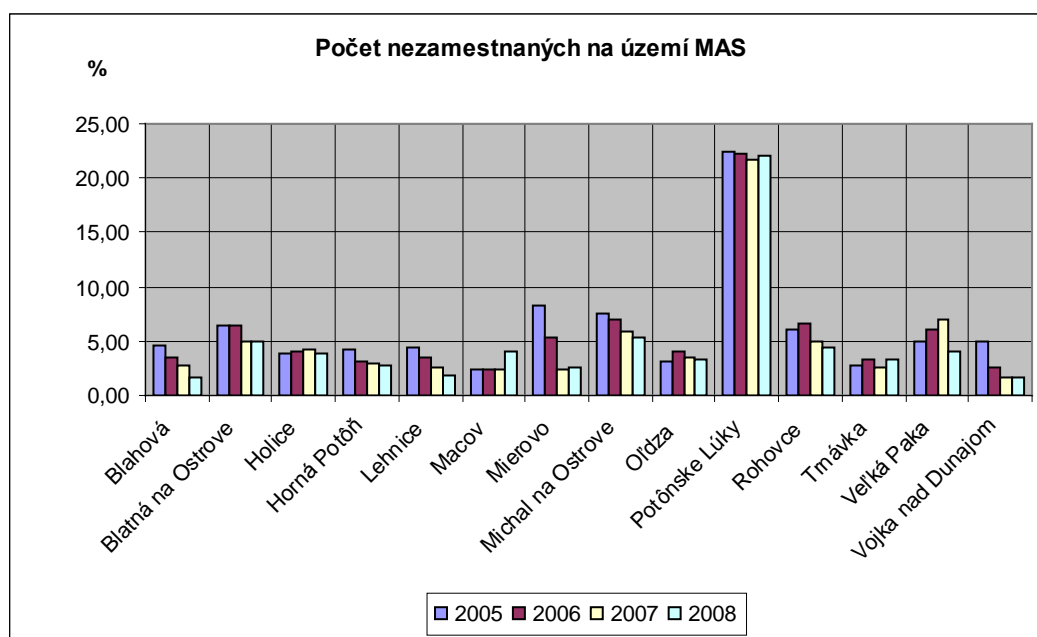
- zdravotne postihnutí
- absolventi škôl

Počet nezamestnaných v obciach MAS (tabuľka 2.6.7, graf 2.6.7) má od roku 2005 výrazne klesajúcu tendenciu. Najvýraznejší pokles nezamestnanosti zaznamenali v obci Mierovo (o 4,35 %) kde ešte v roku 2005 bola nezamestnanosť 8,35 %. Najväčšiu nezamestnanosť takmer vo všetkých rokoch v sledovanom období zaznamenali v obci Potônske Lúky. V súčasnosti len v troch obciach MAS pohybuje nezamestnanosť nad 5%, a to v obci Potônske Lúky (22,03 %), Michal na Ostrove (5,27%) a v obci Blatná na Ostrove (5,01%). V ostatných obciach MAS sa už teoreticky nedá očakávať zníženie nezamestnanosti. U nezamestnaných žien je podobná situácia ako v prípade celkovej nezamestnanosti. V súčasnosti najviac nezamestnaných žien je v obci Potônske Lúky (12,43%).

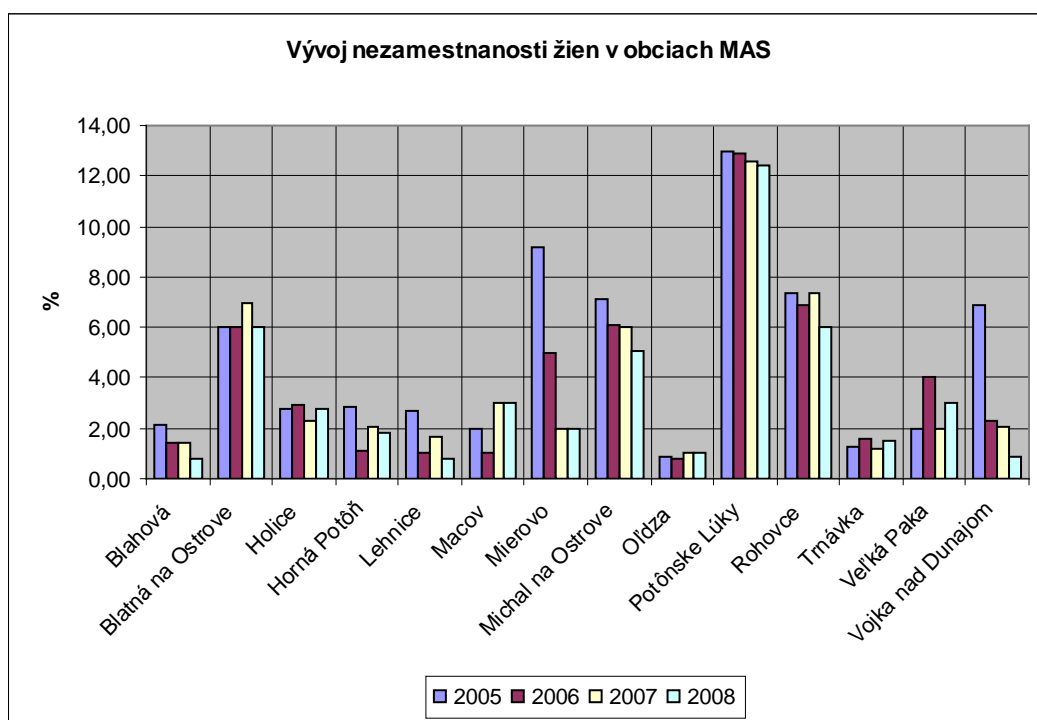
Tabuľka 2.6.7 Počet nezamestnaných na území MAS

Názov obce	2005	2005	2006	2006	2007	2007	2008	2008
	Celkom	ženy	Celkom	ženy	Celkom	ženy	Celkom	ženy
Blahová	4,60	2,14	3,47	1,44	2,82	1,41	1,65	0,82
Blatná na Ostrove	6,43	6,0	6,39	6,0	5,01	7,0	5,01	6,00
Holice	3,80	2,80	4,00	2,90	4,30	2,30	3,90	2,80
Horná Potôň	4,17	2,85	3,09	1,14	2,96	2,04	2,82	1,81
Lehnice	4,49	2,67	3,41	1,02	2,63	1,70	1,93	0,83
Macov	2,31	2,0	2,30	1,00	2,30	3,00	4,0	3,0
Mierovo	8,35	9,18	5,33	4,97	2,33	1,94	2,58	2,01
Michal na Ostrove	7,46	7,12	6,91	6,12	5,82	6,02	5,27	5,06
Oľdza	3,20	0,86	4,00	0,80	3,50	1,05	3,40	1,02
Potônske Lúky	22,35	12,94	22,22	12,86	21,71	12,57	22,03	12,43
Rohovce	6,02	7,32	6,56	6,89	4,96	7,32	4,43	6,03
Trnávka	2,70	1,30	3,30	1,60	2,50	1,20	3,30	1,50
Veľká Paka	5,00	2,00	6,00	4,00	7,00	2,00	4,00	3,00
Vojka nad Dunajom	5,05	6,89	2,54	2,31	1,57	2,09	1,66	0,85

Graf 2.6.7 - Počet nezamestnaných na území MAS

Graf 2.6.7 - Vývoj nezamestnanosti žien v obciach MAS

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle. Cestovný ruch na území MAS je reprezentovaný rôznymi službami, zatiaľ obmedzeného rozsahu. Z poskytovateľov ubytovania existujú len niekoľko malých penziónov, ubytovateľov na

súkromí. Stravovacie zariadenia sú dostupné vo väčších obciach. Veľkým lákadlom je príroda pri Dunaji v katastri Vojka nad Dunajom. Z agroturistiky existuje ponuka na rybolov a na jazdectvo. Na Malom Dunaji je požičovňa člnov. Územie Občianskeho združenia Agroprameň svojou geografickou polohou a množstvom kultúrnych a prírodných pozoruhodností má výborné možnosti a predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu, ktorý je potrebné realizovať v súlade s ochranou prírody a krajiny.

Z kultúrnych pamiatok sú zaujímavé predovšetkým kostoly a kaštiele rôznych známych rodov.

KAPITOLA 3: ANALÝZY

3.1. SWOT analýza

3.1.1. Postupy použité pri príprave SWOT analýzy

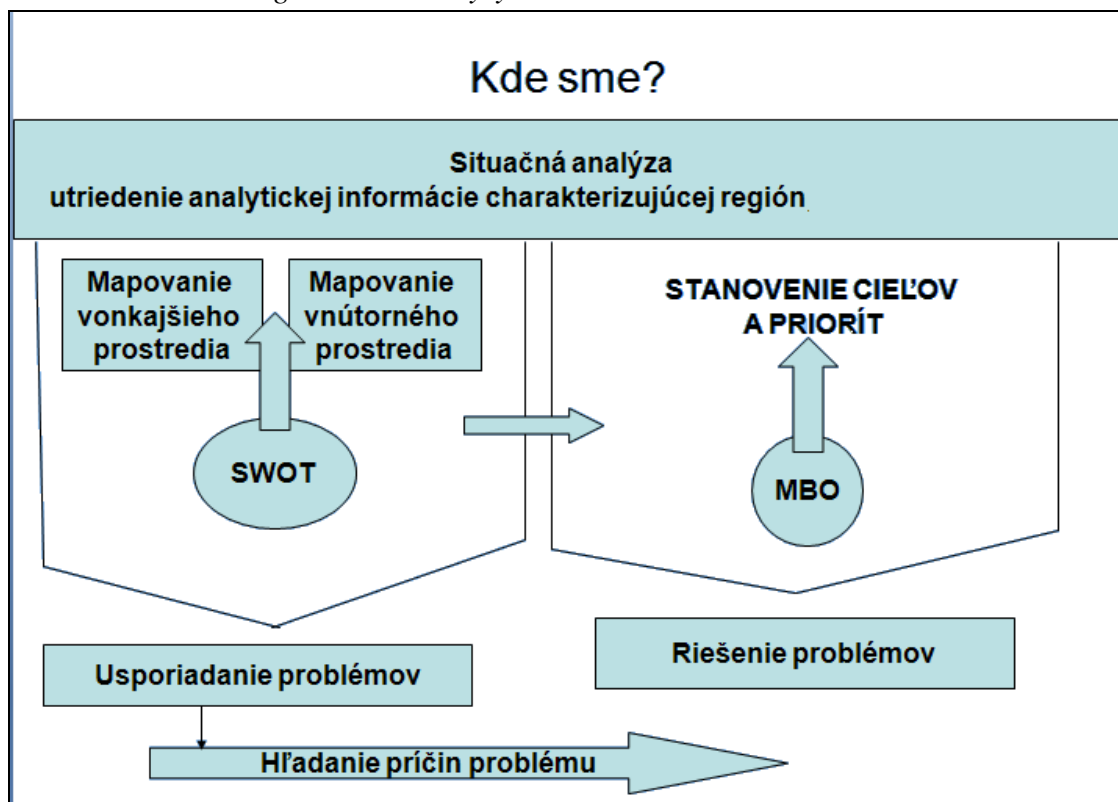
Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zúžitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať.

Metodickým základom pre zostavenie SWOT analýzy bola situačná analýza, teda mapovanie všetkých existujúcich zdrojov v území, výstupy z realizovaného dotazníkového prieskumu a taktiež výstupy z verejných obecných stretnutí, ktoré prebiehali v každej obci. Zber a spracovanie auditov zdrojov, ako aj dotazníkový prieskum prebiehal od novembra do decembra 2009.

Bola použitá nasledovná metodológia SWOT analýzy:

- 1. etapa - určenie vonkajšieho a vnútorného prostredia – obce regiónu atď.
- 2. etapa – definovanie faktorov príležitostí, ohrozenia, slabých a silných stránok
- 3. etapa – formulovať kľúčové problémy ďalšieho rozvoja regiónu

Schéma metodológie SWOT analýzy

Analýza silných a slabých stránok

Analýza silných a slabých stránok sleduje súčasný stav na území MAS Občianske združenie Agroprameň.

Pri zostavovaní statického obrazu súčasného stavu sme členili fakty o území na pozitívne a negatívne, všetko však s vedomím, že nie všetko čo teraz považujeme za zlé musí takým byť v budúcnosti a naopak. SWOT analýza je v tejto časti pre lepší popis územia a v nadväznosti na situačnú analýzu členená na silné a slabé stránky v oblasti životného prostredia, spoločnosti, hospodárstva a ekonomiky.

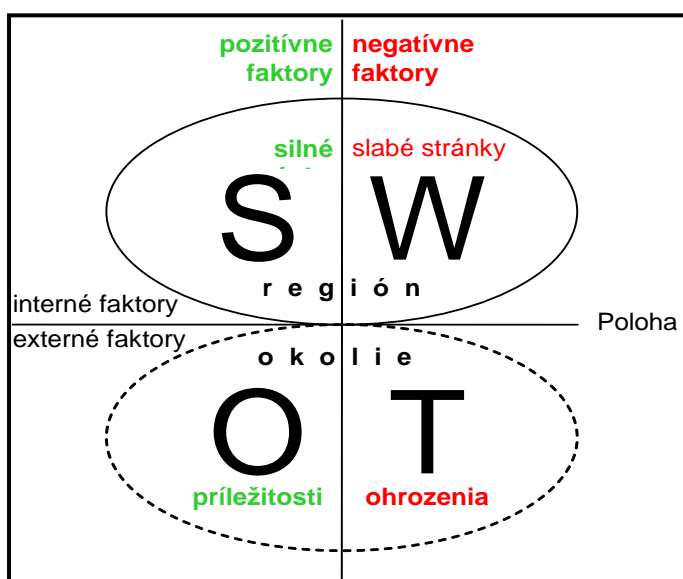
Analýza príležitostí a možných hrozieb

V ďalšej časti analýzy – analýzy príležitostí a hrozieb, sme sa sústredili na budúci rozvoj územia MAS Občianske združenie Agroprameň a hľadali sme najpravdepodobnejšie možnosti rozvoja a príležitosti preň.

Analýza opäť vychádza s auditu zdrojov, ale aj z analýzy silných a slabých stránok. Je akousi syntézou prípravy podkladov k rozhodnutiu kam má územie v budúcnosti smerovať a s akými rizikami treba pritom rátať.

Pri hodnotení sme brali do úvahy všetky sociálne, kultúrne, materiálne a ekonomické možnosti rozvoja, pričom osobitnou kapitolou boli príležitosti ekonomické, ktoré je nutné chápať z pohľadu vstupov a výstupov.

Pri zostavovaní analýzy sme všetky jej časti posudzovali z hľadiska vnútorných a vonkajších vplyvov, keďže územie MAS Občianske združenie Agroprameň je z pohľadu metodiky sociálnoekonomického rozvoja otvoreným systémom.

3.1.2. Zapojenie verejnosti do procesu tvorby SWOT analýzy

Počas celého procesu plánovania a zostavovania Integrovanej stratégie rozvoja územia zástupcovia obcí a manažéri zabezpečili zapájanie sa čo najširšieho okruhu občanov do tohto procesu.

SWOT-analýza bola vypracovaná na stretnutí MAS na základe podkladov, získaných z obcí v rámci dotazníkového prieskumu a verejných stretnutí.

Dotazníkový prieskum

V rámci dotazníkového prieskumu, v mesiacoch november až december 2009 bola oslovená 10 %- ná vzorka domácností, pričom návratnosť dotazníkov bola v priemere za celé územie na úrovni 60%. V rámci prieskumu sme položili otázky, v ktorých sme žiadali názory na súčasnú situáciu a návrhy na riešenie aktuálnych problémov

Boli položené nasledovné otázky:

- Aká je kvalita života vo Vašej obci a čo ju ovplyvňuje?
- Čo sa Vám páči na Vašej obci?
- Čo sa Vám nepáči na Vašej obci?
- prípadne námietky, návrhy, riešenia

Na základe vrátených dotazníkov odpovede boli spracované podľa jednotlivých obcí a následne sumarizované. Výsledok bol zapracovaný do SWOT analýzy.

Silné stránky	Slabé stránky
<p><u>1. Poloha, prírodné podmienky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ blízkosti troch európskych metropol (Bratislava – Viedeň – Budapešť) ✓ poloha v blízkosti miest umožňujúca dopravné napojenie ✓ polohy obce na hlavnom dopravnom ťahu ✓ perspektívna poloha z hľadiska rozvoja podnikateľských aktivít. ✓ výhodná geografická poloha vzhľadom na železničnú trať Berlin-Praha-Bratislava-Budapešť ✓ veľmi priaznivé prírodné podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva, vidieckej rekreácie a bývania ✓ región disponuje kultúrnymi a historickými pamiatkami ✓ prírodné lokality s významnými estetickými a biologickými hodnotami 	<p><u>1. Poloha, prírodné podmienky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - slabá dostupnosť niektorých obcí v dôsledku bariér ako Dunaj a Prívodný kanál VD Gabčíkovo(obec Vajka) - nevyužitý potenciál blízkosti Malého Dunaja s bohatou faunou a flórou na rozvoj turizmu - nedostatočne využitý potenciál obnoviteľných zdrojov energií s ťažiskom na biomasu, veterné a geotermálne energie - devastácia prírodného prostredia divokými skládkami komunálneho odpadu - jednotvárnosť prírodného prostredia - zaťaženie nadmernou tranzitnou dopravou

<p><u>2. Bytový fond, technická infraštruktúra, životné prostredie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pokračujúci prílev obyvateľstva ✓ pokračujúca výstavba nových rodinných domov a záujem obyvateľov z iných lokalít o tzv. prímestské bývanie ✓ koncentrácia bytov v rodinných domoch ✓ dobrá veková štruktúra bytového fondu vo väčšine obcí regiónu ✓ v niektorých obciach je vybudovaná kanalizácia ✓ dostupnosť mobilných sietí ✓ dostupnosť vysokopásmového internetu 	<p><u>2. Bytový fond, technická infraštruktúra, životné prostredie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav miestnych komunikácií - zlý technický stav miestnych chodníkov - absencia zberných dvorov a kompostární v regióne - neúplný systém verejnej kanalizácie a odvádzania dažďovej vody v niektorých obciach na území MAS - absencia vybudovaných cyklotrás v regióne - zastaralé verejné osvetlenie vo väčšine obcí na území MAS
<p><u>3. Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ veľký záujem mladých a kvalifikovaných ľudí o bývanie v regióne ✓ narastajúci migračný prírastok obyvateľstva ✓ dvojjazyčnosť veľkej časti obyvateľov v regióne ✓ stúpajúci podiel obyvateľstva v produktívnom veku ✓ záujem väčšiny nezamestnaných nájsť si prácu ✓ potenciál rastu odbornosti, zručnosti a zamestnateľnosti pracovnej sily ✓ potenciál nových zdrojov zamestnanosti v sektore služieb, malého a stredného podnikania ✓ kvalitná pracovná sila regiónu 	<p><u>3. Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná ponuka pracovných príležitostí - pomerne vysoká miera nezamestnanosti, existencia ťažko zamestnateľnej skupiny obyvateľstva - veľký podiel dlhodobo nezamestnaných - chýbajú detské ihriská - nevyhovujúci technický stav kultúrnych domov, autobusových zastávok - nevyhovujúci technický stav resp. absencia telocviční - nedostatočné primárne zdravotnícke služby v jednotlivých obciach, prípadne ťažká dostupnosť zdravotníckych služieb pre obyvateľov menších dedín (cestovanie do susedných obcí resp. do Dunajskej Stredy)
<p><u>4. Hospodárstvo, ekonomický rozvoj</u></p>	<p><u>4. Hospodárstvo, ekonomický rozvoj</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúca odvetvová štruktúra výroby

<ul style="list-style-type: none"> ✓ veľký potenciál pre rozvoj cykloturistiky, agroturistiky a vodnej turistiky ✓ priaznivé podmienky pre multifunkčné poľnohospodárstvo – tradícia podnikania v poľnohospodárstve ✓ rozvinutá poľnohospodárska základňa (vysoká bonita pôdy) a výborné klimatické podmienky na rozvoj ekologického poľnohospodárstva a rozvoj menších potravinárskych výrobných spracovávajúcich poľnohospodárske produkty ✓ dlhoročné praktické skúsenosti miestneho obyvateľstva s prácou v poľnohospodárstve a generáciami budovaný dlhoročný vzťah k uvedeným aktivitám ✓ vhodné podmienky na rozvoj malého a stredného podnikania a prílev strategických investícií, resp. i na vytvorenie menšieho podnikateľsko - priemyselného centra ✓ výborné podmienky pre využívanie obnoviteľných zdrojov energií – veternej energie a geotermálnej energie a tiež biomasy 	<p>s prevahou poľnohospodárskych činností, s nedostatočnou priemyselnou základňou a s nedostatočne rozvinutými službami</p> <p>- nízka miera rozvinutosti malého a stredného podnikania, absenciu trhových služieb</p> <p>-</p>
---	---

Príležitosti	Ohrozenia
<p><u>1. Poloha, prírodné podmienky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ využívanie dobrých klimatických podmienok pre rozvoj ekologického poľnohospodárstva ✓ atraktívne prírodné podmienky a veľký potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a nadväzných služieb uspokojujúcich dopyt účastníkov cestovného ruchu ✓ využívanie blízkosti Dunaja na vodnú dopravu a pre rekreačné turistiku ✓ Vhodné prírodné podmienky pre agroturistiku <p><u>2. Bytový fond, technická infraštruktúra, životné prostredie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zlepšenie životného prostredia využitím alternatívnych zdrojov energií ✓ vytvorenie podmienok pre separovaný zber domového odpadu a pre jeho druhotné spracovanie ✓ zlepšenie vybavenosti obyvateľ'ov verejnými vodovodnými a kanalizačnými sieťami a modernizáciou inžinierskej a technickej infraštruktúry ✓ vytvorenie podmienok pre separovaný zber domového odpadu a pre jeho druhotné spracovanie ✓ dostupnosť pozemkov na výstavbu nových rodinných domov a bytov a tiež na podnikateľské aktivity, podpora mladých rodín v oblasti zabezpečenia bývania ✓ prílev novej kvalifikovanejšej a bonitnejšej časti obyvateľ'stva do obce využívajúcej možnosť výstavby rodinných domov a zlepšujúcej sociálne a ekonomické faktory <p><u>3. Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra</u></p>	<p><u>1. Poloha, prírodné podmienky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nie sú vhodné prírodné podmienky pre zimné športy - možnosť vytvorenia lokálnych povodní - vysoká hladina podzemnej vody - vysoké letné teploty a málo zrážok v letnom období <p><u>2. Bytový fond, technická infraštruktúra, životné prostredie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zaostávanie vo výstavbe a modernizácii dopravných sietí na regionálnej a lokálnej úrovni - nedostatočné finančné prostriedky na výstavbu nájomných bytov - nevysporiadané vlastnícke vzťahy <p><u>3. Ľudské zdroje, trh práce, školstvo, zdravotníctvo, sociálna oblasť, šport, kultúra</u></p>

<p><u>kultúra</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ cieľavedomé využitie priaznivej vekovej štruktúry obyvateľstva a kvalifikovanej ponuky pracovných síl ✓ aktivovanie potenciálnych pracovných síl, ktoré sú v súčasnom období neaktívne, zlepšením prostredia a lokálnych podmienok pre rozvoj podnikateľských aktivít a pre intenzívnejšie využívanie inštitútu verejnoprospešných prác ✓ zlepšenie dostupnosti a kvality verejných, sociálnych, kultúrnych, športových a komerčných služieb <p><u>4. Hospodárstvo, ekonomický rozvoj</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj nepotravinárskeho poľnohospodárstva - diverzifikácia tradičných činností poľnohospodárskych subjektov (napr. rozvoj agroturistiky, pestovanie liečivých rastlín, rozvíjanie ovocinárstva, poľovníctvo, oživenie remesiel) - vybudovanie služieb cestovného ruchu - rozvoj spolupráce subjektov hospodárskeho života - efektívne využitie podporných programov na rozvoj poľnohospodárstva a vidieka ✓ vytvorenie konkurencieschopného marketingu pre regionálny rozvoj (napr. produktov cestovného ruchu) 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná podpora tvorby nových pracovných príležitostí pre mladých a kvalifikovanejších obyvateľov a ich migrácia z obce - rastúci podiel sociálne odkázaných obyvateľov obce - nedostatok disponibilných zdrojov na kvalitné sociálne a zdravotné služby - pretrvávajúce problémy zamestnateľnosti a začleňovania rizikových skupín obyvateľstva na aktívny trh práce, ich nedostatočná mobilizácia <p><u>4. Hospodárstvo, ekonomický rozvoj</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - znehodnocovanie prírodného agropotenciálu územia - celkový úpadok poľnohospodárstva a útlm poľnohospodárskej výroby
--	--

Silné stránky:

- Poloha, prírodné podmienky: za hlavnú výhodu ľudia považujú polohu regiónu, jeho blízkosť nielen k okresnému mestu ale aj k hlavnému mestu Bratislava, a k ďalším trom európskym metropolom (Viedeň, Budapešť)
- priaznivé prírodné a klimatické podmienky, vhodné pre poľnohospodársku výrobu a rekreačné možnosti

- napojenie na medzinárodnú železničnú trať Budapešť – Bratislava – Praha - poskytuje reálnu možnosť na rozšírenie poľnohospodárskej a výroby ak aj možnosť vybudovania priemyselných parkov → železničná preprava
- pokračujúci prílev obyvateľstva – zvýši sa počet obyvateľov v produkčnom veku, zvýši sa požiadavka po kvalitné bývanie, čo má za následok rozvoj miestneho stavebného priemyslu, rozvoj obchodu.
- dostatok kvalitnej pracovnej sily – obyvatelia regiónu disponujú s dostatočnou odbornou kvalifikáciou, majú dobré pracovné zvyky, sú ochotní za prácou cestovať mimo svojho bydliska a zachovávajú tradíciu poľnohospodárskej výroby.
- vo väčšine obcí je vybudovaná technická infraštruktúra s výnimkou kanalizácie; existujúce vybavenia sú však v nevyhovujúcom stave, potrebujú rekonštrukciu
- historické a kultúrne pamiatky – na území MAS OZ Agroprameň sú historické pamiatky ako npr. kaštieľ rodiny Benyovszkých v Lehniciach, v obci Rohovce sochy, staré domy, v obci Blatná na Ostrove krypta rodiny Bittóovej, kostoly v obciach Blatná na Ostrove, Holice, Mierovo, Rohovce, Vojka a v ďalších.

Slabé stránky

- chýbajú kvalitné cesty a chodníky – v niektorých obciach sú chodníky len v centre obce alebo vôbec nie sú, v niektorých existujúce cesty a chodníky sú v havarijnom stave v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov.
- chýbajú základné služby – ľudia žijúce na obci majú podobne ako obyvatelia miest vysoké nároky na základné služby ako npr. kaderníctvo, holičstvo, kozmetika, čistiareň, obchody a pod.
- nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu bytov – týka sa to hlavne mladých rodín, pre ktorých jediným riešením je výstavba nájomných bytov.
- nevybudovaný resp. nedobudovaný kanalizačný systém – s týmto problémom sa stretávame vo všetkých obciach, zhoršuje kvalitu života a brzdí rozvoj hospodárstva
- nevyhovujúci stav obecných budov – najmä kultúrne domy, obecné úrady, kluby pre mládež a dôchodcov
- chýbajú objekty pre šport a voľnočasové aktivity – chýbajú najmä detské ihriská, existujúce sú zastaralé, málo funkčné alebo nebezpečné pre deti; športové ihriská sú tiež v nevyhovujúcom stave; a nie sú vytvorené ani oddychové zóny na verejných priestranstvách a popri vodných plochách.
- nie sú vybudované cyklotrasy – dôsledkom silnej tranzitnej premávky je ohrozená bezpečnosť cyklistov v intravilánoch obcí; takisto chýbajú pre rozvoj cestovného ruchu
- existujúce čierne skládky, chýbajú zberné dvory a kompostárne, v obciach chýbajú nádoby na smeti vo verejných priestoroch – následkom toho je znečistenie verejných priestranstiev odpadkami, znečistenia okolia obce nelegálnymi skládkami odpadu.

Príležitosti

- ✓ využívanie výhodných prírodných podmienok a polohy obcí OZ Agroprameň – vybudovanie cestovného ruchu a agroturistiky, zakladajúcej na klimatických podmienkach – termálne kúpaliská a pod.; využívanie blízkosti metropolov – tematické a historické zázjazy a pod.
- ✓ využívanie výborných pôdných a klimatických podmienok pre poľnohospodárstvo - spoločným prístupom dosiahnuť oživenie tohto odvetvia hospodárstva
- ✓ pomocou európskych fondov zlepšiť stav miestnej infraštruktúry – získať podporu na výstavbu a rekonštrukciu kanalizácie, miestnych ciest a chodníkov
- ✓ využívať možnosti na získavanie podpôr na výstavbu nájomných bytov
- ✓ oživenie poľnohospodárstva – poľnohospodárska výroba je tradičným odvetvím hospodárstva v tomto regióne, spoločným prístupom dosiahnuť aby bola zasa ocenená.
- ✓ diverzifikáciou poľnohospodárskej výroby umožniť poľnohospodárom preorientovanie sa najmä na cestovný ruch, na využívanie obnoviteľných zdrojov energie a na tradičné remeselnícke výroby
- ✓ využívanie obnoviteľných zdrojov energie – npr. využívanie geotermálnej energie na vykurovanie, biomasy a veternú energiu na výrobu elektrickej energie.
- ✓ vybudovanie cyklotrás – dosiahnuť väčšiu bezpečnosť cyklistov, rozvíjať cykloturistiku a tým a pohostinské a ubytovacie služby
- ✓ revitalizácia vodných plôch a parkov – vytvoriť možnosti pre oddych a šport pre miestnych obyvateľov ako aj pre návštevníkov
- ✓ vybudovaním zberných dvorov a kompostární docieľiť čisté a príjemné okolie, likvidáciu čiernych skládok odpadov, znížiť tým ekologickú záťaž
- ✓ hospodárskym rozvojom vytvoriť pracovné miesta pre miestne obyvateľstvo - región disponuje s kvalifikovanou pracovnou silou, ktorá je momentálne nevyužitá → zníženie nezamestnanosti

Ohrozenia

- zdroje poskytované z fondov EU a z fondov SR sú nedostatočné – nároky žiadateľov o NFP v rámci Osi 4 Leader sú viackrát vyššie aké sú finančné možnosti
- nedostatočná podpora tvorby pracovných príležitostí pre mladých ľudí – pôsobí odchádzanie mladých za prácou do väčších miest a zahraničia
- nezlepší sa demografická tendencia – nastane rýchle starnutie obyvateľstva
- stagnácia miezd a príjmov obyvateľov – pôsobí zníženie životnej úrovne
- celkový úpadok a útlm poľnohospodárskej výroby - Keď sa nezlepší odbyt slovenských (miestnych) produktov a nezmení sa dotačný systém pre slovenských farmárov (najmä pre mladých), ľudia prestanú s pestovaním a pozemky budú vykupovať ľudia zo zahraničia alebo ostanú neobrábané, devastované.
- nevysporiadané vlastnícke vzťahy – bez ich vysporiadania nebudú umožnené ďalšie investície, ďalšie projekty, obce zaostávajú vo vývoji

3.2 Problémová analýza a stanovenie rozvojových priorít

3.2.1 Analýza problémov

Analýza problémov má za cieľ identifikovať kľúčové problémy územia, ktoré sú základom pre rozvojové priority. Pri ich definovaní vychádzame z auditu zdrojov a zo SWOT analýzy a ich výber je najdôležitejším krokom v strategickom plánovaní a zostavenia stratégie.

3.2.2 Použité postupy pri príprave problémovej analýzy

Z analýzy silných a slabých stránok vyplývajú problémy, s ktorými sa región stretáva a ktoré musí riešiť. Väčšinou súvisia so slabými stránkami, ale niekedy majú súvis aj so silnými stránkami. Pre ďalšie zostavovanie integrovanej stratégie rozvoja je potrebné problémy identifikovať a zároveň si určiť poradie prioritných problémov, na riešenie ktorých sa zástupcovia územia zamerajú a budú do ich riešenia investovať nielen finančné zdroje, ale aj svoj čas a ľudský potenciál.

Rozvojové – strategické priority reflektujú kľúčové problémy a predstavujú oblasti intervencie, v ktorých sa budú koncentrovať plánované financie, personálne a materiálne zdroje.

Pre identifikáciu problémov, ich príčin a riešení sa dajú použiť viaceré techniky, zástupcovia územia OZ Agroprameň pod vedením skúseného odborníka pracovali s technikou logickej matrice.

3.2.3 Zapojenie verejnosti do procesu tvorby problémovej analýzy

Problémová analýza bola zostavená na základe spoločného plánovania zástupcov MAS OZ Agroprameň. Vychádzalo sa z problémov, ktorými sa jednotliví zástupcovia stretávajú a ktoré potrebujú riešiť. Na základe týchto problémov sa definovali kľúčové problémy, z ktorých po vzájomnej dohode sa určili rozvojové priority.

3.2.3 Problémová analýza OZ Agroprameň

Zadefinovanie problémov

- nedostatočná občianska vybavenosť
- nedobudovaná infraštruktúra
- zaťaženie nadmernou tranzitnou dopravou
- zlý technický stav miestnych komunikácií
- zlý technický stav miestnych chodníkov
- zastaralé verejné osvetlenie vo väčšine obcí na území MAS
- existencia čiernych skládok
- chýbajú zberné dvory
- málo detských ihrísk
- nevyhovujúci stav autobusových zastávok
- nevyhovujúci stav obecných budov – kultúrne domy, materské školy, školy

- málo nájomných budov
- chýbajú kanalizačné systémy, existujúce sú v nevyhovujúcom stave
- nedostatočné sociálne a zdravotnícke služby
- nevysporiadané vlastnícke vzťahy pod obecnými budovami
- nedostatok kultúrno-spoločenských a športových aktivít
- nedostatok ubytovacích a stravovacích kapacít v regióne
- slabá propagácia územia

Problémy, ktoré sa budú riešiť na úrovni OZ Agroprameň

- nedobudovaná infraštruktúra voľného času – detské a športové ihriská
- nevyužité a schátralé obecné budovy
- zlý stav miestnych chodníkov
- znečisťovanie životného prostredia a využitie prírodných zdrojov
- nedostatok ubytovacích a stravovacích kapacít
- slabá propagácia územia

Na základe výskytu frekvencie jednotlivých problémov v párovej matici boli v OZ Agroprameň zadané nasledovné **klúčové problémy**:

1. Miestne komunikácie a chodníky sú v zlom technickom stave
2. Nedobudovaná infraštruktúra voľného času
3. Znečisťovanie životného prostredia a nedostatočné využitie prírodných zdrojov
4. Nedostatočný rozvoj miestneho hospodárstva
5. Chýba propagácia územia

Z týchto klúčových problémov boli na základe diskusie s členmi partnerstva vybrané tieto **rozvojové priority**:

- Obnova a rozvoj obcí
- Rozvoj miestneho hospodárstva
- Zvýšenie ľudskej kapacity a zachovanie kultúrneho dedičstva
- Rozvoj spolupráce a partnerstva
- Kvalitnejšie životné prostredie

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Zadefinované Problémy	Problémy, ktoré sa budú riešiť	Kľúčové problémy	Rozvojové priority
zlý technický stav miestnych komunikácií	zlý stav miestnych chodníkov	miestne komunikácie a chodníky sú v zlom technickom stave	Obnova a rozvoj obcí
nedobudovaná infraštruktúra málo detských a športových ihrísk	nedobudovaná infraštruktúra voľného času – detské a športové ihriská	nedobudovaná infraštruktúra voľného času	
nevyhovujúci stav obecných budov – kultúrne domy, materské školy, školy	nevyužité a schátralé obecné budovy	nevyužité a obecné objekty, ich zlý stav	
nevyhovujúci stav autobusových zastávok	nevyhovujúci stav autobusových zastávok		
nedostatok ubytovacích a stravovacích kapacít v regióne	nedostatok ubytovacích a stravovacích kapacít	nedostatočný rozvoj miestneho hospodárstva	Rozvoj miestneho hospodárstva
existencia čiernych skládok	znečisťovanie životného prostredia a využitie prírodných zdrojov	znečisťovanie životného prostredia a nedostatočné využitie prírodných zdrojov	Kvalitnejšie životné prostredie
chýbajú zberné dvory			
slabá propagácia územia	slabá propagácia územia	chýba propagácia územia	Rozvoj spolupráce a partnerstva
nedostatočná informovanosť a osвета	nedostatočná informovanosť a osвета	Chýba informovanosť obyvateľov, doživotné vzdelávanie	Zvýšenie ľudskej kapacity a zachovanie kultúrneho dedičstva
zastaralé verejné osvetlenie vo väčšine obcí na území MAS			
málo nájomných budov			
nevysporiadané vlastnícke vzťahy pod obecnými budovami			
nedostatok kultúrno-spoločenských a športových aktivít			
zaťaženie nadmernou tranzitnou dopravou			

NÁVRHOVÁ ČASŤ

KAPITOLA 4: ZOSTAVENIE STRATEGICKÉHO RÁMCA

4.1 Integrovaná stratégia rozvoja územia (strategické plánovanie)

Metodický postup použitý pri zostavení Integrovannej stratégie rozvoja územia Občianskeho združenia Agropremeň bol založený na interaktívnom prístupe k strategickému plánovaniu, t.j. v zmysle „zdola nahor, partnerstva, participácie, integrácie, kombinácie vonkajších a vnútorných zdrojov a uprednostňovania vnútorných zdrojov“. Keďže sa procesu zúčastnili rôzne skupiny obyvateľstva na úrovni obcí, samosprávy, aj zástupcovia spoločenských organizácií a občianskych združení z územia, môžeme konštatovať, že predložený dokument bol zhotovený za širokej účasti všetkých troch sektorov – verejného, občianskeho a súkromného. Stratégia podobne ako SWOT a problémová analýza bola vyhotovená v rámci skupiny, do ktorej boli osobne pozvaní predstavitelia samospráv, podnikateľskej sféry, neziskových organizácií a aktivisti územia. Ďalej verejné stretnutia boli propagované aj pomocou obecných rozhlasov a webových stránok členských obcí OZ Agropremeň, preto sa do tvorby stratégie mohli zapojiť všetci obyvatelia z územia miestnej akčnej skupiny.

Prvé stretnutia na založenie miestnej akčnej skupiny a v rámci nej spracovania integrovanej stratégie rozvoja územia sa realizovali ešte v rámci občianskeho združenia Mikroregión Dunajská Magistrála, kedy boli zorganizované stretnutia so všetkými starostami jednotlivých obcí. Témou stretnutí boli projektové zámery sociálno-ekonomických partnerov v jednotlivých obciach a stanovisko starostu. Vychádzalo sa z premisy, že zodpovednosť za rozvoj územia obce a zvýšenie kvality jej obyvateľov má v prvom rade starosta obce. Z každého stretnutia boli vyhotovené zápisy. Cieľom stretnutí bolo definovať konkrétne projektové zámery v obci. Starosta pred stretnutím oslovil predstaviteľov podnikateľov a tretieho sektora ohľadne navrhovaných projektov. V tom období sa členovia OZ Mikroregión Dunajská Magistrála dohodli na základných prioritách potrebných pre vypracovanie integrovanej stratégie rozvoja územia.

V októbri 2009 sa stretli zástupcovia obcí (členovia OZ Mikroregión Dunajská Magistrála) s občanmi a miestnymi podnikateľmi a dohodli sa na vypracovaní Integrovannej stratégie rozvoja územia, v dôsledku čoho vzniklo Občianske združenie Agropremeň, zaregistrované dňa 14.12.2009 na Ministerstve vnútra SR, ktoré bude pôsobiť ako miestna akčná skupina

V priebehu mesiacov november až december 2009 a január 2010 pracovná skupina vypracovala integrovanú stratégiu rozvoja územia.

Metodicky bol postup pri zhotovovaní stratégie rozdelený do nasledovných etáp:

1. „Miestna etapa“ – prebiehala na úrovni jednotlivých obcí a bola nasledovne rozdelená:

- Mapovanie zdrojov, obsahovala zber sekundárnych (na úrovni inštitúcií, napr. NÚP SR, ŠÚ SR, obvodné úrady, obecné úrady a pod., napr.: demografické zdroje, prírodné

zdroje, materiálne zdroje a pod.) a tiež primárne zbery, ktoré sa realizovali na úrovni občanov, podnikateľov alebo jednotlivých rodín (napríklad údaje o spoločenských organizáciách, podnikoch, zručných ľuďoch a pod.)

- Spracovanie vyzbieraných údajov
- Verejné stretnutia

2. „Územná etapa“ – časť, ktorá obsahovala vlastný proces strategického plánovania s vybranými zástupcami územia Občianskeho združenia Agroprameň rešpektujúc požiadavku prístupu Leader – min. 50% zástupcov zo súkromného a občianskeho sektora ale tiež geografiu územia, sociálne a rodové aspekty zastúpenia reprezentantov. Táto etapa sa skladala z nasledovným sub-etáp:

- Zostavenie vízie a SWOT analýzy územia MR na základe obecných predstáv a SWOT analýz ako aj na základe dotazníkového prieskumu a situačnej analýzy
- Uskutočnenie problémovej analýzy, vytypovanie kľúčových problémových okruhov a rozhodnutie o rozvojových prioritách – oblastiach, do ktorých bude nasmerovaná intervencia do roku 2015
- Zostavenie strategického rámca a akčného plánu – kľúčové priority, strategický cieľ a špecifické ciele v rámci každej priority a vytypovanie opatrení PRV SR ako aj operačných programov NSRR SR v rámci každého špecifického cieľa (zostavenie akčného plánu)
- Zostavenie finančnej tabuľky – rozhodnutie o rozdelení financií pre opatrenia PRV SR zaradené do integrovanej stratégie (opatrenia osi 3 PRV), financií pre chod miestnej akčnej skupiny a projektov spolupráce (opatrenia osi 4 PRV) Zostavenie monitorovacieho a hodnotiaceho systému
- Zostavenie implementačného rámca stratégie (obsah časti 5 záväznej osnovy ISRÚ)

4.1.1 Vízia, strategický cieľ, strategické priority a špecifické ciele

Inovativnosť v riešení uvedených problémov v prvom rade spočíva v aplikovaní integrovaného prístupu k rozvoju územia, t.j. nie iba starostovia sú prítomní pri zostavovaní a neskoršej realizácii integrovanej stratégie, ale aj niektorí podnikatelia a zástupcovia spoločenských organizácií z územia. Tento prístup ako aj prítomnosť viacerých partnerov z rôznych sektorov je zárukou, že rozhodovanie o budúcnosti územia bude mať integrovaný charakter a že spojí možnosti všetkých obcí s úsilím zabezpečiť finančne strategické rozhodnutia z viacerých zdrojov. Takýto prístup je v území vysoko inovatívny a doteraz sa nerealizoval.

Hlavnou oblasťou Integrovanej stratégie rozvoja územia OZ Agroprameň je zlepšenie podmienok každodenného života obyvateľov a zvýšenie atraktivity členských obcí

Občianskeho združenia Agroprameň. V rámci rozvoja tejto oblasti bolo jednomyselné rozhodnutie miestnych obyvateľov podporiť základné služby, rozvíjať infraštruktúru obcí a zlepšiť vzhľad obcí. Ďalšou dôležitou oblasťou, ktorú treba aj podľa obyvateľov súbežne realizovať, je ochrana životného prostredia a vytvorenie krásneho prírodného prostredia nielen pre miestnych ľudí ale aj pre návštevníkov územia. Po vytvorení základnej infraštruktúry je potrebné sa venovať aktivizácii miestneho obyvateľstva a rozvoju miestneho hospodárstva. Počas prípravy vízie, strategického cieľa, strategických priorít a špecifických cieľov účastníci pracovných stretnutí dospeli k jednomyselnému súhlasu.

Na základe vyššie uvedených stretnutí, na ktorých boli prítomní zástupcovia všetkých sektorov – verejného, súkromného a občianskeho, počas ktorých sa rozoberala kvalita života a predstavy prítomných o jej situácii v horizonte roku 2015, bola zostavená nasledovná vízia situácie v území do roku 2015:

„Územie OZ Agroprameň bude v roku 2015 územím s upraveným vzhľadom obcí a kvalitným životným prostredím, maximálne využívajúcim svoj prírodný, kultúrny a spoločenský potenciál, s vybudovanými komplexnými službami pre obyvateľstvo ako aj svojich návštevníkov.“

Vízia sa naplní prostredníctvom dosiahnutia vytýčeného strategického cieľa a investovania do piatich rozvojových priorít, ktoré vyplynuli z analýzy územia a hlavne z problémovej analýzy.

Logický rámec rozvoja územia bol zostavený interaktívne počas stretnutí zástupcov všetkých troch sektorov – verejného, súkromného a občianskeho z celého územia Občianskeho združenia Agroprameň a má nasledovný obsah:

Strategický cieľ:

„Zvýšiť životný štandard obyvateľov a zatriktívniť územie OZ Agroprameň“

Strategický cieľ vyplynul z výberu rozvojových priorít, a očakávanej dlhodobej merateľnej kvalitatívnej zmeny v území, realisticky dosiahnuteľnej do roku 2015 za predpokladu investovania finančných vstupov v oblasti nižšie uvedených strategických priorít.

Strategické priority:

- Obnova a rozvoj obcí
- Rozvoj miestneho hospodárstva
- Zvýšenie ľudskej kapacity a zachovanie kultúrneho dedičstva
- Rozvoj spolupráce a partnerstva
- Kvalitnejšie životné prostredie

Výber strategických priorít vyplynul zo zostavenia SWOT analýzy a hlavne problémovej analýzy, prehodnotenej na jednom stretnutí zástupcov všetkých troch sektorov územia OZ Agroprameň k strategickému rámcu.

V rámci priorit ďalej zástupcovia územia definovali krátkodobé kvalitatívne zmeny reálne dosiahnuteľné v rámci jednotlivých rozvojových priorit, t.j. špecifické ciele.

Špecifické ciele:

Priorita 1: Obnova a rozvoj obcí

Špecifický cieľ 1.1: Zlepšiť podmienky života v obciach

Špecifický cieľ 1.2: Zlepšiť podmienky pre kultúrno-spoločenské a športové vyžitie občanov a návštevníkov územia

Priorita 2: Rozvoj miestneho hospodárstva

Špecifický cieľ 2.1: Rozvíjať miestne hospodárstvo

Priorita 3: Zvýšenie ľudskej kapacity a zachovanie kultúrneho dedičstva

Špecifický cieľ 3.1: Zvýšiť informovanosť, vedomostnú úroveň a záujmy miestneho obyvateľstva

Špecifický cieľ 3.2: Zachovať kultúrne dedičstvo územia OZ Agroprameň

Priorita 4: Rozvoj spolupráce a partnerstva

Špecifický cieľ 4.1: Rozvíjať spoluprácu a partnerstvo na území OZ Agroprameň i mimo neho

Priorita 5: Kvalitnejšie životné prostredie

Špecifický cieľ 5.1: Znížiť znečistenie životného prostredia na území MAS

Riadenie rozvoja územia na základe spolupráce a partnerstva rôznych sektorov (verejného, súkromného a občianskeho), netradičný prístup k obnove obcí založený na tradíciách, inovatívnom urbanizme a dobudovaní nevyhnutnej infraštruktúry s dôrazom na podmienky pre trávenie voľného času pre domácich i návštevníkov je možné dosiahnuť prostredníctvom vyššie uvedených priorit a špecifických cieľov, čo prispeje k celkovému zatraktívneniu územia, k tvorbe nových zdrojov príjmov a pracovných miest.

V rámci uvedených cieľov sú navrhnuté nasledovné opatrenia:

Priorita 1: Obnova a rozvoj obcí

Špecifický cieľ 1.1: Zlepšiť podmienky života v obciach

Špecifický cieľ 1.2: Zlepšiť podmienky pre kultúrno-spoločenské a športové vyžitie občanov a návštevníkov územia

➤ Opatrenie 1.1 Obnova a rozvoj obcí

Odôvodnenie výberu opatrenia:

V regióne Občianskeho združenia Agroprameň sa nachádza veľa malých obcí, ktorým obecné rozpočty nedovoľujú vyčleňovať dostatočné finančné zdroje na realizáciu aktivít súvisiacich so zlepšením infraštruktúry, komunikačnej napojenosti, estetizáciou a revitalizáciou verejných priestranstiev a teda celkovým zlepšením stavu životného prostredia. Finančné prostriedky v danom opatrení napomôžu naplneniu vyššie uvedených problémov.

➤ Opatrenie 1.2 Rozvoj základných služieb pre obyvateľov

Odôvodnenie výberu opatrenia:

Posilnenie vybavenosti územia, rekonštrukcia objektov kultúrno – spoločenského a športového významu, zvýšenie konkurencieschopnosti sídiel, zvýšenie kvality a bezpečnosti verejných priestranstiev. V regióne Občianskeho združenia Agroprameň sa nachádza veľa malých obcí, ktorým obecné rozpočty nedovoľujú vyčleňovať dostatočné finančné zdroje na realizáciu aktivít súvisiacich so zlepšením voľnočasovej a športovej vybavenosti, drobnej architektúry – ako napr. tržničiek, autobusových zastávok a teda celkovým zlepšením vybavenosti a vzhľadu obcí. Finančné prostriedky v danom opatrení napomôžu naplneniu vyššie uvedených problémov.

➤ Opatrenie 1.3 Modernizácia verejného osvetlenia

Odôvodnenie výberu opatrenia:

V rámci opatrenia sa budú podporovať mestá a obce pri zlepšení technického stavu verejného osvetlenia v mestách a obciach realizáciou aktivít zameraných na budovanie a modernizáciu osvetlenia. Investície prispievajú k odstráneniu identifikovaných nedostatkov pre bezpečné a bezporuchové osvetlenie miest a obcí a zvýšeniu energetických úspor prevádzkou moderného osvetlenia

➤ Opatrenie 1.4 Ochrana kultúrnych pamiatok

Odôvodnenie výberu opatrenia:

Dôležitým faktorom ovplyvňujúcim kvalitu života obyvateľov a atraktivitu územia je zveladené historické a kultúrne dedičstvo v podobe rekonštruovaných nehnuteľných kultúrnych pamiatok – takých, ktoré v minulosti plnili významné hospodárske, spoločenské a kultúrne funkcie, ako napr. kúrie, kaštiele, meštianske domy, ako aj príľahlé historické parky. Zámerom je zlepšiť technický a prevádzkový stav budov, s dôrazom na uplatnenie tradičných technológií a postupov pri nich. Revitalizácia týchto objektov je spojená s ich využitím ako expozícií pamäťových a fondových inštitúcií s možnosťou napojenia na kultúrno – poznávacie trasy, s ich využitím ako koncertné a reprezentačné sály, expozície obecných a regionálnych dejín, obrazárne, miestne archívy a kultúrne centrá, čím sa aktívne podporí aj cestovný ruch v území.

- Opatrenie 1.5 Zabezpečenie rozvojových dokumentov

Odôvodnenie výberu opatrenia:

Tvorba strategických a rozvojových dokumentov je neustály proces, už spracované dokumenty je potrebné v určitých časových intervaloch pravidelne aktualizovať, resp. je potrebné spracovávať nové dokumenty s ohľadom na nové potreby a rozvoj územia.

Priorita 2: Rozvoj miestneho hospodárstva

Špecifický cieľ 2.1: Rozvíjať miestne hospodárstvo

- Opatrenie 2.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam

Odôvodnenie výberu opatrenia:

Rozvoj alternatívnych ekonomických činností pomôže stabilizovať zamestnanosť a zlepšiť príjem poľnohospodárov bez toho, aby zvýšili svoju produkciu primárnych potravín. Keďže v území sa nachádzajú aktíva využiteľné v rozvoji rekreačných a relaxačných činností ako prírodné zdroje, historické parky, viaceré doteraz nevyužívané objekty i pomerne veľký počet športovísk, z nich viaceré v majetku poľnohospodárskych subjektov, práve toto opatrenie umožní poľnohospodárom diverzifikovať ich podnikateľské riziko a zabezpečiť príjmy z inej ako primárnej produkcie.

- Opatrenie 2.2 Podpora miestneho podnikania

Odôvodnenie výberu opatrenia:

Aktivity zahrnuté v tomto opatrení sú zamerané na podporu cestovného ruchu na území OZ Agroprameň. V oblasti cestovného ruchu pôjde o zvýšenie rozmanitosti a kvality ponuky cestovného ruchu s dôrazom na komplexnosť služieb cestovného ruchu s celoročným využitím. Dôležitá bude aj podpora rozvoja informačných služieb cestovného ruchu a podpora propagačných a prezentačných aktivít cestovného ruchu na regionálnej a národnej úrovni. Podpora aktivít v oblasti cestovného ruchu sa bude dopĺňať s aktivitami zameranými na infraštruktúru cestovného ruchu podporovanými v rámci Regionálneho operačného programu, vrátane prepojenia s Národným strategickým plánom rozvoja vidieka

Priorita 3: Zvýšenie ľudskej kapacity a zachovanie kultúrneho dedičstva

Špecifický cieľ 3.1: Zvýšiť informovanosť, vedomostnú úroveň a záujmy miestneho obyvateľstva

- Opatrenie 3.1 Vzdelávanie a informovanie

Problematika celoživotného vzdelávania, zlepšovania zručností a vedomostí je vysoko aktuálnou celospoločenskou témou. Hlavne v obciach mimo ťažiskových rozvojových osí je potrebné naštartovať tento proces aj s ohľadom na vysokú mieru nezamestnanosti a vysoký

odliv pracovnej sily zavedením nových foriem vzdelávania, zlepšenia prístupu k informáciám, využívaním moderných informačno – komunikačných technológií a tým dosiahnuť zlepšenie postavenia pracovnej sily na trhu práce. Vzdelanie a budovanie ďalšej kapacity prispeje určite k rozvoju miestneho partnerstva spolupráce, skvalitneniu spravovania a manažmentu celého územia, ako aj v oblasti plánovaných projektov spolupráce s partnermi. V neposlednom rade prispeje k rastu príjmov miestneho obyvateľstva a tak aj k dosiahnutiu strategického cieľa.

Špecifický cieľ 3.2: Zachovať kultúrne dedičstvo územia OZ Agroprameň

- Opatrenie 3.2 Zachovanie kultúrneho dedičstva

Odôvodnenie výberu opatrenia:

Územie sa vyznačuje veľkým bohatstvom tradičnej ľudovej kultúry – nielen hmotnej, ale aj nehmotnej – folklóru, zvykoslovia, remesiel. Je potrebné toto dedičstvo predkov uchovať aj pre nasledovné generácie.

Priorita 4: Rozvoj spolupráce a partnerstva

Špecifický cieľ 4.1: Rozvíjať spoluprácu a partnerstvo na území OZ Agroprameň i mimo neho

- Opatrenie 4.1 Vykonávanie projektov spolupráce

Odôvodnenie výberu opatrenia:

V rámci implementácie stratégie rozvoja je nevyhnutná spolupráca s podobnými združeniami – jednak s takými, ktorí už majú v implementácii prístupu LEADER skúsenosti, ale aj so začínajúcimi združeniami, ktoré sa na prístup LEADER len chystajú a pre ktoré bude MAS pôsobiť ako lektor. Hlavným cieľom je podporiť spoluprácu, inovácie, potrebné zručnosti, výmenu a prenos skúsenosti s implementáciou prístupu Leader. Tento cieľ sa bude naplňať predovšetkým prostredníctvom:

- uplatňovania princípu zdola-nahor: prístup Leader,
- maximalizovania spoločenských a kultúrnych prínosov,
- vytvárania predpokladov pre efektívnu implementáciu stratégií.

Priorita 5: Kvalitnejšie životné prostredie

Špecifický cieľ 5.1: Znížiť znečistenie životného prostredia na území MAS

- Opatrenie 5.1 Riešenie problémov odpadového hospodárstva

Odôvodnenie výberu opatrenia:

Opatrenie je zamerané na zavádzanie nových a zefektívňovanie existujúcich systémov separovaného zberu komunálnych odpadov, separovaného zberu, dotried'ovanie

vyseparovaných zložiek z komunálneho odpadu a zmesového komunálneho odpadu. Vytvorenie právneho rámca problematiky environmentálnych záťaží vo vykonaní dôslednej inventarizácie environmentálnych záťaží na Slovensku, vo vybudovaní informačného systému environmentálnych záťaží, v stanovení kritérií pre prioritizáciu environmentálnych záťaží vo vzťahu k potrebe ich sanácie. Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov.

4.2 Akčný plán vo väzbe na os 4 Leader

Akčný plán predstavuje následnú činnosť strategického plánovania a rozpracováva opatrenia osi 3 PRV a konkrétne podporované činnosti, ktoré sa budú implementovať prostredníctvom osi 4 Leader.

Pre členov OZ Agroprameň prvú možnosť realizácie svojej integrovanej stratégie rozvoja predstavuje Program rozvoja vidieka. Akčný plán bol vyhotovený v rámci pracovnej skupiny miestnej akčnej skupiny. Pri zostavení akčného plánu účastníci vychádzali z auditu zdrojov, z vypracovaných analýz a zo strategického rámca Integrovanej stratégie rozvoja územia.

Z Integrovanej stratégie rozvoja územia OZ Agroprameň boli vylúčené rozvojové opatrenia a aktivity, ktoré nebudú realizované prostredníctvom osi 4 Leader:

OPATRENIE: *Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam*

Aktivity:

- rekonštrukcia existujúcich poľnohospodárskych objektov (ktoré stratili svoj pôvodný účel) na agroturistické objekty s kapacitou 11 - 40 lôžok– stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia agroturistických zariadení vrátane hygienických, ekologických a rekondičných objektov slúžiacich na rozvoj turistických činností (napr. kryté bazény, fitnesscentrá, masáže a solárne zariadenia, sociálne zariadenia, čističky odpadových vôd a pod.) - stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia, zariadenia a technológií vrátane zariadenia pripojenia na internet;

OPATRENIE: *Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu*

Časť A (článok 55 b) nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005)

- rekonštrukcia a modernizácia nízkokapacitných ubytovacích zariadení s kapacitou maximálne 10 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane zariadenia pripojenia na internet;

- prestavba časti rodinných domov a ďalších nevyužitých objektov na nízkokapacitné ubytovacie zariadenia s kapacitou maximálne 10 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane zariadenia pripojenia na internet; prístavba časti rodinných domov a ďalších nevyužitých objektov na nízkokapacitné ubytovacie zariadenia s kapacitou maximálne 10 lôžok – stavebné investície, investície do vnútorného vybavenia a zariadenia vrátane zariadenia pripojenia na internet;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia kempingového ubytovania vrátane prístupových ciest v rámci areálu, spevnených parkovacích plôch, elektrických, vodovodných a kanalizačných rozvodov, oplotenia, osvetlenia a sociálnych zariadení;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia doplnkových relaxačných zariadení (sauna, krb, bazén a pod.).

Časť B (článok 55 c) nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005)

- - marketing verejných služieb

OPATRENIE: *Obnova a rozvoj obcí*

Aktivita:

- *výstavba, rekonštrukcia a modernizácia vodovodov a kanalizácie*

OPATRENIE: *Rozvoj základných služieb pre obyvateľov*

Aktivita:

- rekonštrukcia a modernizácia rekreačných zón

Pre Integrovanú stratégiu rozvoja územia sú navrhnuté nasledovné opatrenia Programu rozvoja vidieka SR a v rámci nich nižšie uvedené vybrané aktivity:

Priorita 1: Obnova a rozvoj obcí

V rámci špecifického cieľa 1.1 - Zlepšiť podmienky života v obciach ide o opatrenie osi 3 PRV SR:

OPATRENIE 1.1 Obnova a rozvoj obcí

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ:

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia miestnych ciest, lávok, mostov

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia cyklotrás, chodníkov, verejného osvetlenia (2.2 OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast) verejných priestranstiev a parkov.

V rámci špecifického cieľa 1.2 - *Zlepšiť podmienky pre kultúrno-spoločenské a športové využitie občanov a návštevníkov územia ide o opatrenie osi 3 PRV SR:*

OPATRENIE 1.2 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ, napr.:

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihrísk, tržníc, autobusových zastávok a pod.;
- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecných stavieb a objektov spoločenského významu vrátane ich okolia (okrem stavieb a budov evidovaných na MK SR v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok a lokalít UNESCO) vrátane zriadenia pripojenia na internet.

Priorita 2: Rozvoj miestneho hospodárstva

V rámci špecifického cieľa 1.1 - *Rozvíjať miestne hospodárstvo ide o opatrenie osi 3 PRV SR:*

OPATRENIE 2.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam

Oprávnené sú vybrané činnosti vyššie uvedeného opatrenia na základe rozhodnutia Miestnej akčnej skupiny, ktoré sú však v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ:

- výstavba, rekonštrukcia a modernizácia areálov vytvárajúcich podmienky na rozvoj rekreačných a relaxačných činností (turistické chodníky, jazdectvo, rybárstvo, poľovníctvo, pltníctvo, cykloturistika, vodné športy, zimné športy, sauna, bazén, detské ihrisko a pod.) – stavebné investície, investície do vybavenia, strojov a technológií vrátane zriadenia pripojenia na internet.

Priorita 3: Zvýšenie ľudskej kapacity a zachovanie kultúrneho dedičstva

V rámci špecifického cieľa 3.1 - *Zvýšiť informovanosť, vedomostnú úroveň a záujmy miestneho obyvateľstva ide o opatrenie osi 3 PRV SR:*

OPATRENIE 3.1 Vzdelávanie a informovanie

Cieľom podpory sú vzdelávacie projekty zamerané na získavanie, prehľbovanie, inovácie vedomostí, zručností a šírenie informácií o jednotlivých opatreniach osi 3 podľa EPFRV.

Oprávnené sú všetky vzdelávacie a informačné aktivity, ktoré súvisia s cieľmi opatrenia **v časti 2., a to nasledovné formy informačných aktivít alebo ich kombinácie:**

- tvorba nových vzdelávacích programov
- tvorba analýz vzdelávacích potrieb
- krátkodobé kurzy, školenia , tréningy na získanie potrebných vedomostí a zručností
- konferencie a semináre
- televízne a rozhlasové kampane (ako sú propagačné aktivity, besedy, talk shows)
- výmenné informačné stáže a návštevy
- putovné aktivity k cieľovým skupinám
- ďalšie formy, ako napríklad tlačené publikácie a webové portály, trvalý informačný a poradenský servis zameraný na celoživotné vzdelávanie

Priorita 4: Rozvoj spolupráce a partnerstva

V rámci špecifického cieľa 4.1 - *Rozvíjať spoluprácu a partnerstvo na území OZ Agroprameň i mimo neho* ide o opatrenie osi 4 PRV SR:

OPATRENIE 4.1 Vykonávanie projektov spolupráce

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ:

- spoločný marketing Leaderovských skupín v rôznych regiónoch;
- ochrana spoločného kultúrneho bohatstva v rámci vytvoreného partnerstva;

Okrem vyššie uvedených opatrení je v ISRÚ zaradené **aj prierezové opatrenie z PRV SR** a to: opatrenie 431 – Chod miestnej akčnej skupiny, v ktorom oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ:

- školenia manažmentu a zamestnancov MAS zodpovedných za realizáciu stratégie
- štúdie a analýzy dotknutého územia zamerané na aktualizáciu stratégie
- publicita a informovanie o dotknutej oblasti a o stratégii
- prevádzková činnosť
- administratívna činnosť MAS: vyhlásenie výzvy, príjem žiadostí, administratívna kontrola žiadostí a príloh, hodnotenie projektov podľa kritérií, výber projektov a ich schválenie, kontrola realizácie projektov
- zber informácií pre monitoring a hodnotenie
- vedenie zložiek projektov a uchovávanie dokladov

- semináre, školenia pre členov MAS zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie

Na záver môžeme konštatovať, že miestni obyvatelia kládli najväčší dôraz na rozvoj infraštruktúry a služieb obcí.

4.3 Finančný plán

Finančný plán integrovanej stratégie rozvoja územia OZ Agroprameň nadväzuje na akčný plán stratégie a týka sa opatrení Programu rozvoja vidieka SR v podobe, ako boli navrhnuté v strategickom rámci v predchádzajúcej časti tohto dokumentu.

Finančný plán bol vyhotovený v rámci pracovnej skupiny pre program Leader.

1. Určenie maximálne žiadanej sumy z PRV (EPFRV + SR) v rámci opatrenia 4.1 Implementácia integrovaných stratégií rozvoja územia

Vychádzalo sa z maximálnej výšky podpory v rámci opatrenia 4.1. Na základe toho sa stanovila žiadaná suma na jedného obyvateľa MAS 166,49 EUR, t. j.:

$$12\,533 \text{ obyvateľov} \times 166,49 \text{ EUR/obyvateľov} = \mathbf{2\,086\,619,17 \text{ EUR}}$$

2. Stanovenie finančnej alokácie pre jednotlivé rozvojové priority, opatreniami a podporované činnosti, ktoré budú financované prostredníctvom osi 4 Leader

Členovia pracovnej skupiny po intenzívnej diskusii a hlasovaní stanovili váhy finančných prostriedkov na jednotlivé rozvojové priority, opatrenia a činnosti, ktoré plánujú realizovať prostredníctvom osi 4 Leader z PRV, v rámci opatrenia 4.1 Implementácia integrovaných stratégií (tabuľka 4.3.1). Pri stanovení finančnej alokácie boli smerodajné dovtedy spracované časti ISRÚ MAS (audit zdrojov, dotazníkový prieskum, SWOT a problémová analýza, strategický rámec, akčný plán vo väzbe na os 4 Leader).

Opatrenia osi 4 sú v tabuľke č.4.3.1 kalkulované zvlášť, a to opatrenie 431 -. Projekty spolupráce spadajú obsahovo pod Prioritu 4 integrovanej stratégie, majú však samostatný rozpočet v rámci osi 4 (v zmysle Usmernenia administrácie osi 4 Leader maximálna výška oprávnených výdajov na jeden projekt je 75 757 EUR.) OZ Agroprameň si naplánovalo v stratégii jeden projekt spolupráce s výškou oprávnených nákladov 75 557 EUR.

Pre chod MAS sú určené Usmernením pre administráciu osi 4 maximálne prostriedky pre pokrytie oprávnených výdajov 417 336 EUR počas celého programového obdobia. Partnerstvo si naplánovalo využiť pre svoj chod **413 556 EUR**, z tejto čiastky na chod MAS 330 844 EUR a na budovanie zručností a schopností MAS 82 712 EUR

Celkový rozpočet stratégie v úrovni oprávnených nákladov bude 2 575 732,17 EUR, z čoho vlastné zdroje konečných prijímateľov pre OPATRENIE 2.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam budú predstavovať 43 154,21 EUR.

3. Stanovenie finančných prostriedkov a spolufinancovania ďalších rozvojových opatrení ISRÚ MAS, ktoré nebudú realizované z PRV prostredníctvom osi 4 Leader

Účastníci stretnutia, vrátane vedenia OZ Agropremeň, ako miestnej akčnej skupiny prerokovali finančné možnosti realizácie ďalších plánovaných aktivít ISRÚ OZ Agropremeň. Alokované čiastky vychádzajú z reálnych možností jednotlivých subjektov, pričom boli brané do úvahy aj možnosti získania finančných prostriedkov z iných zdrojov (tabuľka 4.3.2).

4. Stanovenie ďalších kritérií pre financovanie projektov v rámci osi 4 Leader

Členovia pracovnej skupiny stanovili minimálne a maximálne oprávnené výdavky na 1 projekt, mieru spolufinancovania projektov a plánovaný počet podporených projektov, ktoré budú realizované prostredníctvom osi 4 Leader (tabuľka 4.3.3). Ďalej stanovili bodovacie kritériá v rámci jednotlivých opatrení, povinné a dodatočné monitorovacie indikátory.

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agropremeň

Tabuľka 4.3.1: Finančná alokácia pre jednotlivé rozvojové priority, opatrenia a podporované činnosti, ktoré budú financované prostredníctvom osi 4 Leader

Názov priority	Názov opatrenia	Podporované aktivity (Podrobný popis aktivít vid' v prílohe č. 7.4 Príloha č.4 Opatrenia osi 3 programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013, implementované prostredníctvom osi 4 Leader)	Finančné prostriedky z PRV (EPFRV + SR)		
			%-né rozdelenie na		Suma (v EUR)
			priority	opatrenie	
Priorita 1 Obnova a rozvoj obcí	Opatrenie 1.1 Obnova a rozvoj obcí	→ výstavba, rekonštrukcia a modernizácia chodníkov, cyklotrás, verejného osvetlenia, verejných priestranstiev a parkov. → výstavba, rekonštrukcia a modernizácia miestnych ciest, lávok, mostov;	97,4%	72,2%	1 507 084,96
	Opatrenie 1.2 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo	→ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia detských a športových ihriísk, tržníc, autobusových zastávok a pod., → Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecných stavieb a objektov spoločenského významu vrátane ich okolia a zriadenia pripojenia na internet.		25,2%	525 946,90
Priorita 2 Rozvoj miestneho hospodárstva	Opatrenie 2.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodár- skym činnostiam	→ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia areálov vytvárajúcich podmienky na rozvoj rekreačných a relaxačných činností	2,1%	2,1%	43 154,21
Priorita 3 Zvýšenie ľudskej kapacity a zachovanie kultúrneho dedičstva	Opatrenie 3.1 Vzdelávanie a informovanie	→ Oprávnené sú všetky vzdelávacie a informačné aktivity, ktoré súvisia s cieľmi opatrenia v časti 2., a to nasledovné formy informačných aktivít alebo ich kombinácie: ➤ tvorba nových vzdelávacích programov; ➤ tvorba analýz vzdelávacích potrieb; ➤ krátkodobé kurzy, školenia , tréningy na získanie potrebných vedomostí a zručností; ➤ konferencie a semináre; ➤ televízne a rozhlasové kampane (ako sú propagačné aktivity, besedy, talk shows); ➤ výmenné informačné stáže a návštevy; ➤ putovné aktivity k cieľovým skupinám; ➤ ďalšie formy, ako napríklad tlačené publikácie a webové portály,	0,5%	0,5%	10 433,10

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agropremeň

		trvalý informačný a poradenský servis zameraný na celoživotné vzdelávanie.			
Spolu os 3			100%	100%	2 086 619,17
Priorita 4 Rozvoj spolupráce a partnerstva	Opatrenie 4.1 Vykonávanie projektov spolupráce	→ Spoločný marketing Leaderovských skupín v rôznych regiónoch; → Ochrana spoločného kultúrneho bohatstva v rámci vytvoreného partnerstva;	-	-	75 557,-
Chod MAS	Chod MAS	→ Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia a príslušnými právnymi predpismi EÚ: ➤ školenia manažmentu a zamestnancov MAS zodpovedných za realizáciu stratégie; ➤ štúdie a analýzy dotknutého územia zamerané na aktualizáciu stratégie; ➤ publicita a informovanie o dotknutej oblasti a o stratégii; ➤ prevádzková činnosť ➤ administratívna činnosť MAS: vyhlásenie výzvy, príjem žiadostí, administratívna kontrola žiadostí a príloh, hodnotenie projektov podľa kritérií, výber projektov a ich schválenie, kontrola realizácie projektov; ➤ zber informácií pre monitoring a hodnotenie; ➤ vedenie zložiek projektov a uchovávanie dokladov; semináre, školenia pre členov MAS zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie.	-	-	413 556,-
Celková suma					2 575 732,17

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agropremeň

Tabuľka 4.3.2: Plánované finančné prostriedky a spolufinancovanie rozvojových opatrení a aktivít v rámci implementácie ISRÚ MAS, ktoré nebudú financované z PRV SR

Rozvojové opatrenie	Plánované činnosti a projekty	Plánovaný celkový rozpočet rozvojového opatrenia (EUR)	Verejné zdroje			Ostatné zdroje	Plánované ostatné zdroje financovania rozvojového opatrenia
			VÚC	Iné verejné zdroje (obce MAS)	Celkom		
Opatrenie 1.3 Budovanie a Modernizácia verejného osvetlenia	→ Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia pre obce	110 000	0	40 000	40 000	70 000	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
Opatrenie 1.4 Ochrana kultúrnych pamiatok	→ Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok	75 000	2500	3 000	5 500	69 500	Ministerstvo kultúry SR, Úrad vlády SR, náboženské spoločnosti, verejná zbierka
Opatrenie 1.5 Zabezpečenie rozvojových dokumentov	→ Vypracovanie a aktualizácia územných plánov, programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí, štúdií, a pod.	20 000	0	20 000	20 000	0	
Opatrenie 2.2 Podpora miestneho podnikania	→ Zabezpečenie základných podmienok pre rozvoj miestneho podnikania, poľnohospodárstva a cestovného ruchu s partnerskou spoluprácou → Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu	1 300 000	0	90 000	90 000	1 210 000	Operačné programy cezhraničnej spolupráce, Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
Opatrenie 3.2 Zachovanie kultúrneho dedičstva	→ Organizovanie tradičných kultúrno-spoločenských podujatí regionálneho charakteru,	38 000	0	10 000	10 000	28 000	Operačné programy cezhraničnej spolupráce

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Opatrenie 5.1 Riešenie problémov odpadového hospodárstva	→ Rekultivácia starých skládok odpadov → Rozvoj separovaného zberu odpadov	160 000	0	60 000	60 000	100 000	Operačný program Životného prostredia, Environmentálny fond
Celkom		1 703 000	2 500	223 000	225 500	1 477 500	

Tabuľka 4.3.3: Minimálne a maximálne oprávnené výdavky na 1 projekt, miera spolufinancovania projektov a plánovaný počet podporených projektov v rámci osi 3 ISRÚ MAS implementovanej prostredníctvom osi 4 Leader

Opatrenie	CELKOVÝ ROZPOČET (EUR)	VEREJNÉ ZDROJE PRV SR (EUR)	SPOLUFIN. PROJEKTU (EUR)	Miera spolufinan. projektov zo strany KP (%)	Min. oprávnené výdavky (EUR)	Max. oprávnené výdavky (EUR)	Plánovaný počet podporených projektov
Opatrenie 1.1 Obnova a rozvoj obcí	1 507 084,96	1 507 084,96	0,00	0%	4 000,00	425 000,00	14
Opatrenie 1.2 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo	525 946,90	525 946,90	0,00	0%	4 000,00	105 000,00	10
Opatrenie 2.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam	86 308,42	43 154,21	43 154,21	50%	3 000,00	40 000,00	3
Opatrenie 3.1 Vzdelávanie a informovanie	10 433,10	10 433,10	0,00	0%	3 000,00	7 000,00	3
Celkom	2 129 773,38	2 086 619,17	43 154,21				

4.4 Monitorovací a hodnotiaci rámec

Pre potreby monitorovania a hodnotenia bol zostavený „Monitorovací a hodnotiaci rámec“, ktorý umožní už na začiatku zväziť reálnosť strategického cieľa, špecifických cieľov a rozvojových opatrení na území OZ Agroprameň. Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň nezahŕňa len opatrenia, ktoré budú realizované prostredníctvom osi 4 Leader PRV SR, ale v rámci implementácie ISRÚ MAS budú využité aj iné zdroje, čo je potrebné zohľadniť pri sledovaní dopadov, výsledkov a výstupov.

Hodnotiaci a monitorovací rámec bude slúžiť ako nástroj priebežného hodnotenia implementácie ISRÚ MAS pre najvyšší orgán, výkonný orgán, monitorovací výbor a kontrolný orgán. Ukazovatele, ktoré obsahuje hodnotiaci a monitorovací rámec, sa budú sledovať nasledovne:

- ***Povinné monitorovacie ukazovatele pre MAS za os 4 Leader*** (tabuľka 4.4.1) – budú sledované ročne do konca roku 2013, resp. do konca roku 2015.
- ***Povinné ukazovatele za opatrenia osi 3 Programu rozvoja vidieka 2007 – 2013, implementované prostredníctvom osi 4 Leader*** (tabuľka 4.4.2) – budú sledované ročne do konca roku 2013, resp. do konca roku 2015.
- ***Dodatočné monitorovacie ukazovatele na úrovni strategického cieľa, na úrovni špecifických cieľov a na úrovni opatrení*** (tabuľka 4.4.3) – budú sledované ročne do konca roku 2013, resp. do konca roku 2015 alebo len na konci roku 2013.

Dodatočné monitorovacie ukazovatele na úrovni strategického cieľa, špecifických cieľov a rozvojových opatrení (viď nižšie v tabuľkách) budú slúžiť pre monitorovanie priebehu a výsledku realizácie projektov v rámci implementácie stratégie a činnosti MAS vzhľadom k stanoveným cieľom. Sledovanie plnenia ukazovateľov bude zabezpečovať manažér MAS spolu s výkonným orgánom, monitorovacím výborom a vonkajším nezávislým hodnotiteľom, pričom dosiahnuté hodnoty týchto ukazovateľov budú prezentované na začiatku každého roka pre všetky orgány občianskeho združenia. MAS bude ročne vypracovávať aj „Správu o činnosti MAS“. Posledná Správa o činnosti MAS bude predložená za rok 2015 (najneskôr do 31.3.2016). Správy budú predkladané PPA/Odboru monitoringu každoročne do 31. marca s údajmi za predchádzajúci kalendárny rok. Súčasťou Správy o činnosti MAS bude aj vyhodnotenie stanovených indikátorov uvedených v stratégii MAS (tabuľka 4.4.1 – 4.4.3).

Tabuľka 4.4.1: Povinné monitorovacie ukazovatele pre MAS za os 4 Leader

Kód a názov opatrenia	Ukazovateľ (názov a merná jednotka)	Východiskový stav	Cieľová hodnota ukazovateľa do r. 2013
41 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia	veľkosť MAS v km ²	183,14	183,14
	počet obyvateľov v podporenej MAS	12 533	12 558
	počet projektov financovaných MAS	0	30
	počet podporených beneficietov	0	17
	počet obcí podporeného územia	0	14
421 Vykonávanie projektov spolupráce	počet podporených projektov spolupráce	0	1
	počet spolupracujúcich MAS	0	2
	hrubý počet vytvorených pracovných miest	0	1
431 Chod miestnej akčnej skupiny	počet podporených aktivít	0	8
	počet účastníkov, ktorí úspešne dokončili tréningovú aktivitu.	0	20

Tabuľka 4.4.2: Povinné ukazovatele za opatrenia osi 3 Programu rozvoja vidieka 2007 – 2013, implementované prostredníctvom osi 4 Leader

Úroveň	Ukazovateľ (názov a merná jednotka)	Typ ukazovateľa	Cieľová hodnota ukazovateľa do r. 2013
Opatrenie: Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam (311)	Počet prijímateľov podpory (počet)	Výstup	3
	Celkový objem investícií (v EUR)	Výstup	86 308,42
	Hrubý počet vytvorených pracovných miest	Výsledok	1
Opatrenie: Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu (313)	Počet podporených aktivít (počet)	Výstup	0
	Celkový objem investícií (v EUR)	Výstup	0
	Hrubý počet vytvorených pracovných miest	Výsledok	0
Opatrenie: Vzdelávanie a informovanie (331)	Počet účastníkov vzdelávacej/informačnej aktivít (počet)	Výstup	100
	Počet vzdelávacích dní (počet)	Výstup	4
	Počet účastníkov, ktorí úspešne absolvovali a ukončili vzdelávaciu aktivitu	Výsledok	15
Opatrenie: Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo (321)	Počet podporených obcí (počet)	Výstup	14
	Celkový objem investícií (v EUR)	Výstup	525 946,90
	Počet osôb vo vidieckych oblastiach, ktorí majú prospech z realizovaného projektu	Výsledok	12 558
Opatrenie: Obnova a rozvoj obcí (322)	Počet podporených obcí (počet)	Výstup	14
	Celkový objem investícií (v EUR)	Výstup	1 507 084,96
	Počet osôb vo vidieckych oblastiach, ktorí majú prospech z realizovaného projektu	Výsledok	12 558

Tabuľka 4.4.3: Dodatočné monitorovacie ukazovatele

Úroveň	Ukazovateľ (názov a merná jednotka)	Východiskový stav	Cieľová hodnota ukazovateľa do r. 2013	Spôsob overovania a získavania údajov, frekvencia zberu
Strategický cieľ: Zvýšiť životný štandard obyvateľov a zatriktívniť územie OZ Agroprameň	Zlepšenie kvality života obyvateľov na území OZ Agroprameň - názory obyvateľov na kvalitu života (%)	14	18	Spôsob overovania: dotazníkový prieskum medzi obyvateľmi MAS Získavanie údajov: od obyvateľov obcí MAS (cca 200 respondentov) Frekvencia zberu: na konci roku 2013
	Celkový prírastok obyvateľstva (počet obyvateľov k 31.12.)	12 533	12 558	Spôsob overovania: obecné štatistiky Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku
Špecifický cieľ 1.1: Zlepšiť podmienky života v obciach	Vybudované bezbariérové miesta v rámci dopravnej infraštruktúry (počet)	0	3	Spôsob overovania: monitorovacie správy z realizovaných projektov Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku
	Vybudované, zrekonštruované a modernizované verejné priestranstvá (počet)	0	8	Spôsob overovania: monitorovacie správy z realizovaných projektov Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku
Špecifický cieľ 1.2: Zlepšiť podmienky pre kultúrno-športové využitie občanov a návštevníkov územia	Vybudované, zrekonštruované a modernizované priestranstvá kultúrno-športového významu (počet)	0	7	Spôsob overovania: monitorovacie správy z realizovaných projektov Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku
Špecifický cieľ 2.1: Rozvíjať miestne hospodárstvo	Vytvorené možnosti na rozvoj miestneho podnikania (počet)	0	3	Spôsob overovania: ponúkané nové možnosti pre miestnych podnikateľov na území MAS Získavanie údajov: od subjektov pôsobiacich v oblasti rozvoja a obecných úradov Frekvencia zberu: na konci každého roku

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agropremeň

<p>Špecifický cieľ 3.1:</p> <p>Zvýšiť informovanosť, vedomostnú úroveň a záujmy miestneho obyvateľstva</p>	<p>Vytvorené vzdelávacie a informačné prvky (počet)</p>	<p align="center">0</p>	<p align="center">2</p>	<p>Spôsob overovania: monitorovacie správy z realizovaných projektov, vyhotovené publikácie, webové portály, atď. Získavanie údajov: od subjektov poskytujúcich informačné aktivity Frekvencia zberu: na konci každého roku</p>
<p>Špecifický cieľ 3.2:</p> <p>Zachovať kultúrne dedičstvo územia OZ Agropremeň</p>	<p>Kultúrno-spoločenské aktivity (počet)</p>	<p align="center">0</p>	<p align="center">14</p>	<p>Spôsob overovania: dotazník pre organizátorov a prevádzkovateľov aktivít Získavanie údajov: organizátori a prevádzkovatelia aktivít Frekvencia zberu: raz ročne</p>
	<p>Obyvatelia využívajúci kultúrno-spoločenské aktivity (počet)</p>	<p align="center">0</p>	<p align="center">1 200</p>	<p>Spôsob overovania: dotazník pre organizátorov a prevádzkovateľov aktivít Získavanie údajov: organizátori a prevádzkovatelia aktivít Frekvencia zberu: raz ročne</p>
<p>Špecifický cieľ 4.1:</p> <p>Rozvíjať spoluprácu a partnerstvo na území OZ Agropremeň i mimo neho</p>	<p>Počet novovytvorených partnerstiev</p>	<p align="center">0</p>	<p align="center">1</p>	<p>Spôsob overovania: monitorovacie správy z realizovaných projektov Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: raz ročne</p>
<p>Špecifický cieľ 5.1:</p> <p>Znížiť znečistenie životného prostredia na území OZ Agropremeň</p>	<p>Realizované projekty na zníženie výskytu odpadu na území MAS (počet)</p>	<p align="center">0</p>	<p align="center">1</p>	<p>Spôsob overovania: ročné vyhodnotenia plnenia rozpočtu obcí MAS Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku</p>
<p>Opatrenie 1.1:</p> <p>Obnova a rozvoj obcí</p>	<p>Plocha vybudovanej alebo zrekonštruovanej dopravnej infraštruktúry a revitalizovaného verejného priestranstva (m²)</p>	<p align="center">0</p>	<p align="center">15 000</p>	<p>Spôsob overovania: monitorovacie správy z realizovaných projektov a ročné vyhodnotenia plnenia rozpočtu obcí MAS Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku</p>

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Opatrenie 1.2: Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo	Nové, zrekonštruované a modernizované detské a športové ihriska, tržnice, autobusové zastávky a pod., (počet)	0	7	Spôsob overovania: monitorovacie správy z realizovaných projektov a ročné vyhodnotenia plnenia rozpočtu obcí MAS Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku
	Zrekonštruované a modernizované obecné stavby a objekty spoločenského významu vrátane ich okolia a zariadenia pripojenia na internet.	0	3	Spôsob overovania: monitorovacie správy z realizovaných projektov a ročné vyhodnotenia plnenia rozpočtu obcí MAS Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku
Opatrenie 1.3: Modernizácia verejného osvetlenia	Nové a modernizované svietidlá a svetelné zdroje verejného osvetlenia (počet)	0	20	Spôsob overovania: monitorovacie správy z realizovaných projektov a ročné vyhodnotenia plnenia rozpočtu obcí MAS Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku
Opatrenie 1.4: Ochrana kultúrnych pamiatok	Zrekonštruované kultúrne pamiatky (počet)	0	1	Spôsob overovania: ročné vyhodnotenia plnenia rozpočtu obcí MAS Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku
Opatrenie 1.5: Zabezpečenie rozvojových dokumentov	Vypracované a aktualizované rozvojové dokumenty (počet)	0	14	Spôsob overovania: ročné vyhodnotenia plnenia rozpočtu obcí MAS Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku
Opatrenie 2.1: Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam	Novopostavené, rekonštruované a modernizované areály slúžiace pre rozvoj rekreačných a relaxačných činností (počet)	0	3	Spôsob overovania: monitorovacie správy z realizovaných projektov Získavanie údajov: od konečných prijímateľov Frekvencia zberu: na konci každého roku

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agropremeň

Opatrenie 2.2: Podpora miestneho podnikania	Realizované partnerské aktivity na rozvoj miestneho podnikania (počet)	0	1	Spôsob overovania: aktivity pre miestnych podnikateľov na území MAS, prezenčné listiny, atď. Získavanie údajov: od subjektov pôsobiacich v oblasti rozvoja a obecných úradov Frekvencia zberu: na konci každého roku
Opatrenie 3.1: Vzdelávanie a informovanie	Vzdelávacie a informačné aktivity (počet)	0	2	Spôsob overovania: monitorovacie správy z realizovaných projektov, vydané akreditácie a povolené informačné aktivity Získavanie údajov: od subjektov poskytujúcich informačné a vzdelávacie aktivity Frekvencia zberu: na konci každého roku
Opatrenie 3.2: Zachovanie kultúrneho dedičstva	Aktivity na ochranu kultúrneho bohatstva	0	10	Spôsob overovania: monitorovacie správy Získavanie údajov: od manažmentu MAS Frekvencia zberu: raz ročne
Opatrenie 4.1: Vykonávanie projektov spolupráce	Pripravené/realizované projekty partnerstiev (počet)	0	1	Spôsob overovania: monitorovacie správy z realizovaných projektov Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku
Opatrenie 5.1: Riešenie problémov odpadového hospodárstva	Ročný objem vyseparovaného odpadu (t)	0	10	Spôsob overovania: frakcia a množstvo odpadu vyseparovaného na území obce - ročné vyhodnotenia plnenia rozpočtu obcí MAS Získavanie údajov: od obecných úradov MAS Frekvencia zberu: na konci každého roku

Spôsob hodnotenia ISRÚ OZ Agroprameň a zapracovanie výsledkov hodnotenia

Vyhodnocovanie stratégie sa bude vykonávať v strednodobom horizonte v roku 2011, na konci programového obdobia v roku 2013 a v roku 2015 po skončení implementácie stratégie. Predmetom strednodobého hodnotenia je hodnotenie výstupov na úrovni rozvojových opatrení a hodnotenie výsledkov na úrovni špecifických cieľov stratégie. Predmetom záverečného hodnotenia na konci programového obdobia a na konci implementácie stratégie je hodnotenie výstupov na úrovni opatrení, hodnotenie výsledkov na úrovni špecifického cieľa a hodnotenie dopadov na úrovni strategických cieľov.

Zber monitorovacích ukazovateľov bude zabezpečovať manažér MAS minimálne na konci každého roku, avšak v prípade tých ukazovateľov, ktoré súvisia s podporovanými aktivitami v rámci osi 4 Leader budú ukazovatele zbierané priebežne, t.j. z monitorovacích správ projektov od jednotlivých konečných prijímateľov. Vyhodnotenie stanovených indikátorov uvedených v stratégii MAS (tabuľka 4.4.1 – 4.4.3) minimálne jedenkrát ročne zabezpečí kancelária MAS. Správu z vyhodnotenia predložia Výkonnému orgánu na prerokovanie a vydanie stanoviska a následne na prerokovanie Monitorovaciemu výboru. Monitorovací výbor správu prerokuje, zhodnotí plnenie cieľov stratégie a následne správu schváli alebo neschváli. Sledované ukazovatele sa porovnávajú v každej správe s počiatočným stavom, s predchádzajúcim monitorovaním a tiež s hodnotami pozorovanými u podporených užívateľov, ako aj u ďalších subjektov, ktorí sa podieľajú na implementácii ISRÚ OZ Agroprameň. V prípade odklonu od plnenia cieľov budú navrhnuté opatrenia, ktoré budú predložené aj najvyššiemu orgánu OZ Agroprameň na prerokovanie a schválenie. Správy slúžia ako podklad pre strednodobé hodnotenie, hodnotenie na konci programového obdobia a na konci implementácie stratégie. V prípade strednodobého hodnotenia správa hodnotiteľa bude slúžiť Monitorovaciemu výboru na sledovanie plnenia cieľov stratégie a bude obsahovať návrhy na zmeny v prípade zistenia odklonu od cieľov. V prípade záverečného hodnotenia na konci programového obdobia (2013) a na konci implementácie (2015) je jeho cieľom využiť jeho výsledky pri zostavovaní novej ISRÚ OZ Agroprameň. Zároveň je jeho cieľom vyhodnotiť dopady a efekty využitia verejných a súkromných zdrojov v prospech cieľov stratégie a ich vplyvu na celkový rozvoj územia.

Postupy sebahodnotenia MAS.

Predmetom sebahodnotenia MAS je:

- priebeh implementácie stratégie
- činnosť MAS a fungovanie vlastného inštitucionálneho zázemia.

Základom sebahodnotenia implementácie stratégie je pravidelné (minimálne raz za rok) číselné vyhodnocovanie vyššie uvedených ukazovateľov monitorovania (výstup) a minimálne raz za rok ukazovateľov hodnotenia (výsledok) za súčasného sledovania celkového vývoja územia v kontexte. Ukazovatele dopadu sa vyhodnocujú na konci programového obdobia (rok 2013) a implementácie stratégie (rok 2015). V súčinnosti s PPA ďalej MAS vyhodnocuje indikátory povinne stanovené v PRV SR, opatreniach osi 3 a 4.

Správy o monitorovaní pripravuje kancelária MAS, ktorá má k dispozícii údaje v podobe kvantifikovaných ukazovateľov – doplnkových a povinných (ich aktuálne hodnoty k dátumu monitorovania) na základe pravidelných zberov údajov u užívateľov v súčinnosti s PPA. Monitorovacie správy sú ďalej podkladom pre zostavenie priebežných hodnotiacich správ a tie slúžia následne ako vstup pre nezávislé hodnotenie implementácie IRSÚ i ako podklad pre RO pre hodnotenie implementácie všetkých vybraných stratégií vrátane posúdenia ako tieto prispievajú k realizácii cieľov PRV SR.

Výkonný výbor na každom svojom zasadnutí prerokuje monitorovacie správy a vydá k nim stanovisko. Správa spolu so stanoviskom je postúpená Monitorovaciemu výboru OZ Agroprameň, ktorý správu prerokuje a schváli alebo neschváli, pričom hodnotí, či implementácia stratégie postupuje v súlade s jej cieľmi.

V prípade, že zistí nezrovnalosti alebo odklon od cieľa, neplánované objektívne dôvody pre nevyužívanie alokovaných zdrojov v jednotlivých opatreniach, alebo vysoké požiadavky v rámci iných opatrení, vykoná návrh na zmeny v implementácii stratégii, tak, aby sa sledovali navrhované strategické a špecifické ciele.

Návrhy na zmenu v implementácii stratégie schvaľuje najvyšší orgán OZ Agroprameň.

Okrem implementácie stratégie, OZ Agroprameň, ako miestna akčná skupina, pravidelne vyhodnocuje svoje inštitucionálne zabezpečenie implementácie stratégie, a to konkrétne:

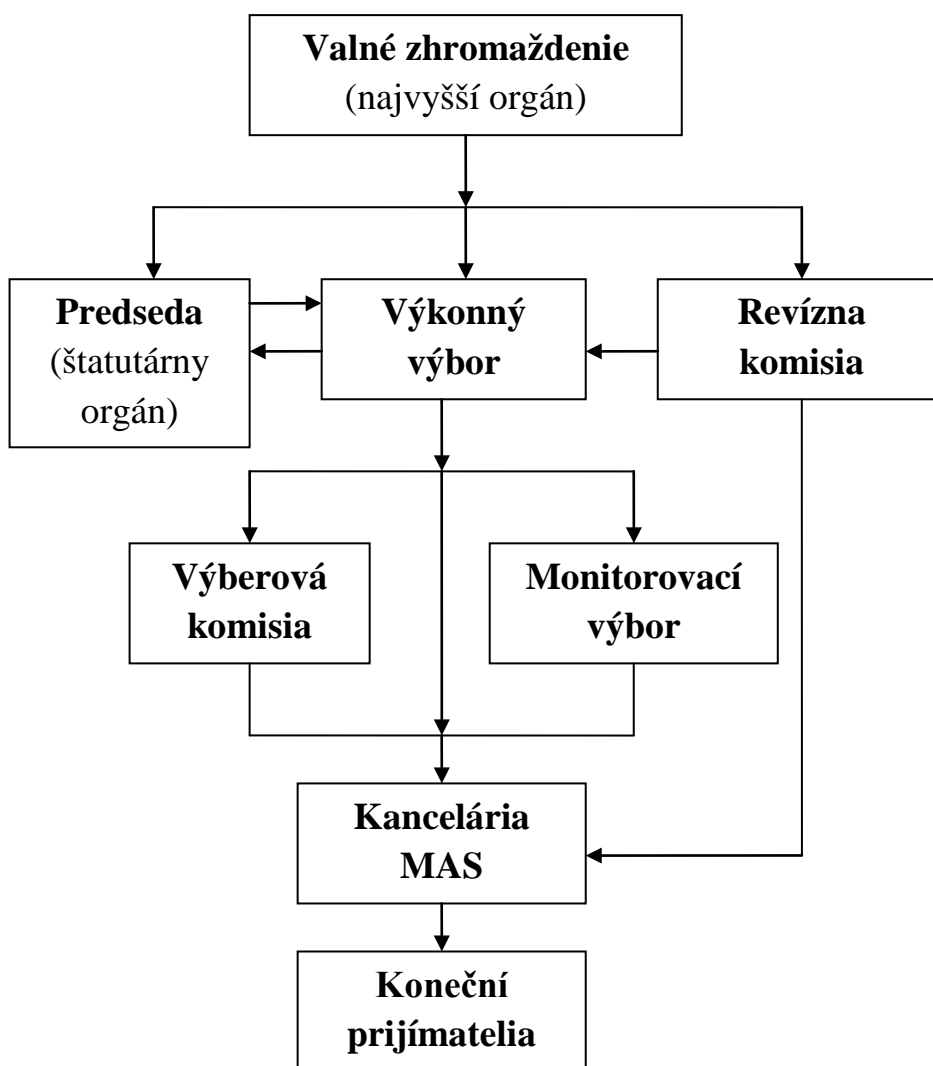
- Funkčnosť existujúcej organizačnej štruktúry MAS
- Funkčnosť manažmentu MAS
- Flexibilitu, účinnosť a oprávnenosť rozhodovacích postupov o stratégii a projektoch
- Schopnosť MAS zabezpečiť implementáciu stratégie a projektov
- Schopnosť MAS zabezpečiť monitoring a hodnotenie projektov

IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ

KAPITOLA 5: IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PRI IMPLEMENTÁCIÍ INTEGROVANEJ STRATÉGIÍ ROZVOJA ÚZEMIA

5.1 Organizačná štruktúra a zdroje

5.1.1 Organizačná štruktúra a zabezpečenie činnosti verejno-súkromného partnerstva (MAS)

Integrovanú stratégiu rozvoja územia občianskeho združenia Agroprameň bude implementovať Občianske združenie Agroprameň, ktoré plní funkciu miestnej akčnej skupiny. Občianske združenie Agroprameň je občianskym združením založeným v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. 27.

marca 1990 o združovaní občanov v znení neskorších predpisov a na Ministerstve vnútra SR bolo zaregistrované dňa 15.12.2009.

Členmi združenia môžu byť plnoleté fyzické osoby a právnické osoby, ktoré súhlasia s cieľmi združenia a jeho stanovami. Podmienkou členstva je, že fyzická alebo právnická osoba musia pôsobiť (mať trvalé prípadne prechodné bydlisko, sídlo alebo prevádzku) na území členských obcí.

Základným dokumentom fungovania MAS sú stanovy, ktoré sú doplnené organizačným poriadkom združenia, smernicou o činnosti kancelárie MAS a smernicou o činnosti výberovej komisie.

Činnosť združenia sledujúc stanovené ciele je zameraná najmä na:

- ✓ Tvorbu integrovanej stratégie, rozvojových plánov územia, ich aktualizáciu, monitoring a evaluáciu
- ✓ Implementáciu integrovanej stratégie rozvoja územia
 - Vypracovanie kritérií pre výber projektov
 - Hodnotenie a výber predkladaných projektov
 - Riadenie činnosti a organizovanie stretnutí
 - Finančné riadenie
- ✓ Vykonávanie projektov spolupráce
 - Spoločný marketing leadrovských skupín v rôznych regiónoch
 - Budovanie kapacít a výmena skúseností a ich prenos
 - Ochrana spoločného kultúrneho bohatstva v rámci spolupráce
- ✓ Chod MAS
 - Školenia manažmentu a zamestnancov MAS zodpovedných za realizáciu stratégie
 - Štúdie a analýzy dotknutého územia zamerané na aktualizáciu stratégie
 - Publicita a informovanie o dotknutej oblasti stratégie
 - Prevádzková činnosť
 - Administratívna činnosť MAS, vyhlásenie výzvy, príjem žiadostí a pod.
 - Zber informácií pre monitoring a hodnotenie
 - Vedenie zložiek projektov a uchovávanie dokladov
 - Semináre, školenia pre členov MAS zamerané na rozširovanie vedomostí a zručností pri vykonávaní stratégie
 - Vypracovanie integrovanej stratégie rozvoja územia
- ✓ Združovanie prostriedkov a vytváranie fondov a zdrojov pre zabezpečenie činnosti a aktivít združenia
- ✓ Propagáciu územia, jeho subjektov a produktov ako aj členov združenia na Slovensku i v zahraničí

Orgánmi združenia sú:

1. **Valné zhromaždenie**
2. **Výkonný výbor** (výberová komisia, monitorovací výbor)
3. **Predseda združenia** - štatutár
4. **Revízná komisia** - kontrolný orgán

Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom združenia. Je tvorené všetkými členmi združenia.

Valné zhromaždenie najmä:

- schvaľuje, mení a dopĺňa stanovky združenia;
- rozhoduje o prijatí fyzickej alebo právnickej osoby za člena združenia;
- volí a odvoláva z funkcie predsedu združenia;
- volí spomedzi seba členov výkonného výboru a ich náhradníkov;
- volí spomedzi seba členov revíznej komisie a ich náhradníkov;
- volí a odvoláva členov a náhradníkov monitorovacieho výboru a výberovej komisie;
- rozhoduje o pomernom zastúpení zloženia výkonného výboru a monitorovacieho výboru a výberovej komisie;
- rozhoduje o vylúčení člena zo združenia a o odvolaní členov výkonného výboru;
- schvaľuje, mení a dopĺňa integrovanú stratégiu rozvoja územia ;
- schvaľuje plán činnosti združenia a výročnú správu;
- schvaľuje rozpočet a správu o hospodárení združenia;
- schvaľuje sumu členského príspevku;
- rozhoduje o dobrovoľnom rozpustení združenia a o jeho zlúčení s iným združením;
- rozhoduje o zániku združenia.

Výkonný výbor je rozhodovacím orgánom združenia a za svoju činnosť sa zodpovedná valnému zhromaždeniu. Riadi činnosť združenia v období medzi zasadnutiami valného zhromaždenia. Volebné obdobie riadiaceho výboru je dvojročné.

Výkonný výbor vykonáva nasledovné činnosti:

- zvoláva a obsahovo pripravuje rokovania valného zhromaždenia a pripravuje základné materiály na tieto rokovania (plán činnosti združenia, výročnú správu, návrh rozpočtu a správu o hospodárení združenia);
- zodpovedá za vypracovanie a implementáciu stratégie;
- predbežne schvaľuje projekty doporučené výberovou komisiou MAS na financovanie z Plánu rozvoja vidieka SR;
- zriaďuje kanceláriu MAS, ktorá zabezpečuje manažovanie MAS, realizovanie úloh združenia, spravovanie verejných prostriedkov MAS;
- menuje a odvoláva manažéra MAS;
- zriaďuje výberovú komisiu MAS a monitorovací výbor;
- schvaľuje štatút, organizačný poriadok a vykonávacie smernice manažmentu monitorovacieho výboru a výberovej komisie;
- voľbou ustanovuje likvidátora pre potreby dobrovoľného rozpustenia združenia;

Výkonný výbor sa schádza podľa potreby, najmenej však raz za tri mesiace. Zasadania zvoláva a vedie predseda. Výkonný výbor je uznášaniaschopný, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jeho členov. Výkonný výbor rozhoduje nadpolovičnou väčšinou hlasov. V prípade rovnosti hlasov je rozhodujúci hlas predsedu výkonného výboru. Výkonný výbor má najmenej 7 členov volených na obdobie dvoch rokov a počet členov výkonného výboru je nepárny. Vo výkonnom výbore sú zástupcovia súkromného sektora vrátane občianskeho a neziskového sektora zastúpení minimálne 50 % všetkých rozhodujúcich hlasov a zástupcovia verejného sektora maximálne 50 % všetkých rozhodujúcich hlasov

Predseda združenia je štatutárnym orgánom združenia, ktorý vystupuje v mene MAS navonok, podpisuje zmluvy, predkladá PPA projekty doporučené a predbežne schválené MAS na čerpanie finančných prostriedkov z PRV SR. Predseda združenia ďalej:

- zvoláva a vedie zasadnutia výkonného výboru, pripravuje ich program, koná v jeho mene a zodpovedá za jeho činnosť;
- riadi, usmerňuje a kontroluje činnosť manažmentu MAS medzi zasadnutiami výkonného výboru.

Volebné obdobie predsedu je dvojročné.

Predseda združenia je zároveň aj predsedom výkonného výboru združenia.

Monitorovací výbor je kontrolným orgánom, ktorý vykonáva najmä hodnotenie a kontrolu realizácie projektov v rámci stratégie, pripravuje a vypracováva správy o implementácii stratégie, správy o monitoringu za ročné obdobie, ktoré sa predkladajú na Riadiaci orgán a Pôdohospodársku platobnú agentúru (ďalej PPA).

Monitorovací výbor vykonáva monitoring priebehu vecného a finančného plnenia projektov za ročné obdobie a vyhodnotenie jednotlivých výziev.

Členovia monitorovacieho výboru musia pôsobiť (mať trvalé, prípadne prechodné bydlisko, sídlo alebo prevádzku) v území MAS, ale nemusia byť členmi MAS.

Revízná komisia je kontrolným orgánom združenia, ktorá sa za svoju činnosť zodpovedá valnému zhromaždeniu. Má troch členov, pričom každý z nich je volený ako zástupca jedného z troch sektorov - verejného, občianskeho a podnikateľského.

Členstvo v revíznej komisii je nezlučiteľné s členstvom v orgánoch združenia okrem valného zhromaždenia. Funkčné obdobie revíznej komisie dvojročné. Revízná komisia si volí spomedzi seba predsedu, ktorý ju zastupuje navonok. Revízná komisia je oprávnená nahliadať do všetkých dokladov a záznamov, týkajúcich sa činnosti združenia, kontrolovať hospodárenie združenia, kontrolovať, či účtovné záznamy sú vedené v súlade so skutočnosťou a či sa činnosť združenia uskutočňuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmito stanovami.

Revízná komisia najmä:

- a) preveruje plnenie plánu činnosti združenia, výročnú správu, návrh rozpočtu združenia a správu o hospodárení združenia;
- b) kontroluje vedenie účtovných kníh a iných dokladov najmenej dvakrát ročne;
- c) upozorňuje výkonný výbor, resp. valné zhromaždenie na zistené nedostatky a podáva návrhy na ich odstránenie;

- d) môže požiadať o zvolanie mimoriadneho valného zhromaždenia, ak si to vyžaduje záujem združenia; pokiaľ tak učiní, je povinnosťou výkonného výboru valné zhromaždenie zvolať;
- e) kontroluje dodržiavanie stanov a vnútorných predpisov;
- f) prejednáva a rieši sťažnosti členov.

Členovia revíznej komisie majú právo zúčastňovať sa na zasadaniach a hlasovaniach výkonného výboru s poradným hlasom.

Funkcia člena revíznej komisie je dobrovoľná a neplatená, každý člen revíznej komisie má právo na náhradu preukázateľných výdavkov, ktoré mu pri výkone jeho funkcie vznikli.

Pred uplynutím funkčného obdobia môže byť člen revíznej komisie odvolaný zo svojej funkcie iba z dôvodov, pre ktoré je možné v zmysle týchto stanov vylúčiť člena.

Pri odvolaní, respektívne odstúpení člena revíznej komisie nastupuje na jeho miesto náhradník zvolený na valnom zhromaždení za príslušný sektor.

Výberová komisia hodnotí a vyberá projekty, prostredníctvom, ktorých sa bude implementovať stratégia. Zároveň zostavuje a predkladá zoznam projektov, ktoré odporúča schváliť na financovanie z PRV výkonnému výboru.

Člen výberovej komisie nemusí byť členom združenia. Počet členov výberovej komisie je nepárny – 9 členov (pričom súkromný, občiansky a neziskový sektor musia byť zastúpení s min. 50 % všetkých rozhodujúcich hlasov a zástupcovia verejného sektora s max. 50 % všetkých rozhodujúcich hlasov a to počas celého obdobia implementácie stratégie.

Výberová komisia sa za svoju činnosť zodpovedá výkonnému výboru.

Člen výberovej komisie nesmie hodnotiť projekt, ktorý predkladá ako konečný prijímateľ – predkladateľ projektu v rámci implementácie stratégie (resp. je štatutárnym zástupcom, zamestnancom, členom riadiacich orgánov a pod. v organizačnej štruktúre predkladaného projektu, alebo sa zúčastnil na jeho vypracovaní ako konzultant, poradca alebo expert). V prípade zistenia takejto skutočnosti, musí byť člen výberovej komisie nahradený iným členom. Pre účely hodnotenia a výberu projektov konečného prijímateľa – predkladateľa projektu v rámci každej výzvy, MAS menuje vždy novú výberovú komisiu, ktorá sa môže skladať z rovnakých členov

Kancelária MAS

Výkonný výbor zriaďuje kanceláriu MAS, ktorá pracuje na základe ním schváleného pracovného a organizačného poriadku a zabezpečuje spravovanie verejných prostriedkov ako aj manažovanie činnosti MAS a realizáciu úloh združenia.

Na čele kancelárie je manažér MAS, menovaný výkonným výborom ktorý je povinný zúčastňovať sa na rokovaní výkonného výboru s hlasom poradným a zabezpečuje plnenie úloh a uznesení výkonného výboru a obsahovo pripravuje materiály na jej rokovania.

Kancelária MAS zabezpečuje najmä:

- o každodennú implementáciu rozvojovej stratégie združenia
- o monitoring a hodnotenie postupu realizácie stratégie združenia, ako aj jednotlivých podporených projektov v území MAS
- o prípravu a realizáciu ďalších rozvojových projektov v súlade so stratégiu združenia v spolupráci s riadim výborom a jeho poradnými orgánmi

- o vyhľadáva partnerov a spolupracuje s tuzemskými a zahraničnými subjektmi
- o administratívne a účtovné práce
- o informovanosť verejnosti a harmonogram výziev na podávanie žiadostí
- o propagáciu miestnej akčnej skupiny a správu a aktualizáciu web stránky
- o organizovanie školení, informačných, poznávacích a vzdelávacích aktivít pre členov združenia a občanov územia
- o vyhľadávanie inovátnych projektov v prospech rozvoja územia
- o získavanie nových členov a žiadateľov o podporu
- o poradenstvo pri príprave projektov a spracovávaní žiadostí

Spôsob propagácie činnosti verejno-súkromného partnerstva (MAS)

Pre verejnosť budú poskytnuté nasledovné informácie:

- Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň,
- Projektové výzvy v rámci realizácie akčného plánu vo väzbe na os 4 Leader,
- Formuláre ŽoNFP v rámci jednotlivých rozvojových opatrení,
- Informácie o území, činnosti a zo života MAS,
- Verejné aktivity týkajúce sa budovania zručností.

Informácie budú poskytnuté pomocou nasledovných informačných tokov:

- **Webová stránka OZ Agroprameň** - hlavný informačný kanál, cez ktorý budú poskytované všetky informácie (napr. výzvy, konzultačné možnosti, vzdelávacie aktivity, podávanie projektov, hodnotenia, atď.). Informácie budú aktualizované denne.
- **Webové stránky obcí na území MAS** – na webových stránkach obcí, ktoré sú členmi OZ Agroprameň, budú poskytnuté krátke informácie o implementovaní ISRÚ OZ Agroprameň a činnosti MAS.
- **Miestne informačné tabule** - počas implementácie ISRÚ OZ Agroprameň budú uverejnené aktuálne informácie s ohľadom projektu a činnosti MAS. Informácie budú aktualizované týždenne.
- **Miestne rozhlasy** - budú využívané počas implementácie ISRÚ MAS na sprostredkovanie aktuálnych informácií, predovšetkým o vyhlásení výziev a o konzultačných možnostiach.
- **Regionálna a celoštátna tlač** - budú využívané na predstavenie OZ Agroprameň, Programu Leader a na informovanie o začiatkoch implementácie ISRÚ MAS, na podávanie informácií o priebehu implementácie a na predstavenie výsledkov. Komunikáciu s predstaviteľmi médií a prípravu tlačových materiálov bude mať na starosti manažér MAS, predseda združenia a administratívny pracovník MAS.

Spôsob konzultácie s konečnými prijímateľmi

Kancelária MAS v záujme prípravy kvalitných ŽoNFP (projektov) zabezpečí pre záujemcov bezplatné poradenstvo na základe rovnosti šancí v nasledovných formách:

- kurzy na prípravu ŽoNFP a projektové manažovanie (3 dni) v rokoch 2010 až 2012,
- informačný deň po každej výzve v rámci každého opatrenia (1 deň),

- poskytovanie informácií e-mailom alebo telefonicky, pričom často kladené otázky budú zverejnené aj na oficiálnej webovej stránke OZ Agropameň (priebežne).
- konzultácie – na základe dohodnutého termínu v kancelárii MAS.

Keďže manažérka MAS má dlhoročné skúsenosti s prípravou a manažovaním projektov, realizovanie kurzov, poradenstva a konzultácií zabezpečí sama. Poskytovanie všeobecných informácií zabezpečuje manažérka a administratívna pracovníčka MAS. Externé poradenstvo a expertná pomoc bude využitá len vo výnimočných prípadoch (napr. v prípade práceneschopnosti, atď.).

5.2 Zdroje verejno-súkromného partnerstva (MAS)

5.2.1 Ľudské zdroje

Chod MAS bude zabezpečovať personál kancelárie MAS, ktorý je uvedený v tabuľke Kancelárie MAS tvoriacej Prílohu č.8 Personálna matica.

5.2.2 Materiálne zdroje

Materiálne zabezpečenie činnosti	Popis situácie	Vlastnícky vzťah V-vlastné, P-prenajaté, zvýhodnené služby - ZS
Budovy, kancelárie	Kancelária MAS bude v budove obecného úradu Lehnice	P
Vybavenie budov, kancelárie	Kancelársky nábytok obce Lehnice	P
Technika (vrátane počítačovej techniky)	Manažérka MAS má vlastný počítač (notebook). Ďalej kancelária MAS bude používať počítač obce Lehnice a v prípade potreby ostatné technické vybavenie obecného úradu Lehnice (najmä audiovizuálnu techniku).	V, P
Pripojenie na internet	Je súčasťou kancelárie.	P
Dopravné prostriedky	Pracovníci kancelárie MAS a členovia orgánov združenia budú používať vlastné vozidlá. Neskôr plánuje združenie kúpiť staršie ojazdené vozidlo	P, V
Iné	Program na účtovanie	V

5.2.3 Finančné zdroje

Okrem finančných prostriedkov opatrenia 4.3 bude chod MAS zabezpečovaný v prvom rade z členských príspevkov a ďalších doplnkových zdrojov, ako sú sponzorské dary.

Na valnom zhromaždení občianskeho združenia Agropremeň dňa 14. januára 2010 v obci Lehnice bol schválené nasledovné členské príspevky:

Obce	0,30 €/ obyvateľ
Fyzické osoby	10,00 €rok
Právnické osoby	100,00 €rok

5.3 Príjem ŽoNFP (projektov)

Postup pri vyhlásení výziev na implementáciu

OZ Agropremeň zverejní prvú Výzvu na implementáciu stratégie do 20-tich pracovných dní odo dňa podpísania zmluvy s PPA tak, aby sa zabezpečil príjem ŽoNFP (projektov) konečného prijímateľa – predkladateľa projektu do štyroch mesiacov od dňa vyhlásenia Výzvy na implementáciu stratégie. Výzvy na implementáciu stratégie budú zverejnené minimálne jedenkrát do roka s tým, že posledná výzva bude zverejnená v roku 2012

OZ Agropremeň bude informovať verejnosť o možnostiach predkladania ŽoNFP (projektov) v rámci implementácie stratégie. Výzva na implementáciu stratégie bude zverejnená na viditeľnom a voľne prístupnom mieste a na internetovej stránke OZ Agropremeň. Vo Výzvach na implementáciu stratégie pre príslušné opatrenia osi 3, ktoré sa budú implementovať prostredníctvom osi 4, budú uverejnené nasledovné náležitosti:

- a) názov MAS, ktorá Výzvu na implementáciu stratégie vyhlasuje, teda OZ Agropremeň;
- b) dátum vyhlásenia a dátum uzavretia Výzvy na implementáciu stratégie;
- c) kontaktné údaje OZ Agropremeň a spôsob komunikácie s ním;
- d) ŽoNFP (projekt) pre príslušné opatrenie osi 3, Usmernenie pre administráciu osi 4 Leader a Príručka a/alebo Dodatky platné ku dňu zverejnenia časovo ohraničenej Výzvy na implementáciu stratégie;
- e) oprávnenosť konečného prijímateľa – predkladateľa projektu;
- f) výška oprávnených výdavkov na 1 projekt,
- g) rozpočet (suma finančných prostriedkov alokovaná pre príslušné opatrenie osi 3 v rámci príslušnej Výzvy na implementáciu stratégie);
- h) oprávnené činnosti a oprávnené výdavky;
- i) časová oprávnenosť realizácie projektu;
- j) oprávnenosť miesta realizácie projektu;
- k) kritéria spôsobilosti pre príslušné opatrenie osi 3 v súlade s Usmernením, Prílohou č.6 Charakteristika priorít a opatrení osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4 a spôsob ich preukázania;
- l) kritéria spôsobilosti v rámci opatrenia 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a spôsob ich preukázania;
- m) kritéria spôsobilosti, ktoré si stanovilo OZ Agropremeň a spôsob ich preukázania;
- n) kritéria na hodnotenie ŽoNFP (projektov);
- o) povinné a nepovinné prílohy stanovené OZ Agropremeň, monitorovacie indikátory pre príslušné opatrenie osi 3 stanovené OZ Agropremeň;

- p) ďalšie podmienky poskytnutia podpory (termín prijatia a miesto predkladania ŽoNFP (projektov), a pod.).

Spôsob zverejnenia výziev na implementáciu stratégie a informovania verejnosti

Výzva na predkladanie ŽoNFP (projektov) v rámci implementácie stratégie bude zverejnená na viditeľnom a voľne prístupnom mieste, na internetovej stránke OZ Agropremeň, na internetových stránkach členských obcí a na informačných tabuliach obcí. V rámci územia MAS bude šírená rôznymi spôsobmi – prostredníctvom regionálnych novín, e-mailovou korešpondenciou, informovaním cez obecné rozhlas a na verejných stretnutiach.

Administratívny postup prijímu a registrácie (ŽoNFP) projektov

Pre prijímanie ŽoNFP (projektov) v príslušnej výzvy zverejnenej OZ Agropremeň bol zvolený nasledovný postup:

1. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu predkladá ŽoNFP (projekt) v termíne uvedenom vo Výzve na implementáciu stratégie, ktorú vyhlasuje OZ Agropremeň.
2. ŽoNFP (projekt) pre jednotlivé opatrenia osi 3, ktoré sa budú implementovať prostredníctvom osi 4 sa predkladajú na OZ Agropremeň podľa realizácie projektu, a to osobne na predpísanom tlačive, ktoré bude zverejnené na internetovej stránke <http://www.land.gov.sk> alebo <http://www.apa.sk> spolu s prílohami v zmysle ŽoNFP

Náležitosti ŽoNFP (projektu), ktoré je povinný predložiť konečný prijímateľ – predkladateľ projektu:

- Kompletne a čitateľne vyplnený formulár ŽoNFP (projekt) pre príslušné opatrenie osi 3 implementované prostredníctvom osi 4 v tlačenej forme, podpísaný konečným prijímateľom – predkladateľom projektu, resp. jeho štatutárnym zástupcom a potvrdený pečaťou (v prípade, ak je konečný prijímateľ – predkladateľ projektu povinný používať pečať).
- **Povinné prílohy k ŽoNFP (projektu)** pre príslušné opatrenie osi 3 implementované prostredníctvom osi 4. Všetky rozhodnutia predkladané konečným prijímateľom – predkladateľom projektu v rámci príloh k ŽoNFP (projektu), vydávané v správnom konaní musia byť opatrené **pečaťou právoplatnosti**.
- **Čestné vyhlásenie** konečného prijímateľa – predkladateľa projektu, resp. jeho štatutárneho zástupcu s úradne osvedčeným podpisom. Čestné vyhlásenie tvorí súčasť formuláru ŽoNFP (projektu).
- **Tabuľková časť ŽoNFP (projektu)** pre príslušné opatrenie osi 3 v tlačenej a zároveň v elektronickej forme (vo formáte „Excel“). V Usmernení, Prílohe č.6 Charakteristika priorít a opatrení osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4 sú uvedené pokyny na vypracovanie Tabuľkovej časti projektu vo formáte Excel.

Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu je povinný k ŽoNFP (projektu) taktiež predložiť:

a) v prípade stavebných investícií

- 1) **právoplatné stavebné povolenie** v zmysle § 66 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov v prípade investícií, pri ktorých sa vyžaduje stavebné

povolenie (originál alebo úradne osvedčená fotokópia) alebo **kópiu žiadosti o vydanie stavebného povolenia vrátane príloh**, pričom právoplatné rozhodnutie o stavebnom povolení predloží na vyzvanie PPA pri podpise zmluvy (úradne osvedčená fotokópia),

2) **ohlásenie stavebnému úradu** v zmysle § 57, zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov pri stavebných investíciách, prípadne určených technológiách (ak nie je potrebné stavebné povolenie), **vrátane písomného oznámenia stavebného úradu, že nemá námietky voči** predloženému stavebnému ohláseniu, spolu s jednoduchým situačným výkresom osvedčeným stavebným úradom a rozpočtom.

b) **projektovú dokumentáciu** v prípade, ak si to charakter realizovaného projektu vyžaduje (napr. stavebné investície) vrátane vyjadrení a stanovísk k projektovej dokumentácii. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu predkladá projektovú dokumentáciu vo formáte PDF na CD. Vyjadrenie a stanoviská k projektovej dokumentácii sa netýkajú projektov, pri ktorých sú predložené prílohy podľa písmena a) (stavebné povolenie alebo ohlásenie stavebnému úradu).

Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu (obce) sú povinní dokladať stavebné výkresy (napr. náčrt stavebnej investície, pôdorys, zakreslenie stavby na pozemku a pod.), ktorých formát je väčší ako A3, okrem originálov nachádzajúcich sa v projektovej dokumentácii (povinná príloha) aj jednu fotokópiu navyše.

c) **dokumentáciu súvisiacu s verejným obstarávaním** podľa Usmernenia, kapitoly 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb :

- **vít'azná cenová ponuka a zápisnica z verejného obstarávania, potvrdenie odborne spôsobilej osoby pre verejné obstarávanie** s úradne osvedčeným podpisom a **preukaz o odbornej spôsobilosti** odborne spôsobilej osoby pre verejné obstarávanie, ak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu postupoval v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní“);
- **vít'azná cenová ponuka a zápisnica z výberu dodávateľa** (z minimálne 3 cenových ponúk), ak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nie je povinný postupovať v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a postupoval podľa Usmernenia, kapitoly 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb, pričom predmet dodania má väčšiu hodnotu ako 30 000 EUR vrátane;
- **cenová ponuka** od dodávateľa, ktorý bude predmet projektu realizovať, v prípade konečného prijímateľa – predkladateľa projektu, ktorý nie je povinný postupovať v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a ak predmet dodania je menší ako 30 000 EUR (postup podľa Usmernenia, kapitoly 14. Usmernenie postupu konečných prijímateľov (oprávnených žiadateľov pri obstarávaní tovarov, stavebných prác a služieb);

d) **riadnu účtovnú závierku konečného prijímateľa - predkladateľa projektu** za posledné účtovné obdobie, za predposledné účtovné obdobie (ak požaduje výpočet

kritérií ekonomickej životaschopnosti za predposledné účtovné obdobie) a **daňové priznanie** konečného prijímateľa – predkladateľa projektu k dani z príjmov potvrdené daňovým úradom za posledný kalendárny rok a za obdobie, v ktorom preukazuje splnenie kritérií ekonomickej životaschopnosti (fotokópie) v prípade, ak sa jedná o povinnú prílohu pre príslušné opatrenie. **Ak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nemá ku dňu predloženia ŽoNFP (projektu) na OZ Agroprameň vyhotovenú riadnu účtovnú závierku za posledné účtovné obdobie,** predkladá riadnu účtovnú závierku za **predposledné účtovné obdobie** spolu s daňovým priznaním k dani z príjmov potvrdené daňovým úradom (v prípade, ak vykonával podnikateľskú činnosť). **Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu je povinný bez vyzvania predložiť riadnu účtovnú závierku za posledné účtovné obdobie spolu s daňovým priznaním k dani z príjmov potvrdeným daňovým úradom na príslušnú MAS a to najneskôr do 5 pracovných dní odo dňa potvrdenia daňovým úradom.** Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu, ktorí začali podnikat' v účtovnom období bezprostredne predchádzajúcom pred podaním ŽoNFP (projektu) na OZ Agroprameň sú povinní predložiť riadnu účtovnú závierku ku dňu predloženia ŽoNFP (projektu) na OZ Agroprameň spolu s daňovým priznaním k dani z príjmov potvrdeným daňovým úradom. **Riadna účtovná závierka je povinnou prílohou len v prípade, ak sa preukazuje splnenie viac ako 30 % podielu tržieb z poľnohospodárskej činnosti.**

Upozornenie

- **Suma finančných prostriedkov** z verejných zdrojov požadovaná konečným prijímateľom – predkladateľom projektu vo formulári ŽoNFP (projekte) v deň jej predloženia na OZ Agroprameň je **konečná** a nie je možné ju v rámci procesu spracovávania dodatočne zvyšovať. Neoprávnené výdavky NFP je konečný prijímateľ – predkladateľ projektu povinný z požadovanej sumy odčleniť.
 - **Čestné vyhlásenie uvedené v ŽoNFP (projekte) musí byť osvedčené notárom alebo Matričným úradom. Kompletná dokumentácia pre všetky opatrenia osi 3 implementované prostredníctvom osi 4 bude predložená v šnurovacích spisových doskách P A4.**
 - Koneční prijímatelia – predkladatelia projektu môžu realizovať projekt aj pred uzatvorením Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. **Oprávnené výdavky v rámci jednotlivých opatrení osi 3 implementované prostredníctvom osi 4 môžu vzniknúť od udelenia Štatútu Miestnej akčnej skupiny** s výnimkou opatrenia 3.1 Diverzifikácia poľnohospodárskych činností, kde sú výdavky oprávnené najskôr dňom predloženia ŽoNFP (projektu) na príslušnú MAS a súboru opatrení 3.4 Obnova a rozvoj obcí, občianskej vybavenosti a služieb, kde sú oprávnené výdavky na obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní a na vypracovanie projektovej dokumentácie potrebnej v rámci stavebného konania oprávnené od 1.1.2007. V prípade, že k uzatvoreniu Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku nedôjde, riziko znáša konečný prijímateľ- predkladateľ projektu.
3. ŽoNFP (projekt) sa predkladá osobne v jednom vyhotovení. OZ Agroprameň prijíma **len kompletne ŽoNFP (projekty)**, ktoré obsahujú všetky požadované prílohy v zmysle

Zoznamu povinných príloh k ŽoNFP (projektu). OZ Agropameň vyplní v ŽoNFP (projekte) tabuľku – Povinné prílohy projektu. Po prijatí kompletnej ŽoNFP (projektu) manažér MAS vystaví **Potvrdenie o prijatí ŽoNFP (projektu) a zároveň vyplní v ŽoNFP (projekte) tabuľku – Prijatie ŽoNFP (projektu) na MAS.** Každá prijatá ŽoNFP (projekt) bude zaregistrovaná a bude jej pridelené identifikačné číslo.

4. Dodržanie všetkých formálnych náležitostí ŽoNFP (projektu) bude predmetom formálnej kontroly ŽoNFP (projektu). Formálnu kontrolu ŽoNFP (projektu) vykonáva manažér MAS, (vyplní v ŽoNFP (projekte) tabuľku – Formálna kontrola projektu). Pri formálnej kontrole manažér MAS vykonáva aj kontrolu formy predpísaných príloh (originál, fotokópia, úradne osvedčená fotokópia, resp. elektronická verzia v zmysle povinných príloh k ŽoNFP).
5. V prípade ak manažér MAS pri formálnej kontrole zistí, že ŽoNFP (projekt) neobsahuje formálne náležitosti, bude konečnému prijímateľovi – predkladateľovi projektu zaslaná výzva na doplnenie a to osobne alebo doporučené poštou (pri osobnom prevzatí výzvy na doplnenie ŽoNFP (projektu) musí byť jej osobné prevzatie konečným prijímateľom – predkladateľom projektu potvrdené podpisom a pečiatkou, ak je konečný prijímateľ – predkladateľ projektu povinný ju používať, a to na rovnopise Výzvy na doplnenie ŽoNFP (projektu), ktorý sa zakladá k ŽoNFP (projektu)). V rámci výzvy na doplnenie môžu byť koneční prijímatelia – predkladatelia projektu požiadaní o doplnenie formy predpísaných príloh (originál, fotokópia, úradne osvedčená fotokópia, a pod.), podpisov a pod. Ak konečný prijímateľ – predkladateľ projektu nedoplní náležitosti ŽoNFP (projektu) do termínu stanoveného vo Výzve na doplnenie ŽoNFP (projektu), ŽoNFP (projekt) bude považovaná za nekompletnú a bude z ďalšieho spracovania vyradená.
6. Manažér MAS predloží zaregistrované ŽoNFP (projekty), ktoré nespĺnili podmienky formálnej kontroly formou **Návrhu na vyradenie ŽoNFP (projektu) z dôvodu nesplnenia podmienok formálnej kontroly** na schválenie Výberovej komisii OZ Agropameň. Na základe tohto schválenia budú koneční prijímatelia – predkladatelia projektu, ktorí nespĺnili podmienky formálnej kontroly a ani v termíne určenom na doplnenie ŽoNFP (projektu), neodstránili zistené nedostatky z ďalšieho hodnotenia vylúčení. **Návrh na vyradenie ŽoNFP (projektu) z dôvodu nesplnenia podmienok formálnej kontroly pre príslušné opatrenie osi 3 sa zakladá k ŽoNFP (projektu).**

5.4 Výber ŽoNFP (projektov)

Postupy na výber ŽoNFP (projektov) konečných prijímateľov – predkladateľov projektov (vrátane kritérií na hodnotenie ŽoNFP (projektov), spôsob hlasovania pri rovnakom počte bodov) pre príslušné opatrenia osi 3 PRV, ktoré sa budú implementovať prostredníctvom osi 4 Leader

Vyhodnotenie ŽoNFP (projektov) bude vykonávať výberová komisia OZ Agropameň na základe svojej smernice schválenej výkonným orgánom a v zmysle stanovených bodovacích kritérií. Výberová komisia okrem obsahového hodnotenia projektov bude vykonávať aj administratívnu

kontrolu (okrem formálnej kontroly) projektov. Ďalej schvaľuje vyradenie projektov z ďalšieho hodnotenia na základe nesplnenia formálnych kritérií.

- Výberová komisia OZ Agroprameň vykoná administratívnu kontrolu prijatých a zaregistrovaných ŽoNFP (projektov), ktoré splnili podmienky formálnej kontroly v súlade s:
 - Usmernením, kapitolou 2. Miestna akčná skupina, bodom 2.2 Štruktúra MAS, časť 2a) Výberová komisia MAS vyplní v ŽoNFP tabuľku – Administratívna kontrola a hodnotenie ŽoNFP (projektu), časť 1. Administratívna kontrola ŽoNFP (projektu).
 - vykoná kontrolu oprávnených výdavkov projektu, tabuľka č.14a) – 14ch), príp. 23a) – 23ch) v rámci príloh – tabuľková časť projektu vo formáte Excel. Kontrola sa vykonáva v zmysle splnenia kritérií pre uznateľnosť výdavkov, splnenia min. a max. výšky oprávnených výdavkov, oprávnenosti výdavkov v zmysle Usmernenia, kapitoly 1. Všeobecné podmienky poskytnutia nenávratného finančného príspevku pre opatrenia osi 4 Leader, časť B. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu, písm. c).
 - vykoná kontrolu splnenia 30% - tného podielu tržieb z poľnohospodárskej činnosti na celkových tržbách za predchádzajúce ukončené účtovné obdobie, tabuľka č.7, bod 4. 30% - tný podiel ročných tržieb z poľnohospodárskej činnosti vrátane dotácií a to v rámci príloh – tabuľková časť projektu vo formáte Excel, pri opatrení 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam, implementované prostredníctvom osi 4 a opatrení 3.2 Podpora činností v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, časť A, implementované prostredníctvom osi 4. Kontrola sa vykonáva v zmysle oprávnenosti konečného prijímateľa – predkladateľa projektu.
 - vykoná kontrolu intenzity pomoci, tabuľka č.15 v rámci príloh – tabuľková časť projektu vo formáte Excel. Kontrola sa vykonáva v zmysle splnenia min. a max. výšky oprávnených výdavkov, oprávnenosti výdavkov v zmysle Usmernenia, kapitoly 1. Všeobecné podmienky poskytnutia nenávratného finančného príspevku pre opatrenia osi 4 Leader, časť B. Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu, písm. c). a splnenia podmienok financovania z vlastných zdrojov v rámci intenzity pomoci.

V prípade opatrení osi 3, kde sa vyžaduje výpočet kritérií ekonomickej životaschopnosti, je OZ Agroprameň povinné pozastaviť vykonanie administratívnej kontroly do doby pokiaľ všetci koneční prijímatelia - predkladatelia projektov nepredložia riadnu účtovnú závierku za posledné účtovné obdobie spolu s daňovým priznaním k dani z príjmov a to v súlade s touto kapitolou, bodom 4. časti Náležitosti ŽoNFP (projektu), ktoré je povinný predložiť konečný prijímateľ – predkladateľ projektu.

- V prípade, ak ŽoNFP (projekt) nebude spĺňať jedno z minimálnych kritérií spôsobilosti pre príslušné opatrenie osi 3 uvedené v Usmernení, Prílohe č.6 Charakteristika priorit a opatrení osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4 a/alebo kritéria spôsobilosti uvedené v Usmernení, kapitole 5. Opatrenie 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a/alebo kritéria spôsobilosti, ktoré si stanovilo OZ Agroprameň pre jednotlivé opatrenia osi 3 v rámci implementácie stratégie, Výberová komisia OZ

Agropameň vypracuje **Návrh na vyradenie ŽoNFP (projektu) z dôvodu nesplnenia kritérií spôsobilosti** pre príslušné opatrenie, ktoré sa zakladá k ŽoNFP (projektu).

- Výberová komisia OZ Agropameň zoradí ŽoNFP (projekty) podľa výsledkov vyhodnotenia ŽoNFP (projektov) a predloží návrh ŽoNFP (projektov), ktoré schvaľuje/odporúča, resp. neschvaľuje/neodporúča na financovanie z PRV výkonnému orgánu na schválenie.
- Po ukončení procesu hodnotenia ŽoNFP (projektov) predloží OZ Agropameň na PPA, Protokol o výbere ŽoNFP (projektov) (Usmernenie, Príloha č. 3 Protokol o výbere Žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Programu rozvoja vidieka SR 2007-2013 (projektov) MAS) spolu s povinnými prílohami k Protokolu o výbere ŽoNFP (projektov). Vyššie uvedené dokumenty OZ Agropameň predloží na Ústredie PPA, Sekciu projektových podpôr, Dobrovičová 12, 815 26 Bratislava a to doporučené poštou do 30-tich pracovných dní od uzávierky termínu na predkladanie ŽoNFP (projektov) v rámci Výzvy na implementáciu stratégie. V prípade, ak OZ Agropameň nepredloží niektorú z povinných príloh k Protokolu o výbere ŽoNFP (projektov) na PPA, proces administratívnej kontroly ŽoNFP (projektov) vykonávanej PPA sa pozastavuje do času predloženia dokumentov MAS a to na základe výzvy na doplnenie od PPA.
- Protokol o výbere ŽoNFP (projektov) MAS musí byť podpísaný predsedom výberovej komisie OZ Agropameň, štatutárom OZ Agropameň a zástupcom výkonného orgánu.
- PPA pri administratívnej kontrole ŽoNFP (projektov) si vyhradzuje právo dodatočného vyžiadania ďalších informácií (objasnenia nezrovnalostí) od konečného prijímateľa – predkladateľa projektu v závislosti od charakteru ŽoNFP (projektu). PPA pri administratívnej kontrole ŽoNFP (projektov) nesmie meniť hodnotenie ŽoNFP (projektu) v súlade s kritériami na hodnotenie ŽoNFP (projektov), ktoré si stanovila MAS (výberové kritériá a bodovacie kritériá).
- PPA nesmie žiadať od konečného prijímateľa – predkladateľa projektu v prípade objasnenia nezrovnalostí nasledovné informácie a podkladové materiály
 - dodatočné predkladanie povinných a nepovinných príloh, ktoré boli predmetom kritérií na hodnotenie ŽoNFP (projektu) (s výnimkou opravy formálnych);
 - opravu/úpravu obsahu povinných príloh a ŽoNFP (projektu), ktoré boli predmetom kritérií na hodnotenie ŽoNFP (projektu) (s výnimkou opravy formálnych chýb).
- **PPA do 40-tich pracovných dní od prijatia Protokolu o výbere ŽoNFP (projektov) na PPA** (vrátane výzvy na doplnenie) vykoná administratívnu kontrolu ŽoNFP (projektov) prijatých na PPA, ktorá pozostáva z kontroly:
 - a) Aktualizácie opatrení osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4 v zmysle Usmernenia, kapitoly 12. Vykonávanie zmien, bod 12.1. Zmeny vykonávané MAS, časť 1. Zmeny bez predchádzajúceho súhlasu PPA (kontrola súladu ustanovení v Dodatku k Integrovanej stratégii rozvoja územia s PRV alebo Usmernením, Prílohou č.6 Charakteristika priorít a opatrení osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4 platných v čase zverejnenia Výzvy na implementáciu stratégie). Kontrola sa vykonáva len v prípade, ak OZ Agropameň vykonalo túto aktualizáciu v súlade s podmienkami kapitoly 12. Vykonávanie zmien.

- b) ŽoNFP (projektov), ktoré nespĺnili podmienky formálnej kontroly OZ Agroprameň v zmysle oprávneného vylúčenia ŽoNFP (projektov) z ďalšieho hodnotenia.
- c) ŽoNFP (projektov), ktoré OZ Agroprameň neschválilo/neodporúča na financovanie z PRV (nesplnenie podmienok administratívnej kontroly a/alebo nesplnenie kritérií na hodnotenie ŽoNFP (projektov) pre príslušné opatrenie osi 3, ktoré si stanovilo OZ Agroprameň) v zmysle oprávneného neschválenia ŽoNFP (projektov) na financovanie z PRV
- d) ŽoNFP (projektov), ktoré MAS schválila/odporúča na financovanie z PRV.

Administratívna kontrola ŽoNFP (projektov) podľa bodu 17. písm. b) až d) tejto kapitoly sa vykonáva zmysle kontroly

- oprávnenosti konečného prijímateľa – predkladateľa projektu pre príslušné opatrenie osi 3, v zmysle definícií, ktoré sú uvedené vo Výzve na implementáciu stratégie, v Usmernení, Prílohe č.6 Charakteristika priorit a opatrení osi3 , ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4;
- splnenia oprávnenosti činností v súlade s činnosťami, ktoré si MAS stanovila pre príslušné opatrenia osi 3, ako aj ich súlad s činnosťami definovanými pre príslušné opatrenia osi 3 vo Výzve na implementáciu stratégie a Usmernení, Prílohe č.6 Charakteristika priorit a opatrení osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4. Kontroluje, či činnosti nespádajú do kategórie neoprávnených projektov, stanovených pre príslušné opatrenia osi 3 v Usmernení, Prílohe č.6 Charakteristika priorit a opatrení osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4;
- splnenia kritérií pre uznateľnosť výdavkov (oprávnené a neoprávnené výdavky, min. a max. výšku oprávnených výdavkov na 1 projekt) stanovených pre príslušné opatrenia osi 3 vo Výzve na implementáciu stratégie a Usmernení, Prílohe č.6 Charakteristika priorit a opatrení osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4 a splnenia min. a max. výšky oprávnených výdavkov na 1 projekt, ktoré si stanovilo OZ Agroprameň;
- splnenia všetkých kritérií spôsobilostí definovaných pre príslušné opatrenia osi 3 vo Výzve na implementáciu stratégie , v Usmernení, kapitole 5. Opatrenie 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia a Prílohe č.6 Charakteristika priorit a opatrení osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4 a kritérií spôsobilosti, ktoré si stanovila MAS pre príslušné opatrenia osi 3;
- splnenia podmienok uvedených v Usmernení, kapitole 1. Všeobecné podmienky poskytnutia nenávratného finančného príspevku pre opatrenia osi 4 Leader, (časť B c), d), h), i), k);
- splnenia kritérií na hodnotenie ŽoNFP (projektov) pre príslušné opatrenia osi 3, ktoré si stanovilo OZ Agroprameň (výberové a bodovacie kritériá);
- súlad Výzvy na implementáciu stratégie a postupov pre výber projektov pre príslušné opatrenie osi 3 so schválenou Integrovanou stratégiou rozvoja územia;
- splnenie podmienky zloženie členov Výberovej komisie MAS a výkonného orgánu MAS, ktorá musí odrážať podmienky nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 a vykonávacieho nariadenia Komisie (ES) č. 1974/2006 – zástupcovia súkromného sektora vrátane občianskeho a neziskového musia byť zastúpení s min. 50 % všetkých rozhodujúcich hlasov a zástupcovia verejného sektora s max. 50 % všetkých rozhodujúcich hlasov a to počas celého obdobia implementácie stratégie.

- PPA po ukončení administratívnej kontroly ŽoNFP (projektov) vydá do 7 pracovných dní konečným prijímateľom – predkladateľom projektu
 - a. **Rozhodnutie o schválení o schválení Žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 (projektu)** a predloží návrh zmluvy do 15-tich pracovných dní od vydania Rozhodnutia o schválení ŽoNFP (projektu),
 - b. **Rozhodnutie o neschválení Žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013 (projektu)**, ktorí nespĺnili podmienky formálnej kontroly MAS a/alebo administratívnej kontroly MAS a/alebo kritéria na hodnotenie ŽoNFP (projektov)
 - c. **Rozhodnutie o neschválení ŽoNFP (projektu)** z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov pre dané opatrenie na realizáciu projektu.
- PPA oboznámi s výsledkami administratívnej kontroly ŽoNFP (projektov) OZ Agroprameň do 7 pracovných dní od ukončenia administratívnej kontroly vykonanej PPA nasledovne:
 - **Rozhodnutie o schválení ŽoNFP (projektu):** koneční prijímatelia – predkladatelia projektu s ktorými bude uzatvorená zmluva o poskytnutí NFP;
 - **Rozhodnutie o neschválení ŽoNFP (projektu):** koneční prijímatelia – predkladatelia projektu, ktorí nespĺnili podmienky formálnej kontroly MAS a/alebo administratívnej kontroly MAS a/alebo kritéria na hodnotenie ŽoNFP (projektov).
- V prípade, ak PPA v rámci administratívnej kontroly zistí pochybenie pri aktualizácií opatrení osi 3, ktoré sú implementované prostredníctvom osi 4 a/alebo pri formálnej a/alebo administratívnej kontrole a/alebo hodnotení ŽoNFP (projektov) MAS, vyzve OZ Agroprameň k náprave – proces výberu a hodnotenia ŽoNFP (projektov) sa uskutoční znova. PPA prijaté a hodnotené ŽoNFP (projekty) vráti OZ Agroprameň na prehodnotenie. Proces administratívnej kontroly ŽoNFP (projektov) vykonávanej PPA sa pozastavuje do času predloženia prehodnotených ŽoNFP (projektov) a dokumentov. OZ Agroprameň je povinné v rámci procesu prehodnotenia použiť príslušné tabuľky v rámci ŽoNFP (projektu) pre príslušné opatrenie osi 3 s označením „Prehodnotenie ŽoNFP (projektu)“.
- Konečný prijímateľ – predkladateľ projektu môže podať žiadosť o preskúmanie Rozhodnutia o neschválení ŽoNFP (projektu) v zmysle § 37 zákona 528/2008 Z.z. a to do 15 dní od jeho doručenia. Žiadosť o preskúmanie rozhodnutia o neschválení ŽoNFP (projektu) sa podáva na Pôdohospodársku platobnú agentúru, Dobrovičova 12, 815 26 Bratislava, ktorá musí byť doručená preukázateľným spôsobom.

PPA je povinná informovať OZ Agroprameň okrem uzavretia zmluvy s konečným prijímateľom – predkladateľom projektu, aj o výške vyplatených finančných prostriedkov, o zmenách a dodatkoch k zmluve s konečným prijímateľom – predkladateľom projektu, o vykonaní kontroly na mieste, prípadne zástupcu OZ Agroprameň na takúto kontrolu prizvať.

Na vyhodnotenie projektov boli stanovené nasledovné bodovacie kritériá (sú obsahom Prílohy č.4 Opatrenia osi 3 a osi 4 Programu rozvoja vidieka SR 2007 – 2013, implementované prostredníctvom osi 4 LEADER):

Opatrenie 1.1 Obnova a rozvoj obcí		
Bodovacie kritérium	Body	Poznámka

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Žiadateľovi nebola doposiaľ v rámci PRV SR 2007 – 2013, osi 4 Leader schválená v danom opatrení žiadna ŽoNFP	30	
Žiadateľ sa zúčastnil na tvorbe ISRÚ OZ Agroprameň	25	Štatutár žiadateľa sa zúčastnil min. na dvoch stretnutiach venovaných vypracovaniu ISRÚ OZ Agroprameň
Projekt je v súlade so schváleným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja príslušnej obce	25	
Projekt rieši bezpečnosť pohybu telesne postihnutých obyvateľov	5	
Projekt je umiestnený v obci s nasledovnou hustotou obyvateľov na km ² :		
do 50	4	
nad 50 – do 100	2	
Projekt rieši odstránenie havarijného stavu alebo živeľnej pohromy	5	
Kvalita projektu, pričom hodnotené budú nasledovné skutočnosti: – komplexnosť projektu; – rekonštrukcia, modernizácia, dostavba; – prístup verejnosti k výstupom projektu.	6	Za každú splnenú podmienku 2 body.
Celkom	100	
Postup pri rovnakom počte bodov		1. Termín podania ŽoNFP 2. Lepší pomer žiadaná podpora/počet obyvateľov

Opatrenie 1.2 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo		
Bodovacie kritérium	Body	Poznámka
Žiadateľovi nebola doposiaľ v rámci PRV SR 2007 – 2013, osi 4 Leader schválená v danom opatrení žiadna ŽoNFP	30	
Žiadateľ sa zúčastnil na tvorbe ISRÚ OZ Agroprameň	25	Štatutár žiadateľa sa zúčastnil min. na dvoch stretnutiach venovaných vypracovaniu ISRÚ OZ Agroprameň
Projekt je v súlade so schváleným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja príslušnej obce	25	
Projekt rieši bezpečnosť pohybu telesne postihnutých obyvateľov alebo problém mladých ľudí do 30 rokov alebo problém žien	6	Pridelí sa 6 bodov, ak bude splnená aspoň jedna z uvedených podmienok.
Projekt je umiestnený v obci s nasledovnou hustotou obyvateľov na km ² :		
do 50	4	
nad 50 – do 100	2	
Projekt rieši odstránenie havarijného stavu alebo živeľnej pohromy	5	

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Kvalita projektu, pričom hodnotené budú nasledovné skutočnosti: – komplexnosť projektu; – prístup k internetu; – rekonštrukcia, modernizácia, dostavba – znižovanie energetickej náročnosti – prístup verejnosti k výstupom projektu.	5	Za každú splnenú podmienku 1 bod.
Celkom	100	
Postup pri rovnakom počte bodov		1. Termín podania ŽoNFP 2. Lepší pomer žiadaná podpora/počet obyvateľov

Opatrenie 2.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam		
Bodovacie kritérium	Body	Poznámka
Žiadateľovi nebola doposiaľ v rámci PRV SR 2007 – 2013, osi 4 Leader schválená v danom opatrení žiadna ŽoNFP	30	
Projekt je zameraný na plnenie prioritných cieľov ISRÚ OZ Agroprameň	15	
Žiadateľom je žena alebo mladý človek do 30 rokov	15	
Projekt je umiestnený v obci s nasledovnou hustotou obyvateľov na km ² : do 50 nad 50 – do 100	4 2	
Súčasťou projektu je aj poskytovanie doplnkových služieb v oblasti cestovného ruchu.	10	
Projekt sa realizuje v obci <ul style="list-style-type: none"> - v ktorej žiadateľ vykonáva poľnohospodársku činnosť, - ktorá je v okrese, v ktorom žiadateľ vykonáva poľnohospodársku činnosť 	10 5	
Súčasťou projektu je i riešenie internetizácie podporenej aktivity.	6	
Projekt vedie k diverzifikácii príjmov podnikateľov a prináša nové oblasti činnosti v podnikaní, podporuje miestnu tradičnú produkciu.	10	
Celkom	100	
Postup pri rovnakom počte bodov		1. Termín podania ŽoNFP 2. Lepší pomer žiadaná podpora/počet obyvateľov

Opatrenie 3.1 Vzdelávanie a informovanie		
Bodovacie kritérium	Body	Poznámka
Žiadateľovi nebola doposiaľ v rámci PRV SR 2007 – 2013 schválená v danom opatrení žiadna ŽoNFP	15	

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Skúsenosti žiadateľa v danej činnosti	10	
Veľkosť cieľovej skupiny projektu	30	Od 10 do 20 účastníkov - 10 bodov, od 21 do 40 účastníkov - 20 bodov, nad 40 účastníkov - 30 bodov.
Zaradenie projektu do prioritnej oblasti vzdelávacej / informačnej aktivity MAS	25	Prioritné oblasti vzdelávacej aktivity: 1. ochrana životného prostredia, 2. obnova a rozvoj vidieka, 3. inovácie vo vidieckych oblastiach, zavádzanie informačných technológií, internetizácia. Prioritné oblasti informačnej aktivity: 1. tlačené publikácie a webové portály, trvalý informačný a poradenský servis zameraný na celoživotné vzdelávanie, 2. krátkodobé kurzy, školenia, tréningy na získanie potrebných vedomostí a zručností, 3. výmenné informačné stáže a návštevy v tuzemsku a v EÚ.
Informačná / vzdelávacia aktivita je zameraná prevažne na ženy	5	
Informačná / vzdelávacia aktivita je zameraná prevažne na poľnohospodárov	5	
Informačná / vzdelávacia aktivita je zameraná prevažne na marginalizované skupiny obyvateľstva	5	
Informačná / vzdelávacia aktivita je zameraná prevažne na mladých ľudí do 30 rokov	5	
Celkom	100	
Postup pri rovnakom počte bodov		1. Zaradenie projektu do prioritnej oblasti vzdelávacej / informačnej aktivity MAS 2. Veľkosť cieľovej skupiny projektu 3. Termín podania ŽoNFP 4. Výška žiadaného nenávratného finančného príspevku

Bodovacie kritériá v rámci jednotlivých opatrení boli navrhnuté tak, aby bol výber ŽoNFP (projektov) čo najjednoduchší, a aby boli splnené ďalšie požiadavky výberu, ako napr.:

- Odbornosť pri posudzovaní projektov
- Kvalita projektu
- Potreba územia a miestnych obyvateľov MAS
- Prepojenosť projektu so stanovenými monitorovacími ukazovateľmi
- Podpora zvýhodnených skupín (mládež do 30 rokov, ženy, marginalizované skupiny a poľnohospodári).

V rámci bodovacích kritérií boli stanovené aj ďalšie kritériá (postup) pri rovnakom počte bodov. Tieto kritériá boli navrhnuté tak (min. 2 a max. 4 postupové možnosti), aby pri výbere projektov nevznikol problém, konflikt a nesúlad vo výberovej komisii.

Spôsob zostavenia výberovej komisie MAS a dôvody výberu jej členov

Výberovú komisiu OZ Agropameň vymenuje a schváli výkonný orgán OZ Agropameň. Pre účely hodnotenia a výberu projektov konečných prijímateľov v rámci každej výzvy, výkonný výbor menuje vždy novú Výberovú komisiu, ktorá sa môže skladať z rovnakých členov. Členovia výberovej komisie volia spomedzi seba a odvolávajú predsedu, zodpovednú osobu za činnosť tohto orgánu. Člen výberovej komisie OZ Agropameň nesmie hodnotiť projekt, ktorý predkladá ako konečný prijímateľ, alebo je štatutárnym zástupcom, zamestnancom, členom riadiacich orgánov a pod. v organizačnej štruktúre predkladaného projektu, alebo sa zúčastnil na jeho vypracovaní ako konzultant, poradca alebo expert. V prípade zistenia takejto skutočnosti, musí byť člen výberovej komisie OZ Agropameň nahradený iným členom (členovia výberovej komisie OZ Agropameň pred hodnotením projektu musia podpísať „Vyhlásenie o zachovaní dôvernosti informácií“, „Vyhlásenie o nestrannosti“ a „Vyhlásenie o zamedzení konfliktu záujmov“). Náhradného člena výberovej komisie vymenuje taktiež výkonný orgán občianskeho združenia.

Valné zhromaždenie OZ Agropameň na svojom zasadnutí dňa 14.01.2010 schválilo členov výberovej komisie pre prvú výzvu v rámci implementácie opatrení ISRÚ OZ Agropameň v nasledovnom zložení:

1. Ing. Donald Álló - zastupuje obec Vojka nad Dunajom,
2. Ing. Tibor Mészáros - zastupuje obec Oľdza,
3. Tivadar Sidó - zastupuje obec Horná Potôň,
4. Mgr. Alajos Rostás – zastupuje Obec Potônske Lúky,
5. Zoltán Czífery - FO - zastupuje poľnohospodárov,
6. Ing. Tibor Szabó – FO – zastupuje podnikateľský sektor,
7. Ing. arch. Jiří Zlámal - zastupuje RRA Podunajsko - expert na projekty,
8. Vojtech Čomor – FO – zastupuje podnikateľský sektor,
9. Nataša Rajcsányiová - FO - zastupuje ženy, expert na projekty.

Výberová komisia schválená výkonným orgánom bola zostavená na základe nasledovných požiadaviek:

- Odborné zázemie pri hodnotení projektov,
- Osoba zo zvýhodnených skupín (žena, mládež do 30 rokov, poľnohospodár a marginalizovaná skupina).

Na základe týchto podmienok môžeme charakterizovať členov výberovej komisie v rámci prvej výzvy nasledovne:

- **Ing. Donald Álló** – ako starosta obce Vojka nad Dunajom manažoval vypracovanie rôznych žiadostí na dotácie a implementáciu úspešných projektov investičného aj neinvestičného charakteru spolufinancovaných z národných aj európskych zdrojov;
- **Ing. Tibor Mészáros** – ako starosta obce Oľdza manažoval vypracovanie žiadostí na dotácie a implementáciu úspešných projektov investičného aj neinvestičného charakteru spolufinancovaných z národných aj európskych zdrojov;
- **Tivadar Sidó** – ako starosta obce Horná Potôň manažoval vypracovanie žiadostí na dotácie a implementáciu úspešných projektov investičného aj neinvestičného charakteru spolufinancovaných z národných aj európskych zdrojov;
- **Mgr. Alajos Rostás** – bol iniciátorom a zakladateľom Mikroregiónu Dunajská magistrála. Ako starosta obce Potônske lúky manažoval vypracovanie žiadostí na dotácie a implementáciu

úspešných projektov investičného aj neinvestičného charakteru spolufinancovaných z národných aj európskych zdrojov;

- **Zoltán Czífery** – má praktické skúsenosti s podávaním rôznych ŽoNFP a implementovaním úspešných projektov v rámci Programu SAPARD, PRV 2004 – 2006 a PRV 2007 – 2013;
- **Ing. Tibor Szabó** - majiteľ stavebnej firmy, ktorá realizovala stavebné investície spolufinancované z národných aj európskych zdrojov, zamerané predovšetkým vodovody, kanalizácie a plynovody;
- **Ing. arch. Jiří Zlámal** – z titulu svojej vedúcej funkcie v RRA Podunajsko sa podieľal na tvorbe a implementácii komunálnych investičných a neinvestičných projektov a projektov pre súkromný sektor financovaný jednak z národných, a jednak z európskych zdrojov;
- **Vojtech Čomor** – majiteľ stavebnej firmy, ktorá realizovala veľké množstvo rôznorodých stavieb spolufinancovaných z národných aj európskych zdrojov;
- **Nataša Rajcsányiová** – ako pracovníčka OcÚ Blahová sa už niekoľko rokov podieľa na vypracovaní a implementácii projektov financovaných z európskych a národných zdrojov.

5.5 Kontrola činnosti verejno-súkromného partnerstva (MAS)

Zabezpečenie kontroly činnosti zamestnancov, orgánov a účtovníctva verejno-súkromného partnerstva (MAS)

Výkonný výbor ako rozhodovací orgán združenia zriaďuje kanceláriu MAS, ktorá zabezpečuje manažovanie MAS, realizovanie úloh združenia, spravovanie verejných prostriedkov MAS. Výkonný výbor tiež menuje a odvoláva manažéra MAS. Kancelária MAS pracuje na základe schválenej smernice o činnosti kancelárie MAS, ktorá je schválená Výkonným výborom. Kancelária MAS zabezpečuje spravovanie verejných prostriedkov. Kontrolným orgánom je revízna komisia, ktorá sa za svoju činnosť zodpovedá valnému zhromaždeniu. Má troch členov, pričom každý z nich je volený ako zástupca jedného z troch sektorov - verejného, občianskeho a podnikateľského.

Revízna komisia je oprávnená nahliadať do všetkých dokladov a záznamov týkajúcich sa činnosti združenia, kontrolovať hospodárenie združenia, kontrolovať, či účtovné záznamy sú vedené v súlade so skutočnosťou a či sa činnosť združenia uskutočňuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a stanovami združenia.

Revízna komisia preveruje plnenie plánu činnosti združenia, výročnú správu, návrh rozpočtu združenia a správu o hospodárení združenia, kontroluje vedenie účtovných kníh a iných dokladov najmenej dvakrát ročne, upozorňuje výkonný výbor, resp. valné zhromaždenie na zistené nedostatky a podáva návrhy na ich odstránenie.

Monitorovací výbor je kontrolným orgánom, ktorý vykonáva najmä hodnotenie a kontrolu realizácie projektov v rámci stratégie, pripravuje a vypracováva správy o implementácii stratégie, správy o monitoringu za ročné obdobie, ktoré sa predkladajú na Riadiaci orgán a Pôdohospodársku platobnú agentúru (PPA).

Monitorovací výbor pracuje v zmysle Plánu monitoringu stanovenom v stratégii. Má právo požadovať od konečných prijímateľov projektov v rámci implementácie Integrovannej stratégie

dodatočné monitorovacie údaje o projekte. Má právo kontrolovať a overovať pravdivosť údajov uvádzaných v monitorovacích správach konečných prijímateľov

Monitorovací výbor vykonáva monitoring priebehu vecného a finančného plnenia projektov za ročné obdobie a vyhodnotenie jednotlivých výziev .

Na základe výsledkov hodnotenia monitorovací výbor predkladá Výkonnému výboru monitorovacie správy.

Uchovávanie dokladov

MAS je povinná uchovávať všetky podporné dokumenty, ktoré sa týkajú oprávnených výdavkov a kontrol projektov v rámci opatrenia 4.3 Chod Miestnej akčnej skupiny, ako aj opatrenia 4.2 Vykonávanie projektov spolupráce v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Zároveň je MAS povinná uchovávať všetky dokumenty týkajúce sa výberu a hodnotenia ŽoNFP (projektov), výzvy, protokoly, zloženie výberových komisií, protokoly o administratívnej kontrole, o výbere projektov, ŽoNFP (projektov) konečného prijímateľa – predkladateľa projektu aj s prílohami (kópie) a to počas trvania realizácie schválenej ŽoNFP (projektu) od vydania rozhodnutia o schválení.

Občianske združenie Agroprameň bude mať pre proces archivácie vypracovaný archivačný a skartačný plán, podľa ktorého celú dokumentáciu bude ukladať a evidovať. Bude vedená archivačná kniha s uvedením archivačných znakov a rokov pre škartáciu.

Uchovávané budú všetky podporné dokumenty, ktoré sa týkajú oprávnených výdavkov a kontrol projektov, v súlade so zákonom č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve. Tiež budú archivované všetky dokumenty týkajúce sa výberu a hodnotenia projektov, výzvy, protokoly zloženia výberových komisií, protokoly o administratívnej kontrole, o výbere projektov, ŽoNFP konečného prijímateľa – predkladateľa projektu aj s prílohami (kópie) nasledujúcich päť rokov od ukončenia roku, v ktorom bola poskytnutá posledná platba.

Celá dokumentácia bude systematicky ukladaná v kancelárii OZ Agroprameň, ktorá sa nachádza v priestoroch budovy obecného úradu Lehnice a táto miestnosť spĺňa podmienky pre miesto a archiváciu.

Postupy uskutočňovania kontrol projektov konečných prijímateľov – predkladateľov projektov

Konečný prijímateľ sa podpisom zmluvy, zaväzuje, že umožní výkon kontroly a auditu zo strany oprávnených kontrolných zamestnancov v zmysle príslušných predpisov Európskeho Spoločenstva a predpisov SR a bude ako kontrolovaný subjekt pri výkone kontroly a auditu riadne plniť povinnosti, ktoré mu vyplývajú z uvedených predpisov. Najmä je povinný umožniť vykonanie kontroly a auditu použitia NFP a preukázať oprávnenosť vynaložených výdavkov a dodržanie podmienok poskytnutia NFP.

Konečný prijímateľ je povinný vytvoriť oprávneným kontrolným orgánom vykonávajúcim kontrolu a audit primerané podmienky na riadne a včasné vykonanie kontroly a poskytnúť im bezodkladne potrebnú súčinnosť. Konečný prijímateľ je povinný poskytovať požadované informácie, dokladovať svoju činnosť a umožniť vstup oprávneným kontrolným zamestnancom do objektov a na pozemky súvisiace s projektom za účelom kontroly plnenia podmienok zmluvy.

Oprávnení zamestnanci orgánov kontroly majú počas trvania realizácie schválenej ŽoNFP (projektu) od vydania rozhodnutia o schválení v zmysle uzatvorenej zmluvy, prístup ku všetkým originálom obchodných dokumentov konečného prijímateľa, súvisiacich s výdavkami na realizáciu projektu a plnením povinností podľa zmluvy.

Oprávnení zamestnanci orgánov kontroly a auditu sú:

- poverení zamestnanci PPA, Ministerstva pôdohospodárstva SR, Ministerstva financií SR, Najvyššieho kontrolného úradu SR, príslušnej správy finančnej kontroly;
- zamestnanci poverení kontrolným orgánom na kontrolu čerpania finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu SR v zmysle zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v zmysle zákona 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov;
- riadne splnomocnení zástupcovia Komisie a Audítorského dvora ES;
- osoby prizvané kontrolnými orgánmi uvedenými v písm. a) až c) v súlade s príslušnými predpismi.

Predmetom výkonu kontroly na mieste je najmä

- overenie skutočného dodania tovarov, vykonania prác alebo poskytnutia služieb deklarovaných na faktúrach a iných relevantných účtovných dokladoch, ktoré predložil konečný prijímateľ ako súčasť ŽoP. V rámci uvedeného sa overujú aj originálne doklady, ktoré nie sú súčasťou dokumentácie k projektu (napr. stavebný denník);
- overenie súladu realizácie projektu s zmluvou (harmonogramom prác, finančným plánom projektu a pod.), príp. overovanie ďalších podmienok uvedených v zmluve podľa rozhodnutia RO/PPA;
- overenie, či konečný prijímateľ predkladá prostredníctvom monitorovacích správ správne informácie ohľadom fyzického pokroku realizácie projektu;
- overenie, či sú v účtovnom systéme konečného prijímateľa zaúčtované všetky skutočnosti, ktoré sa týkajú projektu žiadateľa a sú predmetom účtovníctva podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov;
- overenie prípadných príjmov z realizovaného projektu;
- overenie dodržiavania pravidiel publicity.

Kontroly na mieste, ktorú vykonáva PPA u konečného prijímateľa - predkladateľa projektu sa môže zúčastniť aj poverený zástupca MAS. V tomto prípade je PPA povinná informovať MAS o výkone kontroly na mieste u konečného prijímateľa - predkladateľa projektu a to 3 pracovné dni pred výkonom kontroly.

Kontrola vykonávaná MAS

MAS vykonáva administratívnu kontrolu ŽoNFP (projektu) konečného prijímateľa – predkladateľa projektu, ako súčasť predbežnej finančnej kontroly, v rámci opatrenia 4.1 Implementácia Integrovaných stratégií rozvoja územia (vo fáze pred zaslaním ŽoNFP (projektu) na PPA), pričom sa kontroluje formálna a vecná správnosť v súlade s Usmernením, kapitolou 8. Hodnotenie a výber projektov konečného prijímateľa – predkladateľa projektu v rámci implementácie stratégie.

Kontrola vykonávaná PPA

PPA v súlade s § 9 a § 10 zákona NR SR č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite v znení neskorších predpisov vykonáva predbežnú a priebežnú finančnú kontrolu.

Jednotlivé útvary PPA vykonávajú kontrolu v rámci procesu spracovania ŽoNFP (ukončený podpísaním zmluvy) a v rámci procesu spracovania ŽoP (ukončený uhradením finančných prostriedkov na účet konečného prijímateľa. V oboch prípadoch PPA vykonáva 100% administratívnu kontrolu žiadostí prijatých na PPA. V prípade Žiadostí o platbu PPA môže vykonať aj kontroly na mieste, pri ktorých by sa mali koneční prijímatelia riadiť ustanoveniami bodu 10.1 tohto Usmernenia.“

Vyhodnotenie integrovanej stratégie (evaluácia)

Po skončení každej etapy výzvy sa bude vykonávať vyhodnocovanie Integrovanej stratégie, jej naplnenie a prínosy pre územie OZ Agroprameň.

Kontrolná a monitorovacia činnosť prinesie dostatok informácií k vyhodnoteniu stratégie, tieto výsledky sa budú zverejňovať nielen na internetovej stránke OZ, jednotlivých obcí, ale tiež na obecných tabuliach, prostredníctvom obecného rozhlasu v jednotlivých obciach mikroregiónu. Bude vypracovaná hodnotiacia správa s výsledkami naplňovania integrovanej stratégie. Tento postup je podrobnejšie popísaný v časti 4 Závaznej osnovy. Kontrola činnosti zamestnancov, orgánov a účtovníctva verejno-súkromného partnerstva (MAS) bude vykonávaná v súlade s Usmernením pre administráciu osi 4 Leader.

Spôsoby zverejňovania výsledkov Integrovanej stratégie rozvoja územia a vyhodnocovanie.

O výsledkoch Integrovanej stratégie rozvoja územia OZ Agroprameň bude občianske združenie pravidelne informovať v prvom rade na vlastnej internetovej stránke, ktorá sa pravidelne aktualizuje. Za túto aktualizáciu zodpovedá manažér a podklady pripravuje v spolupráci s administratívnym pracovníkom.

Ďalej budú výsledky dostupné aj v kancelárií MAS, na webových stránkach obcí, obecných úradoch a oficiálnych informačných paneloch členských obcí MAS. Výsledky budú obsahovať nasledovné informácie:

- Názov žiadateľa,
- Názov žiadosti o NFP,
- Číslo žiadosti o NFP,
- Celkové náklady projektu,
- Výška žiadanej sumy,

- Výška schválenej sumy,
- Výška získaných bodov na základe bodovacích kritérií,
- Úspešnosť žiadosti o NFP (áno / nie).

Na šírenie tlačových informácií budú využité celoštátne médiá a regionálne časopisy.

5.6 Zapojenie žien, mladých ľudí, poľnohospodárov a marginalizovaných skupín obyvateľstva

Zastúpenie zvýhodnených skupín (ženy, mladí ľudia do 30 rokov, poľnohospodári a marginalizované skupiny) v orgánoch OZ Agroprameň:

Orgán	Skupina	Počet členov skupiny	Celkový počet
<i>Valné zhromaždenie</i>	Žena	5	33
	Poľnohospodár	3	
	Mladí ľudia do 30 rokov	1	
<i>Výkonný výbor</i>	Práca s mládežou	2	9
	Lesníctvo	1	
<i>Monitorovací výbor</i>	Žena	3	10
<i>Výberová komisia</i>	Žena	1	9
	Poľnohospodár	1	
<i>Revízná komisia</i>	Žena	1	3
	Poľnohospodár	1	
<i>Kancelária MAS</i>	Žena	3	3

Zapojenie žien

Okrem výkonného výboru majú ženy zastúpenie vo všetkých orgánoch Občianske združenia Agroprameň. Vo valnom zhromaždení je päť žien, v monitorovacom výbore sú tri ženy (Anikó Herbergerová, Ľudmila Lániková – starostka obce Macov a Mária Szerdová – starostka obce Mierovo), vo výberovej komisii jedna (Nataša Rajcsányiová) a revíznej komisii jedna (Terézia Földváryiová - starostka obce Blatná na Ostrove). Kancelária MAS bude kompletne obsadená ženami.

V časovom horizonte druhej polovice implementácie integrovanej stratégie vytvorí občianske združenie pracovnú skupinu, ktorá bude zodpovedná za realizáciu rôznych aktivít pre ženy. Pri tvorbe aktivít sa bude úzko spolupracovať s Úniou žien Slovenska.

Zapojenie mladých ľudí

Členmi občianskeho združenia sú neziskové organizácie – telovýchovné jednoty, ktoré pracujú s mladými ľuďmi. Riadnym členom občianskeho združenia je zatiaľ len jedna osoba do 30 rokov. V neskoršom období plánuje združenie vytvoriť pracovnú skupinu pre mládež. Predstavitelia OZ Agroprameň si uvedomujú dôležitosť podpory mladých ľudí, aby títo neodchádzali z regiónu, a preto je im v rámci niektorých opatrení venovaná zvýšená pozornosť. Jedná sa predovšetkým o vzdelávacie aktivity, o inštitucionálnu podporu (v rámci obnovy obecných budov, verejných priestranstiev (detské ihriská)), organizovania rôznych kultúrnych a spoločenských podujatí pre mládež a podpore podnikania mladých ľudí.

Zapojenie poľnohospodárov

Jednou z hlavných priorít občianskeho združenia je podpora poľnohospodárov, nakoľko územie MAS sa nachádza v poľnohospodárskej oblasti s najproduktívnejšími pôdami Slovenska a dlhodobou tradíciou podnikov rastlinnej a živočíšnej výroby. V oblasti implementácie integrovanej stratégie je podpora zameraná na posilnenie podnikateľov v agrosektore, budovanie agroturistických zariadení v nadväznosti cestovný ruch v regióne, revitalizáciu vodných plôch (rybníkov) a posilnenie vzdelávania poľnohospodárov.

Poľnohospodári - štatutári obchodných spoločností obhospodarujúcich pôdy na území OZ Agroprameň majú zastúpenie vo výberovej a revíznej komisii a jeden samostatne hospodáriaci roľník je členom združenia.

Členom združenia je aj Urbariát Rohovce – pozemkové spoločenstvo, ktoré tak zastupuje ďalší primárny sektor - lesníctvo.

Zapojenie marginalizovaných skupín obyvateľstva

Hoci marginalizované rómske komunity žijú vo väčšine obci na území OZ Agroprameň, podľa oficiálnej štatistiky Atlasu rómskych komunít je rómske obyvateľstvo zastúpené len v obciach Lehnice, Mierovo a Michal na Ostrove. V Lehniciach má rómske etnikum štvrtinový podiel (25,7 %) na celkovom obyvateľstve. V tejto obci sa každoročne uskutočňuje medzinárodný rómsky festival. Podpora kultúrnych a spoločenských podujatí, akými je aj rómsky festival, je plánovaná v rámci opatrenia 3.2 ISRÚ OZ Agroprameň. Predstavitelia obcí si uvedomujú, ako veľmi dôležitá je integrácia rómskeho obyvateľstva, preto je tejto problematike v ISRÚ OZ Agropraeň venovaná zvýšená pozornosť.

Spôsob zvýhodnenia uvedených skupín v rámci výberových kritérií na hodnotenie ŽoNFP (projektov) konečných prijímateľov – predkladateľov projektov

Aby mali vyššie uvedené skupiny (ženy, mladí ľudia do 30 rokov, poľnohospodári a marginalizované skupiny) preukázateľný prospech z implementácie opatrení ISRÚ PZ Agroprameň a aby sa zároveň na implementácii stratégie priamo podieľali, boli v rámci jednotlivých opatrení nasledovne bodovo zvýhodnení:

Bodovacie kritérium	Body	Poznámka
Opatrenie 1.1 Obnova a rozvoj obcí		
Projekt rieši bezpečnosť pohybu telesne postihnutých obyvateľov	5	
Opatrenie 1.2 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo		
Projekt rieši bezpečnosť pohybu telesne postihnutých obyvateľov alebo problém mladých ľudí do 30 rokov alebo problém žien	6	
Opatrenie 2.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam		
Žiadateľom je žena alebo mladý človek do 30 rokov alebo fyzická osoba podnikajúca aj v poľnohospodárstve	15	
Opatrenie 3.1 Vzdelávanie a informovanie		

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň

Informačná / vzdelávacia aktivita je zameraná prevažne na ženy	5	
Informačná / vzdelávacia aktivita je zameraná prevažne na poľnohospodárov	5	
Informačná / vzdelávacia aktivita je zameraná prevažne na marginalizované skupiny obyvateľstva	5	
Informačná / vzdelávacia aktivita je zameraná prevažne na mladých ľudí do 30 rokov	5	

KAPITOLA 6: SÚLAD INTEGROVANEJ STRATÉGIE ROZVOJA ÚZEMIA S OSTATNÝMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI EURÓPSKEHO, NÁRODNÉHO, REGIONÁLNEHO A MIESTNEHO VÝZNAMU

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň svojim zameraním a obsahom zodpovedá základným strategickým rámcom EÚ a SR. Plánované ciele, rozvojové priority a opatrenia ISRÚ OZ Agroprameň zvýšia atraktivitu územia a kvalitu života obyvateľov MAS, preto je v súlade strategickým usmernením Spoločenstva, tj. „Urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investíciu a prácu“. ISRÚ OZ Agroprameň prispieva aj k plneniu Lisabonskej stratégie v oblastiach zameraných na ľudské zdroje a vzdelávanie, informačnú spoločnosť, podnikateľské prostredie, zamestnanosť, trvalo udržateľný rozvoj. Stratégia MAS prispieva svojim smerovaním k naplneniu kľúčových oblastí, v najväčšej miere však v oblasti ľudských zdrojov a vzdelávania a podnikateľského prostredia. Göteborgské ciele trvalo udržateľného rozvoja EÚ, dopĺňajúce Lisabonskú stratégiu, sú v plnej miere premietnuté aj do stratégie MAS, keďže vzdelávacie a informačné aktivity a aktivity zamerané na zvýšenie zručností miestnych obyvateľov napomáhajú zvyšovať konkurencieschopnosť podnikov. Kohéznú politiku Spoločenstva ISRÚ MAS dopĺňa predovšetkým opatreniami zameranými na tvorbu pracovných miest prostredníctvom cestovného ruchu a na skvalitňovanie života na vidieku prostredníctvom zlepšenia infraštruktúry obcí. Investície v tejto oblasti sa snažia zatriktívniť vidiek jednak z pohľadu možnosti zamestnať sa, podnikania alebo rekreácie. V rámci priority Spoločenstva zameranej na „zlepšenie životného prostredia a krajiny“ je hlavným cieľom MAS znížiť znečistenie životného prostredia na území MAS a zvýšiť prírodnú hodnotu územia. Medzi prioritami spoločenstva sa nachádza aj „zlepšovanie kvality života vo vidieckych oblastiach a podpora diverzifikácie“. V rámci tejto priority najvyššiu pridanú hodnotu prinesú kľúčové činnosti, ako sú obnova a rozvoj obcí, zlepšenie miestnej infraštruktúry, zavádzanie a rozširovanie informačných a komunikačných technológií (IKT), vzdelávanie vidieckeho obyvateľstva a diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam.

Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň je v súlade s horizontálnymi prioritami politík Európskej únie a Národného strategického a referenčného rámca SR na roky 2007-2013:

Marginalizované rómske komunity (MRK)

Podľa Atlasu rómskych komunit sa rómske obyvateľstvo nachádza v troch obciach OZ Agroprameň, a síce v Lehniciach (25,7% obyvateľstva), v Mierove (12,8 % obyvateľstva) a v obci Michal na Ostrove (11,5 % obyvateľstva). Implementácia opatrení 2.2 Podpora miestneho podnikania a 3.1 Vzdelávanie a informovanie poskytuje šancu marginalizovaným rómskym komunitám na zapojenie sa do projektov. Tak ako ostatní občania, aj MRK budú mať všeobecný prospech z realizácie projektov v rámci všetkých opatrení Priority 1 Obnova a rozvoj obcí. Projekty zamerané na vzdelávanie budú mať priamy dopad pre rómske obyvateľstvo, keďže sú bodovo zvýhodnené.

Rovnosť príležitostí

Rovnosť príležitostí, podpora základných práv, nediskriminácia je jedným zo základných princípov uplatňovaných v EÚ. Podľa čl. 2 Amsterdamskej zmluvy je úlohou dosiahnuť rovnaké postavenie žien a mužov v spoločnosti a podľa čl. 3 je stanovená povinnosť odstraňovať nerovnosti a presadzovať rodovú rovnosť vo všetkých aktivitách. V kontexte implementácie integrovanej stratégie to znamená, že pri jej programovaní, realizovaní, monitorovaní a hodnotení sa prihliada na prínos k presadzovaniu rovnosti príležitosti pre všetkých a k podpore vyváženého zastúpenia žien a mužov. Rovnosť príležitostí je uplatňovaná v rámci všetkých programov, ako horizontálna priorita. Naplnenie princípu rodovej rovnosti patrí k základnému cieľu Národného strategického referenčného rámca i Európskeho spoločenstva a ako taký patrí medzi hlavné ciele štrukturálnych, kohéznych a neštrukturálnych fondov.

V rámci Integrovanej stratégie rozvoja územia OZ Agroprameň sú všetky stanovené podmienky poskytovania podpory nediskriminačné. Stanovené bodovacie kritériá pri hodnotení ŽoNFP (projektov) sú prehľadné a rovnaké pre všetky skupiny obyvateľstva. Pri investičných akciách sa kladie dôraz aj na zabezpečenie bezbariérového vstupu. V opatreniach 1.2, 2.1 a 3.1 sú bodovo zvýhodnení mladí ľudia do 30 rokov a ženy.

Trvaloudržateľný rozvoj

Trvalo udržateľný rozvoj je jedným zo základných cieľov EÚ. Zameriava sa na neustále zlepšovanie kvality života a blahobytu obyvateľov. Významným prínosom Integrovanej stratégie rozvoja územia OZ Agroprameň k trvalo udržateľnému rozvoju je zlepšenie kultúrno-sociálneho prostredia na lokálnej a regionálnej úrovni, keďže projekty budú zamerané na využívanie danosti, zdrojov a prírodné bohatstvo regiónu a budú reflektovať na sociálne a ekonomické potreby miestneho obyvateľstva. Viacero opatrení ISRÚ OZ Agroprameň podporuje tvorbu pracovných miest, čím sa prispeje k rastu zamestnanosti na lokálnej úrovni, zníženiu migrácie obyvateľstva a odlivu kvalifikovanej pracovnej sily a mladých ľudí z územia MAS. Týmto je zabezpečené sociálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja.

Opatrenia Priority 2.1 posilňujú ekonomický potenciál vidieckeho obyvateľstva žijúceho na území MAS, a zabezpečujú tak ekonomickú zložku trvalo udržateľného rozvoja.

Opatrenie 5.1 Riešenie problémov odpadového hospodárstva je zamerané na odstraňovanie environmentálnych záťaží, vďaka čomu priamo prispieva k napĺňaniu environmentálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja.

Trvalá udržateľnosť ekonomického rastu

V rámci podporených činností budú financované najmä aktivity menšieho rozsahu, to platí aj v prípade investičných aktivít. Investičné aktivity podnikateľov do cestovného ruchu musia vykázať trvalú udržateľnosť a musia vplyvať na rozvoj regiónu a miestneho hospodárstva.

Informačná spoločnosť

Závädzanie informačno – komunikačných technológií a zefektívňovanie procesov prostredníctvom ich využitia prispieva podstatnou mierou k oveľa vyššej efektívnosti a účinnosti implementácie prvkov vedomostnej spoločnosti. V rámci implementácie ISRÚ, OZ Agroprameň budú podporované aktivity v oblasti zavádzania a využívania prostriedkov IKT. Dve opatrenia v maximálnej miere vplyvajú na rozvoj informačnej spoločnosti, a to opatrenie 2.1 a opatrenie 3.1

Horizontálne priority vidieckej politiky Európskej únie:

Rozvoj ľudského potenciálu

Pri stanovení opatrení a výbere podporených aktivít boli zohľadnené potreby mladých ľudí, žien a marginalizovaných skupín. Opatrenie 3.1 má výrazný vplyv na zvýšenie vzdelanostnej a vedomostnej úrovne miestneho obyvateľstva a opatrenia 2.1 a 2.2 vo veľkej miere napomáhajú k rozvoju miestneho podnikania. ISRÚ OZ Agroprameň je preto plne v súlade s horizontálnou prioritou Rozvoj ľudského potenciálu.

Zvýšenie integrácie vidieka do informačnej spoločnosti

Informačné a komunikačné technológie sú dôležitým hnacím motorom rastu zamestnanosti. EÚ navrhuje tvorbu Európskej informačnej spoločnosti. Táto iniciatíva podporuje konkurencieschopnosť, digitálne hospodárstvo a vyzdvihuje IKT ako hnací motor integrácie a zvýšenia kvality života. V ISRÚ sa vplyv IKT prejavuje zabezpečením lepších, hospodárnejších a prístupnejších verejných služieb, zvýšením kvality života obyvateľov (úžitok z ITK majú všetci obyvatelia územia). V rámci opatrenia 3.1 budú prioritne podporené informačné a vzdelávacie aktivity týkajúce sa informačnej spoločnosti.

Zlepšenie spravovania vidieka

Spravovanie vidieka prístupom Leader je iniciatívou, kde samotní obyvatelia územia na základe princípu zdola nahor a na základe spolupráce verejného, neziskového sektora a podnikateľov riadia a riešia potreby svojho územia. Na základe tejto iniciatívy bola vypracovaná ISRÚ, ktorá prihliada na všetky uvedené aspekty horizontálnych priorít vidieckej politiky EÚ „Budovanie miestnych kapacít pre zamestnanosť a diverzifikáciu“ je prioritou Spoločenstva, ktorá sa v podmienkach MAS bude premietat' do „mobilizácie miestnej akčnej skupiny“. Tým sa prispeje k vytváraniu a implementácii miestnej stratégie integrovaného rozvoja s dôrazom na miestne potreby.

Okrem národných stratégií je Integrovaná stratégia rozvoja územia OZ Agroprameň v súlade s regionálnymi stratégiami, ako sú Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja 2004-2013 (PHSR TTSK), Územný plán Trnavského samosprávneho kraja a Program odpadového hospodárstva okresu Dunajská Streda. Samozrejme že do ISRÚ OZ Agroprameň boli zapracované aj problémy, potreby a plánované aktivity jednotlivých obcí MAS na základe schválených Programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí.

Tabuľka 6.1: Opatrenia ISRÚ OZ Agroprameň prepojené s opatreniami PHSR TTSK

Priorita, Opatrenie ISRÚ OZ Agroprameň	Bod stratégie, Priorita, Opatrenie PHSR TTSK
<p><i>Priorita 1: Obnova a rozvoj obcí</i> Opatrenie 1.1 Obnova a rozvoj obcí</p>	<p>5. Infraštruktúra 5.1 Dopravná infraštruktúra <u>Priorita 5.1.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry</u> Opatrenie 5.1.1.2 Modernizácia a rozvoj cestnej infraštruktúry 5.3 Lokálna infraštruktúra <u>Priorita 5.3.6: Rozvoj obcí, miest a regiónu</u> Opatrenie 5.3.6.2: Renovácia a rozvoj obcí a zachovanie dedičstva vidieka</p>
<p><i>Priorita 1: Obnova a rozvoj obcí</i> Opatrenie 1.2 Základné služby pre vidiecke obyvateľstvo</p>	<p>5. Infraštruktúra 5.3 Lokálna infraštruktúra <u>Priorita 5.3.6: Rozvoj obcí, miest a regiónu</u> Opatrenie 5.3.6.2: Renovácia a rozvoj obcí a zachovanie dedičstva vidieka</p>
<p><i>Priorita 1: Obnova a rozvoj obcí</i> Opatrenie 1.3 Modernizácia verejného osvetlenia</p>	<p>5. Infraštruktúra 5.3 Lokálna infraštruktúra <u>Priorita 5.3.6: Rozvoj obcí, miest a regiónu</u> Opatrenie 5.3.6.2: Renovácia a rozvoj obcí a zachovanie dedičstva vidieka</p>
<p><i>Priorita 1: Obnova a rozvoj obcí</i> Opatrenie 1.4 Ochrana kultúrnych pamiatok</p>	<p>5. Infraštruktúra 5.3 Lokálna infraštruktúra <u>Priorita 5.3.4 Kultúrna infraštruktúra</u> Opatrenie 5.3.4.1 Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry</p>
<p><i>Priorita 1: Obnova a rozvoj obcí</i> Opatrenie 1.5 Zabezpečenie rozvojových dokumentov</p>	<p>5. Infraštruktúra 5.3 Lokálna infraštruktúra <u>Priorita 5.3.6 Rozvoj obcí, miest a regiónu</u> Opatrenie 5.3.6.1 Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry v oblasti regionálnej politiky</p>
<p><i>Priorita 2. Rozvoj miestneho hospodárstva</i> Opatrenie 2.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam</p>	<p>2. Priemysel a služby <u>Priorita 2.1 Rozvoj priemyslu a služieb založený na využití domácich zdrojov</u> Opatrenie 2.1.3 Rozvoj malého a stredného podnikania, budovanie poradenských a informačných centier, podpora inovácií, vedomostí a aplikovaného výskumu <u>Priorita 2.2 Rozvoj cestovného ruchu</u> Opatrenie 2.2.2: Podpora malého a stredného podnikania v oblasti cestovného ruchu</p>
<p><i>Priorita 2. Rozvoj miestneho hospodárstva</i> Opatrenie 2.2 Podpora miestneho podnikania</p>	<p>2. Priemysel a služby <u>Priorita 2.1 Rozvoj priemyslu a služieb založený na využití domácich zdrojov</u> Opatrenie 2.1.3 Rozvoj malého a stredného podnikania, budovanie poradenských a informačných centier, podpora inovácií, vedomostí a aplikovaného výskumu</p>

	<p>3. Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, rybárstvo a rozvoj vidieka <u>Priorita 3.1 Podpora produktívneho a trvalo udržateľného rozvoja vidieka</u> Opatrenie 3.1.8 Poradenstvo a vzdelávanie</p>
<p><i>Priorita 3: Zvýšenie ľudskej kapacity a zachovanie kultúrneho dedičstva</i> Opatrenie 3.1 Vzdelávanie a informovanie</p>	<p>2. Priemysel a služby <u>Priorita 2.1 Rozvoj priemyslu a služieb založený na využití domácich zdrojov</u> Opatrenie 2.1.3 Rozvoj malého a stredného podnikania, budovanie poradenských a informačných centier, podpora inovácií, vedomostí a aplikovaného výskumu</p> <p>3. Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, rybárstvo a rozvoj vidieka <u>Priorita 3.1 Podpora produktívneho a trvalo udržateľného rozvoja vidieka</u> Opatrenie 3.1.8 Poradenstvo a vzdelávanie</p> <p>4. Ľudské zdroje <u>Priorita 4.3 Zvýšenie kvalifikácie a adaptability zamestnancov a osôb vstupujúcich na trh práce</u> Opatrenie 4.3.1 Prispôsobenie odborného vzdelávania a prípravy požiadavkám spoločnosti založenej na vedomostiach Opatrenie 4.3.2 Zvýšenie rozsahu a kvality ďalšieho vzdelávania s dôrazom na zvýšenie kvalifikácie a adaptability pracovnej sily</p>
<p><i>Priorita 3: Zvýšenie ľudskej kapacity a zachovanie kultúrneho dedičstva</i> Opatrenie 3.2 Zachovanie kultúrneho dedičstva</p>	<p>1. Cezhraničná, transnacionálna a interregionálna spolupráca <u>Priorita c. 1.1 Ľudské zdroje a sociálno-kultúrny rozvoj</u> Opatrenie 1.1.1 Podpora kultúrnych aktivít, zachovanie kultúrnych tradícií regiónu, športu a rozvoj sprievodnej infraštruktúry</p> <p>5. Infraštruktúra 5.3 Lokálna infraštruktúra <u>Priorita 5.3.4 Kultúrna infraštruktúra</u> Opatrenie 5.3.4.1 Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry <u>Priorita 5.3.6 Rozvoj obcí, miest a regiónu</u> Opatrenie 5.3.6.1 Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry v oblasti regionálnej politiky</p>
<p><i>Priorita 4: Rozvoj spolupráce a partnerstva</i> Opatrenie 4.1 Vykonávanie projektov spolupráce</p>	<p>5. Infraštruktúra 5.2 Lokálna/občianska infraštruktúra <u>Priorita 5.3.6 Rozvoj obcí, miest a regiónu</u> Opatrenia 5.3.6.1 Budovanie a rozvoj inštitucionálnej infraštruktúry v oblasti regionálnej politiky Aktivita – tvorba stratégií rozvoja a tvorba partnerstiev</p>
<p><i>Priorita 5: Kvalitnejšie životné prostredie</i> Opatrenie 5.1 Riešenie problémov odpadového hospodárstva</p>	<p>5. Infraštruktúra 5.2 Environmentálna infraštruktúra <u>Priorita 5.2.1 Budovanie a rozvoj environmentálnej infraštruktúry</u> Opatrenia 5.2.1.3 Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry odpadového hospodárstva Opatrenie 5.2.1.4 Ochrana, zlepšenie a obnova životného prostredia</p>

Zdroj: PHSR TTSK 2004-2013

Tabuľka 6.2: Opatrenia ISRÚ OZ Agroprameň prepojené s opatreniami POH Dunajská Streda

Priorita, Opatrenie ISRÚ OZ Agroprameň	Priorita POH Dunajská Streda
<p><i>Priorita 5: Kvalitnejšie životné prostredie</i> Opatrenie 5.1 Riešenie problémov odpadového hospodárstva</p>	<p>4.1 Zariadenia na zhodnocovanie odpadov</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybudovať zberné dvory v jednotlivých obciach • vybudovať dotriedňovacie zariadenia (aspoň jedno v okrese) • dobudovať kompostárne pre biologicky rozložiteľné odpady (umiestnenie podľa princípu blízkosti a sebestačnosti, kapacita týchto zariadení by mala zabezpečiť zhodnocovanie cca. 35 % biologicky rozložiteľných odpadov) • vybudovať systém zberu odpadových olejov za účelom ich materiálového zhodnotenia • vybudovať zberné miesto pre staré vyradené vozidlá

Zdroj: POH okresu Dunajská Streda